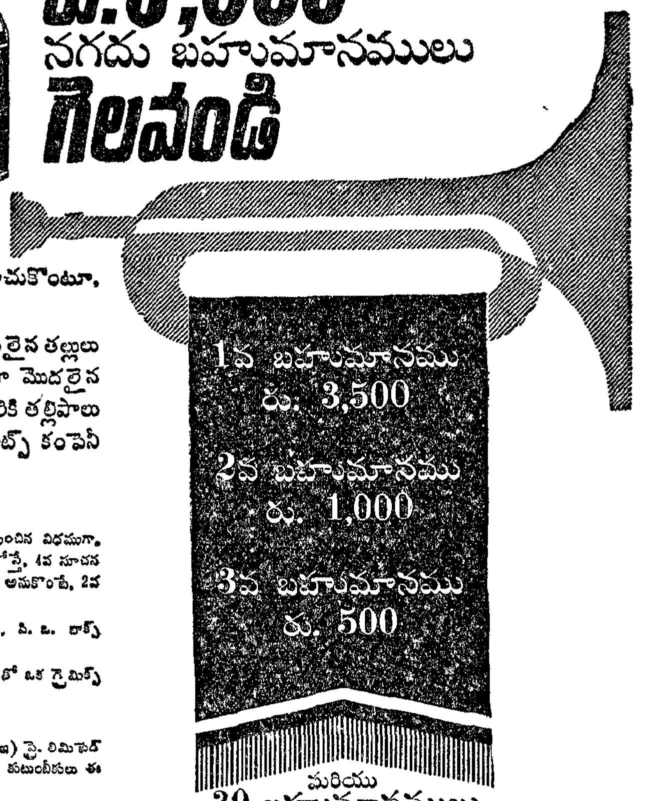

గ్రైమిక్స్ పోటీలో పాల్గొనండి

రు. 8,000 నగదు బహుమానములు గెలవండి

మీ బిడ్డను ఆరోగ్యముగా మరియు ఆనందముగ్గా ఉండేలా చూచుకొంటూ, ఈ విలువైన నగదు బహుమానములుకూడా పొందండి.

మీ బిడ్డకు అత్యుత్తమ గ్రైప్ మిక్చర్ ఇవ్వండి. అంచేతనే వివేకవంతులైన తల్లులు గ్రైమిక్స్ తప్ప మరేదీ వాడరు. పొట్టనొప్పి, వాయువూ, విరోచనాలూ మొదలైన బాధలనుంచి బిడ్డలను వెంటనే కాపాడి బిడ్డలకు పళ్ళు వచ్చేటప్పుడూ, వారికి తల్లిపాలు మాన్పించేటప్పుడూ, వారిని గ్రైమిక్స్ సంతోషంగా వుంచుతుంది. బూట్స్ కంపెనీ వారి శ్రేష్ఠమైన ఉత్పత్తి గ్రైమిక్స్‌ను మీ బిడ్డకు యివ్వండి.

నియమములు మరియు నిబంధనలు

1) ఈ క్రింద ఉదహరించిన శిశు సంరక్షణకు సంబంధించిన ఆరు సూచనలను మీరు నిశ్చయించిన విధముగా, ప్రాధాన్యత క్రమములో గుర్తు పెట్టండి. ఉదాహరణకు 4వ సూచన మీకు ఎంతో ముఖ్యమైనదిగా తోస్తే, 4వ సూచన ఎదురుగావున్నగదిలో "1" అంకె వేయండి. 2వ సూచన తరువాత వచ్చే ప్రధానమైన సూచన అనుకొంటే, 2వ సూచన ఎదురుగావున్న గదిలో "2" అంకె వేయండి. అలాగే పూర్తిచేస్తూ వెళ్లండి.

2) మీరు నింపిన ఎంట్రీ కూపన్ను, ఒక గ్రైమిక్స్ అట్టపెట్టె మూతతో "గ్రైమిక్స్ కంటెస్ట్", పి. ఒ. బాక్స్ నెం. 680, బొంబాయి -1 ఎడ్రసుకు, మే 31, 1962 తేదీలోగా పంపండి.

3) ఎంట్రీ రుసుము లేదు. మీ ఇష్టమువచ్చినన్ని ఎంట్రీలు పంపవచ్చును. అయితే ప్రతి ఎంట్రీతో ఒక గ్రైమిక్స్ అట్టపెట్టె మూతను జతచేసి పంపాలి.

4) ఏ పోటీదారునికైనా ఒకటికంటె ఎక్కువ బహుమతులు ప్రదానం చేయబడవు.

5) ఈ పోటీలో భారతదేశములో నివసిస్తున్న వారే పాల్గొనాలి. బూట్స్ ప్యూర్ డ్రగ్ కంపెనీ (ఇ) ప్రై. లిమిటెడ్ మరియు ది నేషనల్ ఎడ్వర్టయిజింగ్ సర్వీసెస్ ప్రై. లి. కంపెనీల ఉద్యోగులు మరియు వారి కుటుంబీకులు ఈ పోటీలో పాల్గొనకూడదు.

6) జడ్జీల నిర్ణయమే తుది నిర్ణయము. ఏ పరిస్థితిలోనూ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపబడవు.

7) మొదటి మూడు బహుమతులు గెలిచిన వారిపేర్లు ప్రధాన దిన పత్రికలలో ప్రకటింపబడతాయి. ఇతర బహుమతులు గెలుపొందినవారికి ఉత్తరాలు పంపబడతాయి.

ముగింపు తేదీ: మే 31, 1962

మరియు
30 బహుమానములు
బహుమానము ఒక్కొక్కింటికి రు. 100

ప్రతి ఎంట్రీతో గ్రైమిక్స్ అట్టపెట్టె మూతను తప్పకుండా పంపాలి
Boots బూట్స్ కంపెనీవారి శ్రేష్ఠమైన ఉత్పత్తి గ్రైమిక్స్

ఎంట్రీ కూపను

"గ్రైమిక్స్ కంటెస్ట్"
పోస్ట్ బాక్స్ నెం. 680, బొంబాయి-1.

బిడ్డ ఆరోగ్యంగానూ ఆనందంగానూ ఉండాలంటే...

1. తగినంత గాలీ వెలుతురూ కావాలి.
2. క్రమబద్ధంగా గ్రైమిక్స్ పట్టాలి.
3. ఆహారంలో కావలసినన్ని పాలు వుండాలి.
4. చాలామంది పిల్లల మధ్య పెంచాలి.
5. తల్లిదండ్రులు ప్రేమ వాత్సల్యాలు చూపాలి.
6. క్రమం తప్పకుండా స్నానం చేయించాలి

నేను నిశ్చయించిన ప్రాధాన్యత క్రమము		

పేరు మరియు చిరునామా (అక్షరములు విడివిడిగా వ్రాయాలి) ____________

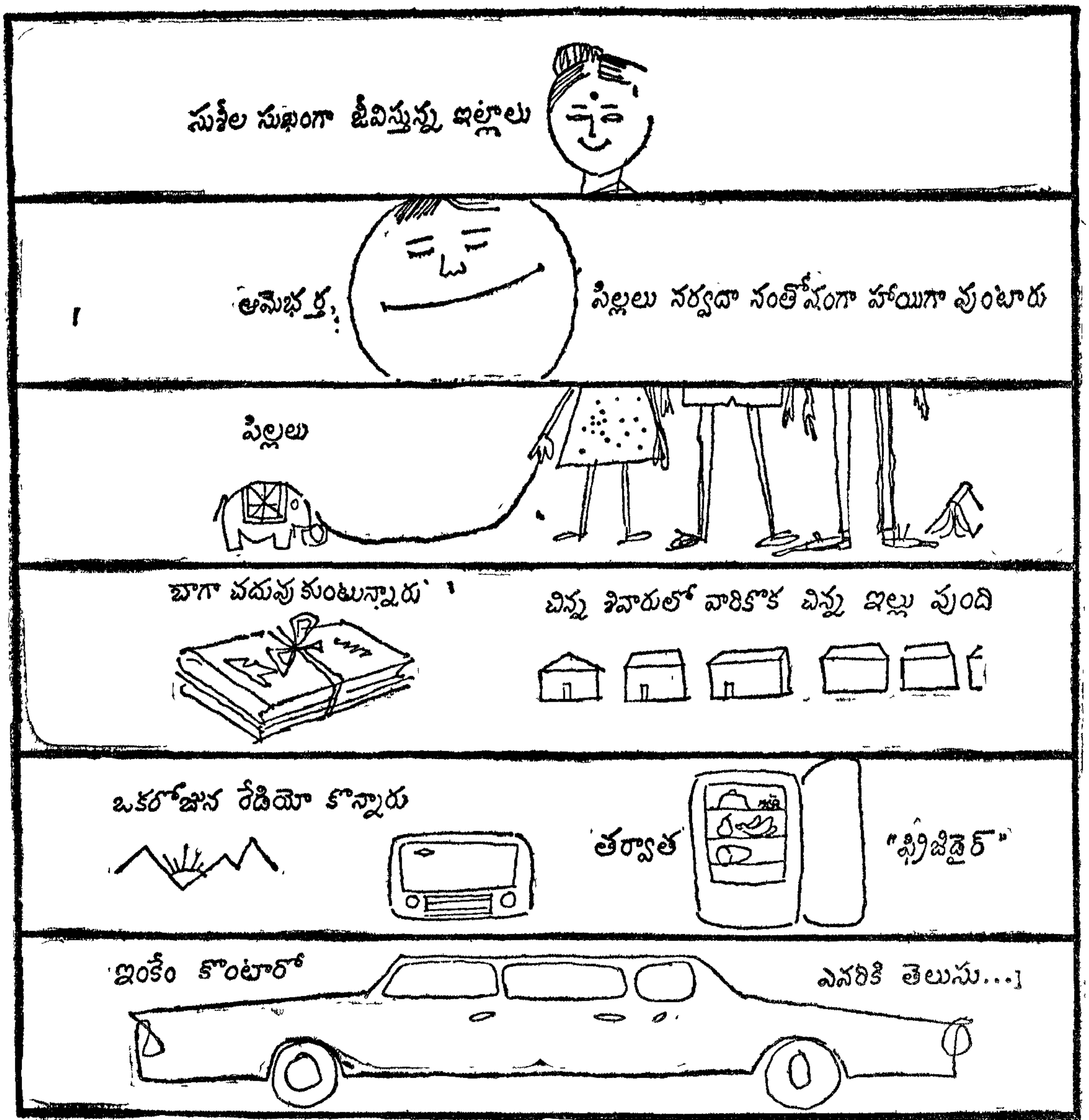
____

____

పోటీయొక్క నియమములకు నిబంధనలకు సమ్మతిస్తున్నానని, జడ్జీల తీర్పు తుదియైనదిగా దత్తు్రవహారము వర్తించేదని పూర్తిగా తెలుసుకొని ఈ పోటీలో నేను పాల్గొంటున్నాను.

____________ సంతకము

NATIONAL BG 11762

సుశీల సుఖంగా జీవిస్తున్న ఇల్లాలు
ఆమె భర్త,
పిల్లలు సర్వదా సంతోషంగా హాయిగా వుంటారు
పిల్లలు
బాగా చదువుకుంటున్నారు
చిన్న శివారులో వారికొక చిన్న ఇల్లు వుంది
ఒకరోజున రేడియో కొన్నారు
తర్వాత
"ఫ్రిజిడైర్"
ఇంకేం కొంటారో
ఎవరికి తెలుసు...!

ఉత్తరాలు

ముఖచిత్రం

11—5—62 తేదీ పత్రిక అట్టమీద కార్టూన్ సరిగా అర్థమవడములేదు. నాకు రెండు సందేహములు కలిగినవి. చదువుల్రావు ఉత్తరము తన ప్రేయసికి ఇవ్వబోతోంటే కుక్క ఉత్తరం తినేస్తున్నట్లు చిత్రించినారు. అది ప్రేమలేఖ అనుకుంటాను. అయితే ప్రేమకలాపం వీధిలో జరుపవచ్చునా. రెండవ సందేహమేమిటంటే, చదువుల్రావు ఉత్తరం తపాలాపెట్టెలో పడవేయబోతూంటే కుక్క ఉత్తరం తినేస్తున్నట్లు ఒక వూహ కలిగింది. అయితే చదువుల్రావు ఎక్కడుంటే అక్కడ కల్లా తన ప్రేయసి ప్రత్యక్షమవడం అంత సమంజసంగాలేదు. ఈ పై రెండు సందేహాంలోనూ ఏదో ఒక సందేహం తప్పుకావచ్చు. సందేహం సమాధానమివ్వగలిగినదైతే ఇవ్వండి. లేకపోతే కార్టూన్ అర్థం చెప్పండి.

వి. రమాకాంతరావు (అమలాపురం.)

గాడిదను కుక్కగా మార్చేశారు! సమాధానం ఇచ్చేందుకు ఏముంది?

* * *

చదువుల్రావుగారు జయశ్రీగారినిచూచి తన్మయుడై, గాడిదనోట్లో ఉత్తరం వేయడాన్ని పాట్ డోర్ షాట్‌గా ఏ పిక్చరులోనన్నా, తీశారేమిటి? అంతమంది చూస్తున్నారు అట్టమీది బొమ్మలో.

శ్రీకంఠం రామచంద్ర (అనంతపురము)

ఏమో!

చదువుల్రావు

సత్యమూర్తిగారు తను "చదువుల్రావు" లో ఒక పొరపాటు చేసేరు. ఎక్కడి క్యూలో అయినా పైకి వెళ్ళవలసినవారు ముందువారితోగాని, వెనుకవారితోగాని చెప్పి వెళ్తారు. అంతేకాని, "చదువుల్రావు" లాగ గుర్తులు పెట్టుకువెళ్ళరు. ముందు నిలబడ్డవాడి భుజంమీద పెన్సిలుతో గుర్తు పెడుతూవుంటే, వాడు ఏమి ఎరగనివాడులా ఊరుకోడు. పెన్సిలుతోటి రాస్తూవుంటే, నలుగురు చూస్తారని వాడికి తెలుస్తుంది.

గార్లపాటి శ్రీ జగన్నాథస్వామి (అనకాపల్లి)

సరాగమాల

"సరాగమాల" (4—5—62 సంచిక)లో చిన్న పొరపాటు దొర్లింది. "బాగస్పిరివిన్నై" చిత్రంలో "తాళయాం పూముడిచ్చి" అనేపాటకు సంగీతకర్త కె.వి. మహదేవన్ అని రచయిత వ్రాశారు. ఇది శుద్ధ తప్పు. ఈ పాటకు సంగీతకర్తలు విశ్వనాథన్—రామమూర్తిగార్లు. తప్పును సరిదిద్దుకొనప్రార్థన. తెలుగులో ఎవరో తెలియచేసేది.

కె. రామలింగం (తిరుచ్చి)

వేణు. ★

వచ్చేవారం

సినిమా బాలెప్ ఫలితాలు

15-6-62

సంచికనుంచి మరొక బొమ్మల కథ ప్రారంభం!

వివరాలు పైవారం

మీ అందము రేపు మెరయుట నేటి రాత్రి మీరు ముఖమును బాగుగా శుభ్రపరచుటమీద ఆధారపడి ఉంటుంది

పరిశుభ్రమైన ముఖ చర్మమే సౌందర్యమునకు పునాది

పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్

పూర్తిగా చర్మమును శుభ్రపరుస్తుంది...

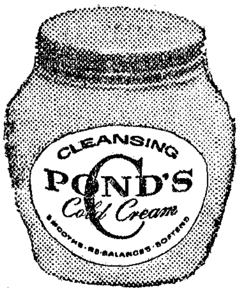

ఇవాళ రాత్రి: పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్‌ను మీ ముఖముమీద మరియు కంఠము మీద బాగుగా రాసుకొని వేళ్ళతో క్రిందనుండి పైకి మెల్లిగా రుద్దండి. కళ్ళు ముక్కు మరియు పెదిమల దగ్గర బాగుగా రుద్దండి. రెండు నిమిషముల తరువాత ఎక్కువగా ఉన్న క్రీమ్‌ను తుడిచివేయండి. పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ చర్మముమీది సూక్ష్మ రంధ్రములలోనికి చొచ్చుకొనిపోయి ముఖముమీద చిన్న చిన్న కళంకములకు తరచుగా కారణమైన మలినమును మరియు పౌడరు మొదలైన వాటి శేషమును తీసివేస్తుంది. అంతేకాదు, రాత్రంతా మీ చర్మమును శుభ్రపరుస్తూ మృదువుగా చేస్తూనే ఉంటుంది.

రేపు ప్రొద్దున: మీ ముఖవర్చస్సు ప్రొద్దున్న ఎంతో మృదువుగా, శుభ్రముగా మరియు అందముగా ఉన్నట్లు చూస్తారు. పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్ మీ చర్మమునకు పోషణ నిచ్చి, సహజ నూనెలను, రక్తిచేసి, చర్మము పొడిగా ఉండుటను, ముడుతలు పడుటను పోగొట్టుతుంది. ప్రతిరోజు మీ ముఖ సౌందర్యమును పాండ్స్ కోల్డ్ క్రీమ్‌తో రక్షించుకోండి. మీ అందము రేపు మెరయుట నేటి రాత్రి మీరు ముఖమును బాగుగా శుభ్రపరచుట మీద ఆధారపడి ఉంటుందని జ్ఞాపకముంచుకోండి.

...సబ్బుతో కూడ వదలని, చర్మ రంధ్రములలో కనపడకుండా ఉన్న మురికిని మరియు పౌడరు మొదలైన వాటి శేషమును వదలిస్తుంది

చీస్‌బ్రో-పాండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ.లో స్థాపించబడినది)

ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధారక కాశీనాధుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

విషయానుక్రమణిక

శుక్రవారం : 25-5-62

శుభ॥ సం॥ వైశాఖమా॥ బ॥ షష్ఠి

సంపుటము : 54 సంచిక : 38

స్థాపితము:

1908

*

ముఖ్య సంపాదకుడు:

శివలెంక శంభుప్రసాద్

*

సంపాదకుడు :

శివలెంక రాధాకృష్ణ

*

విడిప్రతి : 25 న. పై

సంవత్సర చందా : 13-0-0 రు.

*

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు-1

★

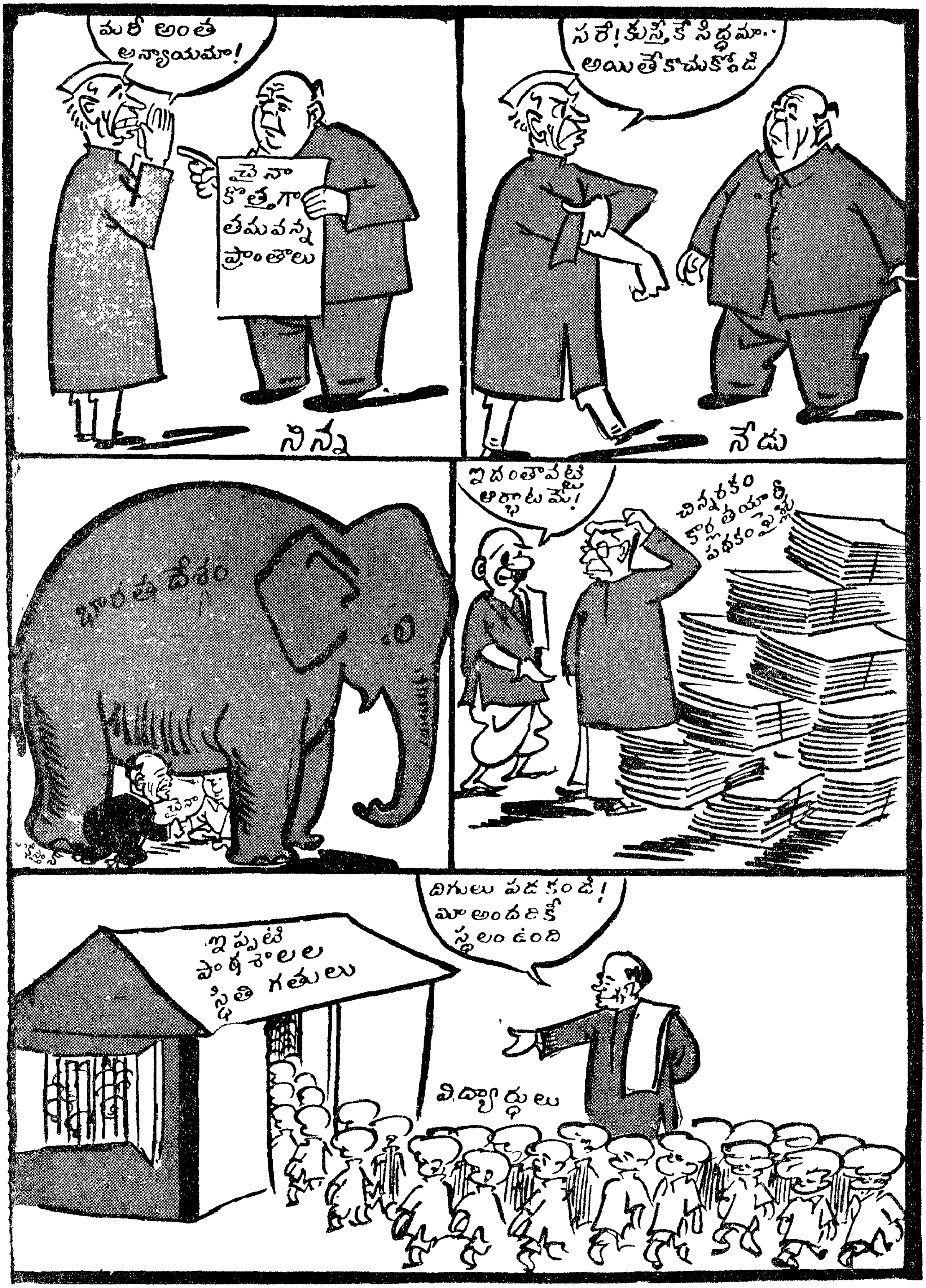
'మంచిమనసులు'లో

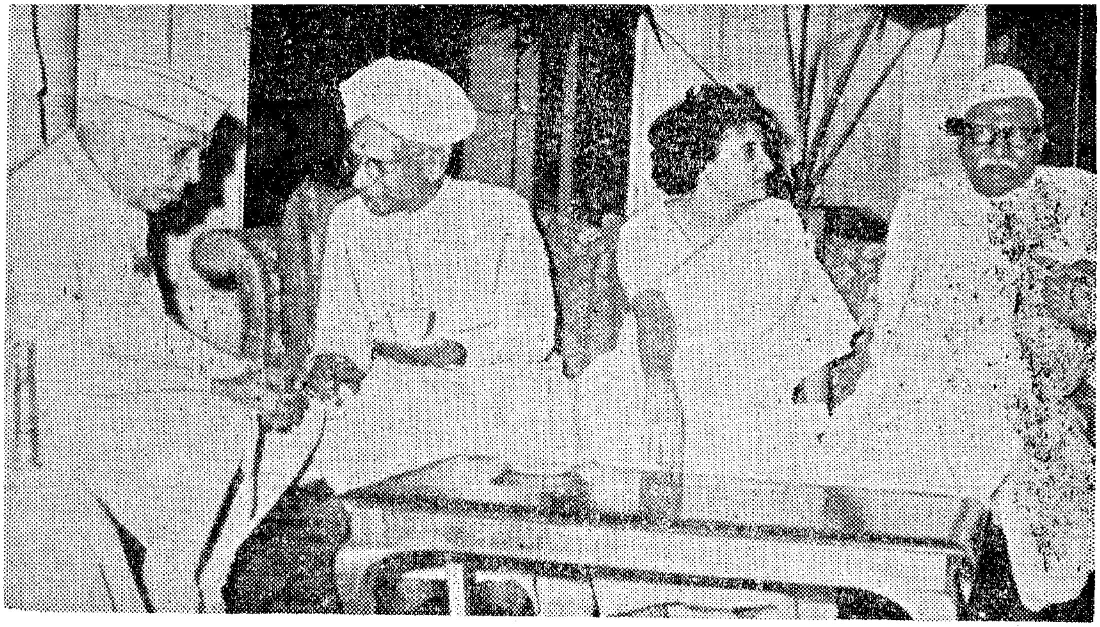
జానకి.

లోకంపోకడ

"తమరలా అంటే ఎలా! మనది బీదదేశమనీ, అంచాత కాస్తో కూస్తో అవినీతి ఉంటుందనీ పండిత నెహ్రూ చెప్పనేచెప్పారు కదా! మీకో 'సీటు రిజర్వు' చేసిపెట్టాను కనుక ఏదో ఓ ఐదురూపాయలు ముట్ట చెబితే సంతోషిస్తా. మాబోటివాళ్ళకు తమవంటి గొప్పవారే ఇవ్వకపోతే ఎవరిస్తారు చెప్పండి."

మరీ అంత అన్యాయమా!
చైనా కొత్తగా తమవన్న ప్రాంతాలు
నిన్న
సరే! కుస్తీకే సిద్ధమా.. అయితే కాచుకోండి
నేడు
భారత దేశం
చైనా
ఇదంతా వట్టి ఆర్భాటమే!
చిన్నరకం కార్ల తయారీ పథకం ఫైళ్లు
దిగులు పడకండి! మీ అందరికీ స్థలం ఉంది
ఇప్పటి పాఠశాలల స్థితి గతులు
విద్యార్థులు

డా॥ ఎస్. రాధాకృష్ణన్ రాష్ట్రపతిగా ప్రమాణస్వీకారం చేసినతరువాత, ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ, బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ గారలతో సమాలోచనలు జరుపుతున్న దృశ్యం.

పాలకులకు శిక్షణనిమిత్తం ప్రజాధనం దుబారా: సామ్యవాదవ్యవస్థలో సామ్రాజ్యతత్వం!

శ్రీ కృష్ణ

ఈ వారంలో కేంద్ర మంత్రివర్గానికి మరికొన్ని నియామకాలు జరిగాయి. ఇప్పుడీ మంత్రివర్గంలో మొత్తం 50 మంది సభ్యులున్నారు. మరో ముగ్గురిని నియమించినట్లయితే మంత్రులసంఖ్య పేకముక్కలసంఖ్యకు దీటుగా ఉంటుంది!

ఒక జిల్లా విస్తీర్ణం కూడా లేని ఢిల్లీకి మంత్రివర్గంలో ఇబ్బడి ముబ్బడిగా ప్రాతినిధ్యం లభించింది. ఈ నగరంనుంచి లోక్‌సభకు ఎన్నికైన ఐదుగురు సభ్యులలో ఒకరైన శ్రీ మెహర్‌చంద్ ఖన్నా సహాయమంత్రి అయ్యారు. గనులు, సరఫరాలశాఖ, కాందిశీక పునరావాసశాఖ ఈయన అధీనంలోకి వచ్చాయి. కొత్తగా నియుక్తులైన ఉపమంత్రులలో ఢిల్లీ ప్రతినిధి కూడా ఒకరు ఉన్నారు. డా. సుశీలానయ్యర్ ఝాన్సీనుంచి ఎన్నికైనా, ఆమె ఇక్కడ స్థిరపడినవారే. ఇప్పుడు మంత్రులైనవారిలో డా. రామ్‌సుభాగ్‌సింగ్, శ్రీ ఓ. వి. అలగేశన్ ప్రముఖులు. శ్రీమతి చంద్రశేఖర్‌కు మంత్రిపదవి కొత్తకాదు. మొదటి లోక్‌సభలో ఆమె ఆరోగ్యశాఖ ఉపమంత్రిగా పనిచేశారు. ఐదు సంవత్సరాలక్రితం శ్రీమతి చంద్రశేఖర్, శ్రీ అలగేషన్ ఒకే ద్విసభ్య నియోజకవర్గంనుంచి పోటీ చేశారు. ఇద్దరూ ఓడిపోయారు.

డా॥ డి. ఎస్. రాజు బ్రిటన్‌లో చదువుకున్నవారు. ఆరోగ్యశాఖలో ఆయన నియామకం ప్రయోజనకరం కావచ్చు. శ్రీ దినేష్‌సింగ్ ఉత్తరప్రదేశ్‌కు చెందినవారు. మంత్రిపదవినుంచి ఈయన రాయబారి పదవికి గంతువేసే అవకాశం లేకపోలేదు. ఇప్పుడు మంత్రులైనవారిలో చాలామంది పార్లమెంటుకు కొత్తవారై ఉండటం దురదృష్టకరం. పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలను ఆకళింపుకు చేసుకొనక మునుపే వీరు మంత్రులయ్యారు

స్వాతంత్ర్యం లభించిన తరువాత ఇంతటి పెద్ద మంత్రివర్గం ఏర్పడటం ఇదే ప్రథమం. కాబినెట్ హోదా కల మంత్రి మీద సగటున నెలకు రు. 10వేలు అవుతుంది. ఆఖరికి ఉపమంత్రులకు కూడా ఆంతరంగిక కార్యదర్శితోపాటు కనీసం ఆరుగురు సిబ్బంది అయినా ఉంటారు. పాలకులకు శిక్షణ గరిపేందుకు ఈ ఖర్చులన్నీ ప్రజలు భరించవలసి వస్తుంది.

కొత్త మంత్రుల నిర్వహణ ఖర్చులకోసం ఆర్థికమంత్రి మళ్ళీ ధనం కోరుతారని ఆశించవచ్చు. ఫిబ్రవరిలో సమర్పించిన అంచనాలు వెనుకటి మంత్రివర్గం సంఖ్య ఆధారంగా తయారైనవి.

* * *

బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ ఈవారంలో రాష్ట్రపతి పదవినుంచి విరమించుకుంటున్నారు. ఆదివారం నాడు వారు ఢిల్లీవిడిచి వెడుతున్నారు.

ఆరోజు సాయంత్రం 7—30 గంటలకు న్యూఢిల్లీ రైల్వేస్టేషన్‌నుంచి ప్రత్యేక రైలుబండి ఒకటి వారిని ఎక్కించుకుని పాట్నాకు వెడుతుంది. వారివెంట మంత్రి శ్రీ సత్యనారాయణసిన్హా, రాష్ట్రపతి శస్త్ర వైద్యుడు కర్నల్ ఎస్. ఎస్. మైత్ర, సైనిక ఉపకార్యదర్శి కర్నల్ సి. ఎస్. రెడ్డి, ఫ్లయిట్ లెఫ్టినెంట్ సిన్హా మొదలైనవారు వెడతారు.

డా. రాజేంద్రప్రసాద్, నూతన రాష్ట్రపతి ఆరు గుర్రాలు పూన్చిన బగ్గీలోఎక్కి, రాష్ట్రపతి భవనంనుంచి అధికార లాంఛనాలతో బయలుదేరుతారు. ఆ బగ్గీకిముందూ, వెనుక అశ్వారూఢులైన 19 మంది అంగరక్షకులు ఉంటారు. రాష్ట్రపతి ధ్వజాన్ని అధికార లాంఛనాలతో తీసుకు వెడతారు.

ఈ ఊరేగింపు విజయచౌక్‌నుంచి పార్లమెంటు వీధిలోకివచ్చి, సాయంత్రం 6—40 గంటలకు కన్నాట్‌ప్లేస్ చేరుతుంది. తరువాత స్టేట్ ఎంట్రీ రోడ్డులోకి మళ్ళుతుంది. రోడ్డుకు ఇరువైపులా త్రివిధ బలాలకు చెందిన సైనికులు ఉంటారు. సాయంత్రం 6—55 గంటలకు ఊరేగింపు న్యూఢిల్లీ రైల్వేస్టేషన్ ప్లాట్‌ఫారంమీదకువచ్చి నిలిచిపోతుంది. బగ్గీవస్తున్నప్పుడు బాటకు ఇరువైపులాఉన్న సైనికులు గౌరవాభివందనం చేస్తారు.

రైల్వే ప్లాట్‌ఫారంమీదకు వచ్చింతరువాత డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్ త్రివిధ బలాల సైనికాభివందనం స్వీకరిస్తారు.

ప్రధానమంత్రి, ఇతర మంత్రులు, త్రివిధ బలాల ప్రధానాధికారులు, పార్లమెంటు సభ్యులు రైల్వే స్టేషనుకు వస్తారు. డా॥ ప్రసాద్‌కు వీడ్కోలు ఇవ్వడానికి వారి మిత్రులను, కొందరు పుర ప్రముఖులను కూడా ఆహ్వానించారు.

డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్ పాట్నా చేరగానే, ఆ రాష్ట్ర గవర్నరూ, ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు, ఇతర అధికారులూ వారికి స్వాగతం చెబుతారు. సుమారు 150 మంది సైనికులు గౌరవాభి

ఈ లేఖ డా॥ రాజేంద్రప్రసాద్ పదవీ విరమణం చేయక మునుపు వచ్చింది.

—62వ పేజీ చూడండి

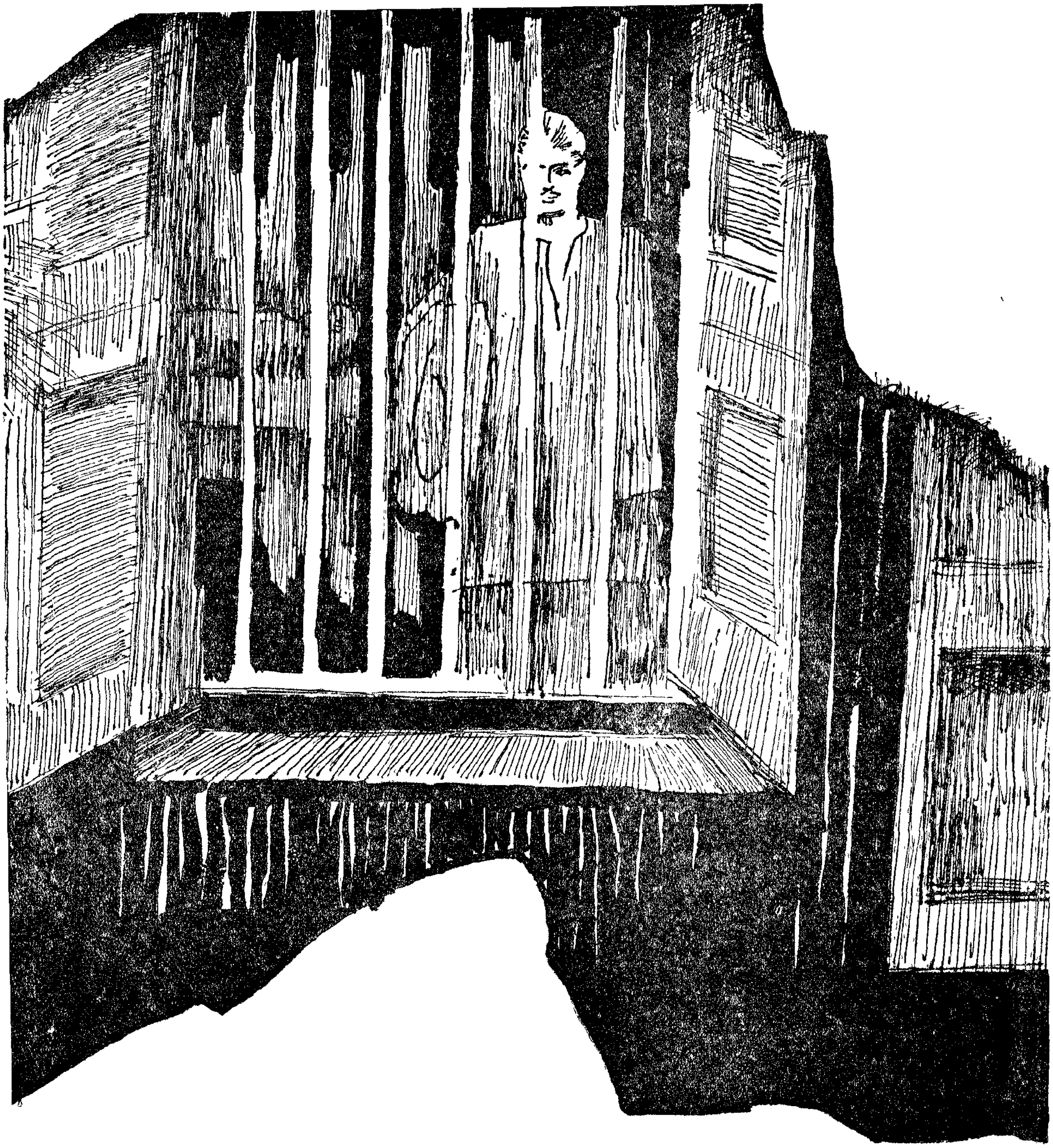
ప్రేమసమాధి

రంగధామ్

రైలు హైదరాబాదుకు దూరంగా చీకట్లోకి ప్రయాణం చేస్తూంటే, మనస్సుకూడా గతం లోకి పరిగెత్తసాగింది. చిన్ననాటి సంఘటనలు అనేకం జ్ఞాపకం రానారంభించాయి. అయిదారేళ్ల నుంచీ హైదరాబాదులో ఓ రింగ్ వర్కు కంట్రాక్టు చేస్తూ, ఊపిరిసలపనంతపనిలో గడిపిన కాలంలో గతం జ్ఞాపకానికివచ్చి, ఏనాడూ అల్లరి పెట్టలేదు. ఇప్పుడీ ఫస్టుక్లాసు కంపార్టుమెంటులో కదులుతున్న రైలులో, నడుం, వాలుద్దామనుకునే సరికి తెరలు తెరలుగా గత జీవితదృశ్యాలు మనో నేత్రంముందు కదలాడ సాగాయి.

సుమారు ఆరుసంవత్సరాలక్రితం అమ్మ మరణ శయ్యమీద అన్నమాటలు గుర్తుకొచ్చాయి. "ఒరేయ్! మీ మామయ్య ఒక్కడే ఇక నీకు బంధువు. నేను, తన కూతుర్ని, తన పరిస్థితులు

మారిపోబట్టి, నీకు చేసికోనన్నానని, నామీద కోప వచ్చి, నాతో మాట్లాడడం మానేశాడు. ఇప్పుడు ఏలూరుదగ్గ రెక్కడో ఒక చిన్న అనాధ శరణాల యంలో గుమస్తాగా పని చేస్తున్నాడట. ఎప్పుడైనా వీలైతే వెళ్ళిచూడు. నన్ను వాడు సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేదు. నీ వివాహ బాధ్యత నీమీదేవుంది. పిల్ల నీకు నచ్చాలి అన్నాను. అంతకుతప్ప నేనేమీ అన లేదు. దానికే వాడికి కోపంవచ్చింది. మారు మాట్లా డకుండా లేచి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పటినుంచీ మనిం టికి రావడం మానేశాడు. నాకు తోడబుట్టినవాడు వాడొక్కడే! వాడికి కూడా దూరమైపోయాను. నీ పెళ్లి జరిపించలేకపోయాను. అది నా దురదృష్టం!" అని అమ్మ చాలా విచారించింది. చిన్నవాడే, తండ్రిని కోల్పోయిన నన్ను అమ్మ, నాకోసం అష్టకష్టాలూ పడి, ఇంజినీరింగ్ చదివించింది. బి.ఇ., పాసై జూని యర్ ఇంజినీరుగా చేరి మూడు నెలలైనాకాకముందే రిజైనిచ్చేసి, కాంట్రాక్టులు చేసి, డబ్బు సంపా దిస్తాననడం ఆమెకెంతో ఆశాభంగం కలిగించింది ఆఫీసర్లహోదా ననుభవిస్తున్న నన్ను చూసి, సంతోషిద్దామని ఆమె కనిన కలలన్నీ నాశనం చేశా నంది. ఉద్యోగంలోవుండే బానిసత్వం భరించలేననీ, అంతకు పదిరెట్లు డబ్బు సంపాదించగలననీ చెప్పి కూడా ఆమెను ఓదార్చలేకపోయాను. కొన్ని విష యాలలో, సంతానం, తలితండ్రులకు బాధ కలిగిం చక తప్పదనుకొంటాను!

మామయ్య విజయనగరంలో ఉండేవాడు. మొదట్లో చాలా ఆస్తిపరుడు. ఆయనది చాలా పట్టుదల స్వభావం. అమ్మను, నాన్నగారు చని పోయాక తనవద్దకువచ్చిఉండమన్నాడట. ఆమె అందు కిష్టపడలేదు. నాన్నగారు మిగిల్చిపోయిన ఇంట్లోనే ఉంటూ, నన్ను పెంచి చదివించింది. తనమాట పాటించలేదని మామయ్య, మామీద శ్రద్ధ చూపించ దల్చుకోలేదు. ఏ అయిదారేళ్లకో ఒకసారి వాళ్లింటికి వెళ్లి, కొద్దిరోజులుండి వచ్చేసేవాళ్లం.

అలా రెండుమూడుసార్లు వెళ్లినప్పటి సంగ తులు నాకు జ్ఞాపకమొచ్చాయి. మామయ్య చాలా సరదా మనిషి. ఆస్తంతా, సరదాలకోసమే తగలేశాడు. ఇంటినిండా రక రకాల బొమ్మలూ, ఆటవస్తువులూ ఉండేవి. ముఖ్యంగా ఒక గదిలో పెద్ద టేబిలుమీద ఒక్క బొమ్మల రైలుండేది. అంటే మామూలుగా రైలుపట్టాలూ, స్టేషన్లూ, సిగ్నల్సూ, బ్రిడ్జీలూ, కొండలూ, లోయలతో సహా ఒక చిన్న రైలు

—51 వ పేజీ చూడండి

తెలుగు ప్రతికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

హరివంశము

హారీత శివశర్మ

సాందీపనిపర్వం - 59

సుదక్షిణ పౌండ్రకునివంక చూచినది. ఆ చూపులలో నేమియున్నదో! అతడు హఠాత్తుగా డైనట్లు కదలాడిపోయెను. అతనికితప్ప మరి యొక్కరికి ఆ చూపులలోని తైక్ష్ణ్య మవగతము కాలేదు. మహానందుని భార్యకు, వాచాలునకు ఆమె మామూలు వ్యక్తిగనే అగుపించినది. ఆమెలో వారికెట్టి మార్పుగాని, గోచరముకాలేదు. ఆ మార్పును గమనించినవాడు, ఆ మార్పువలన ఆమె చూపులలో వచ్చిన తైక్ష్ణ్యమును పసిగట్టినవాడు పౌండ్రకు డొక్కడే. ఆ చూపులను ముందాతడు తట్టుకొనలేకపోయినాడు. తరువాత నిలువ ద్రొక్కుకొనినాడు.

"సుదక్షిణే! నేను ఈ నిర్ణయమును చేసితిని! నీవు కాదందువా? భర్తనగు నా మాటను త్రోసి, ఎదురు నిలుతువా?" అనినాడు.

అప్పుడు సుదక్షిణ నవ్వినది. ఆ నవ్వు మామూలు నవ్వువలెలేదు. ఏదో పూనినప్పుడు నవ్విన ఎట్లుండునో అట్టులున్నది. మహానందుని భార్యయు, వాచాలుడును అప్పుడు ఆమెను చూచిరి. ఆమెను అట్లుగా చూచిన వాచాలునకు భయమైనది. మహానందునిభార్యకేమో అజ్ఞాతమైన ఆనందము అంతఃకరణముయొక్క అంతరములలో కదలాడినది. పౌండ్రకుడు సుదక్షిణను విచిత్రముగా చూచెను. విచిత్రముగా నవ్వెను. విచిత్రముగా మహానందుని భార్యను చూచి ఇట్లు అనెను.

"తల్లీ! నేను కుదిర్చిన ఈ సంబంధము తమకు నచ్చినదా, లేదా!"

ఆమె మాటాడలేదు సుదక్షిణ మాటలాడినది. "మహారాజా! ఈ సంబంధమునకు ఆచార్యాణి ఎప్పుడును ఊ అనరు. ఏల అనవలె! తాము ఇచ్చిన బంగారు మృగమును దానము చేసినది ఆమెయా! లేక మీనాక్షి చేసినదా! మరియు నది నిజమునకు ఆచార్య సాందీపని యాస్తియగునుగాని, వీరి యాస్తియగునా! ఆచార్య సాందీపని ఆశ్రమ మృగమును తామేమో చేసిరి! అందులకు ప్రతిగా నీ బంగారు మృగము నిచ్చిరి! దానిని ఆచార్య మహానందులు ఎవరికో దానము చేసిరి. అట్లు దానమేల చేసితివని యడుగవలసినవారు, ఆచార్య సాందీపని! మరి తాము కాదే! తమకుకూడ నా అడిగెడి అధికారమున్నదే అనుకొందము. అయినచో ఆచార్య మహానందుల నడుగుడు. ఈమె నేల యడిగెదరు. భర్తను రక్షించుకోవచ్చిన భార్యను రాజులయిన తమరు అనుక్రోశముతో చూడవలయును. ఇట్లు కాలికిని వేలికిని బిగించుట రాజలక్షణమా!......"

"సుదక్షిణే!"

"ఏమి! మహారాజ!"

"నీవు ఎవ్వరితో మాటలాడుచుంటివి?"

"స్వామీ! తమరితోడనే మాటలాడుచున్నాను. రాజు తప్పు చేయునో, ప్రజలు శిక్షింతురు. లేదో భగవంతుడు శిక్షించును. ఇచ్చట నా భర్త తప్పు చేయుచున్నాడు. ఇది రాజకార్యమా! ఆలోచించి చూడుడు. నేను నా భర్తను రక్షించుకొనవలయును. పాపమునుండి రక్షించుకొనవలయును.."

పౌండ్రకుడు మరల నవ్వెను. మరల మహానందుని భార్యతో ఇట్టులనెను.

"తల్లీ! చూచితిరికదా! మా ఇంటివిషయము. నేను తమయందు గౌరవముచేత, ఆచార్య మహానందులవారియందు గౌరవముచేత, వామాక్షియందు గల వాత్సల్యముచేత, లక్షణమైన సంబంధమును చూడగా, ఈబిడ నేను పాపము చేయుచున్నానను చున్నది. తమరు చెప్పుడు. నేను చేయునది పాపమా! వామాక్షికి మంచి భర్తను చూచిపెట్టుట పాపమెట్లగును? మరియు నేను ఆ యాదవునియందలి విరోధముచేత నిట్లు చేయుచున్నానని గూడ ఈ నా భార్య యనుచున్నది. భార్యయైనది, భర్తను అట్టులనవచ్చునా! అందునను తల్లివంటి తమ యెదుట! తాము మాటాడుటలేదు. ఆహా! స్త్రీలందరును ఒక్కటియ మగవారు మంచిని చెప్పుచో, అది వారికి చెడుగా నగుపించును నేను పుణ్యమునకు పోగా, నది నా భార్యకు పాపమువలె నగుపించు చున్నట్లు. తల్లీ! తమకును అట్లే అనిపించుచున్నదా! తమకు ఒక్క విషయము చెప్పదలచుకొనినాను. పౌండ్రకుని తాము ఎరుగుదురు. వానిది రాక్షసి పట్టు. వాడిప్పుడు వామాక్షిని, వాచాలునకు భార్యగా నిశ్చయించెను. అది వాడనినట్లే జరుగును ....."

సుదక్షిణ కఠోరముగా నవ్వినది. ఆ నవ్వునందు ప్రస్తుత సహజమైన మార్దవములేదు. అందులో విచిత్రమైన కాఠిన్యము నిబిడమై, మలయానిలములో కనటు వాసన యలముకొనినట్టు లామందిరమంతయు నలముకొన్నది. పౌండ్రకుడును, మహానందుని భార్యయు, వాచాలుడును అప్రతిభులైపోయిరి. శిరీషకుసుమముకన్న పేశలమైన సుదక్షిణమూర్తియేమి! ఆమెలో ఇంతటి కాఠిన్యమేమి! వా రాశ్చర్యపడిరి. ఆ ఆశ్చర్యములో పౌండ్రకుడేమో అనగూడబోయెను. సుదక్షిణ భ్రుకుటి మాత్రచాలనముచేత నాతనిని వారించినది. యుగయుగముల కాశికా నరేశ్వరుల నైతిక కాఠిన్యము, ఆజ్ఞాబంధురత్వము, రమణీయములై ఏతత్ సమయమున ముడిపడిన ఆమెయొక్క భ్రుకుటియందు సుడి తిరిగినవి. ఆమె అన్నది.

"స్వామీ! సుదక్షిణ చెప్పుచున్నది. ఆమె మెత్తనిది. కాని, ఆ మెత్తనితనమునందు వజ్రకాఠిన్యమున్నది. ఏది జరగరాదో! అది జరుగునన్న పరిస్థితి రాగా, ఆ జరుగరానిదానిని జరుగకుండ చేయుశక్తి ఆమెయందున్నది. భగవంతుడైన వాసుదేవుడు వామాక్షిని సుదామున కిచ్చివైచెను. ఆ ఇచ్చిన యప్పుడే ఆమెకు వివాహమైనది. వామాక్షియు సుదాముని కాంక్షించుచున్నది. సుదాముడును వామాక్షిని కాంక్షించుచున్నాడు. అది మనచే ఉద్దిష్టమైనదికాదు. భగవదుద్దిష్టము. దానికి వ్యతిరేకమేల జరుగును. సుదక్షిణ జరుగనీయదు. అది అట్లు జరుగకుండుటకు భగవంతుడు నన్ను నియమించెనో! మరియు తమరు భార్య భర్తకు ఎదురాడుచూ అనుచున్నారు.

భర్త తప్పుదారులలో నడచుచో భార్య, భర్తకు ఆ మార్గము సరియైనదికాదని చెప్పవలయును. అప్పుడును ఆ భర్త వినడు. పాపమునే చేతును అనును. అప్పుడు ఆ భార్య ఆ భర్తను ఆ పాపము నుండి రక్షించుకొనవలెను. నేను నా భర్తను ఇప్పుడట్లు రక్షించుకొందు. నబ్రాహ్మణ వధువును విదూషకున కీయవలయునని అడుటయే పాపము. మరియు, బలవంతముగ నట్టి వివాహమును జరిపింతు ననుట మరియును పాపము. ఈ పాపమును నేను చూచుచు జరుగనీయను. తల్లీ! మీరు అగడు పడకుడు. సుదక్షిణ, వామాక్షి, సుదాముల వివాహమును జరిపించిగాని, మరల ఈ మందిరములలో నడుగు పెట్టదు. మహారాజా! ఇది మీ నా వైయక్తిక విషయము. ఇది రాజ ధర్మమునకు సంబంధించిన విషయముకాదు. స్వామి! మిమ్ముల నీ పాపమునుండి రక్షించుటయందు నన్ను నేను రక్షించుకొను చున్నాను. తమకు విద్యను కరపిన గురువుయొక్క ఋణమును గూడ తీగుచున్నాను. సుదక్షిణ మాటయే అనదు అన్నచో, దానికి తిరుగులేదు. సుదక్షిణ ధర్మమునుగాని చేయదు. మరి ఆ ధర్మమునకు వ్యత్యయమే కల్గుచో, స్వామి! భర్తను గూడ గణించదు" అని యుపన్యసించి సుదక్షిణ "కంచుకీ" అని పిలచెను.

కంచుకి వృద్ధుడు. చిన్నతనమునుండి సుదక్షిణను ఎత్తుకొని పెంచినవాడు. అతనికి పౌండ్రకుడన్నచో నంతగా పడునదియులేదు. ఆ పడనితనము నతడు దాచుట యెన్నడును చేయలేదు. సుదక్షిణ తండ్రి, మహారాజు, ఈ బ్రతికియున్ననాళ్లలో గూడ నీ కంచుకి పౌండ్రకుడన్న నయిష్టమును ప్రచురముగా చూపుచునే వచ్చెను. మరి పౌండ్రకుడు గూడా ఇచ్చటనే పెరిగినవాడుగదా! అతని చిన్న

64-వ పేజీ చూడండి

అందాన్ని
బయటకు
తెస్తుంది...
Lakmé
FACE POWDER

వరలక్ష్మీఫిలింస్ వారి 'దక్షయజ్ఞం'లో రాజశ్రీ.

చిత్రసమీక్ష

దక్షయజ్ఞం

"నేనెంతలేండి!" ప్రపంచంలో ఏ ప్రమాదమూ రానిమాట ఇదొక్కటే. పైగా ప్రశంసలు గూడా వస్తాయి ఆ మాటకు. నేను కూడా గొప్పవాణ్ణే—పరవాలేదు. అది ఆత్మ విశ్వాసానికి, విచక్షణకు కారణమౌతుంది కనక మన్నించవచ్చు. 'నేను గొప్పవాణ్ణి'—ఇందులో రెండోవాడికొచ్చే నష్టంలేదు. గనక పోనీలే అనుకోవచ్చు. కానీ, ఇంకోమాటుంది ఆటంబా(ం)బులాంటిది. 'నేనే గొప్పవాణ్ణి'. ఇక్కడే పెద్ద చిక్కు. ఈమాటకు ఆత్మ విశ్వాసమనేమాట పోయి, అహంకారం అనే కొత్త బిరుదు వస్తుంది. ఈ దివ్యనామాన్ని స్మరిస్తేచాలు ఎంత ప్రజ్ఞానిధి ఐనాసరే అధములకన్నా అధముడై, పాతాళపతనం పొందుతాడు. మానవుని మనుగడలో మొదట్టి అపధ్యపు విషయం అహంకారం (అసలు పేరులోనేవుంది ఇంతకారం). దీని ప్రభావంవల్లనే ప్రజాపతిదక్షుడు కూడా క్షుద్రపతనం పొందాడు. దీనికితోడుగా "కలకంఠి కన్నీరొలికిన సిరి ఇంటనుండదు" అనే సూక్తిని కూడా కాస్త చేర్చి, అతి భారీ సెట్టింగులలో, ఇంపైన ఛాయాగ్రహణంతో, ర'సాలూరు' (అక్కడక్కడ అనుకరణ) సంగీతంతో, విగ్రహపుష్టిగల కళాకారులతో సినీ జనమనోభిరామంగా తయారు చేసిన చిత్రం, కన్నాంబ సమర్పించు వరలక్ష్మీఫిలింస్ 'దక్షయజ్ఞం.'

తన కుమార్తెలు ఇరువదేడుగురిని సరిగా ఏలుకోక, రోహిణి (రాజశ్రీ)పైన మక్కువ చూపుతున్నందుకు చంద్రుణ్ణి (రామకృష్ణ) క్షయవ్యాధి గ్రస్తుడు గావలసిందిగా ప్రజాపతి దక్షుడు (రంగారావు) శపిస్తాడు. చంద్రుడు శివుని (యన్. టి. రామారావు) శరణువేడటం జరుగుతుంది. సర్వలోక శివంకరుడైన శంకరుడు చంద్రునకు అభయప్రదానంచేయటం ప్రజాపతి ఐన తననే అవమానించాడన్న కోపంతో శంకరుపై దండెత్తిన దక్షునకు శంకరునకు విష్ణువు (అమరనాథ్) రాజీగా చంద్రుణ్ణి రెండు ముక్కలుచేసి, శాప, అనుగ్రహఫలాలనుభవించవలసిందని ఆదేశించగా, ఒక భాగం పూర్ణిమా, అమావాస్యలతో మనపాలబడ్డం (మన వైద్యానికి ఇవేగా ముఖ్యం) రెండోభాగాన్ని తలపై ధరించిన శివుడు సోమశేఖరుడు కావటం జరుగుతుంది.

ఈశ్వరుని వరించిన సతీదేవి (దేవిక) మనస్సు మళ్ళించే ఉద్దేశ్యంతో ఈశ్వరుని పిలవకుండా స్వయంవరం చాటించటం, సతి మన సెరిగిన శంకరుడు వచ్చి ఆమెను కైలాసానికి తీసుకుపోవటం జరుగుతుంది. సత్రయాగంలో సృష్టికర్తల అధికారపీఠంమీది ఉన్న శివుడు మామయైన తనకు లేచి గౌరవం చూపలేదని దక్షుడు మండిపడి, శివునకు హవిర్భాగం దక్కకుండా ఉండేందుకు నిరీశ్వరయాగం తలపెడ్తాడు. పుట్టినింటిపై మమకారంతో పిలవని పేరంటానికి వెళ్ళి సతీదేవి పరాభూతయై, తనువు చాలించగా, శంకరుడు రుద్రుడై, వీరభద్రుని సృజించటం, వీరభద్రుడు దక్షయాగాన్ని ఆగంచేసి, దక్షుని శిరస్సు ఖండించటం, దక్షపత్ని ఆక్రందనకు, ఆవేశ, కావేశాలకు లోకం తల్లడిల్లగా శివుడు దక్షుని బ్రతికించటంతో చిత్రం పరిసమాప్తి నొందుతుంది.

చిత్రంలో అన్నిటికన్న ముఖ్యంగా చెప్పదగింది సాలూరు హనుమంతరావు సంగీతరచన. పాటలన్నీ శ్రవణసుఖదాలుగా, సాఫీగా సాగిపోయాయి. దేవలోకంలో రంభా, ఊర్వసుల నాట్యం సన్నివేశంతో సంగీతం, నాట్యంతో చేతులు కలిపి కళాత్మకంఅయింది.

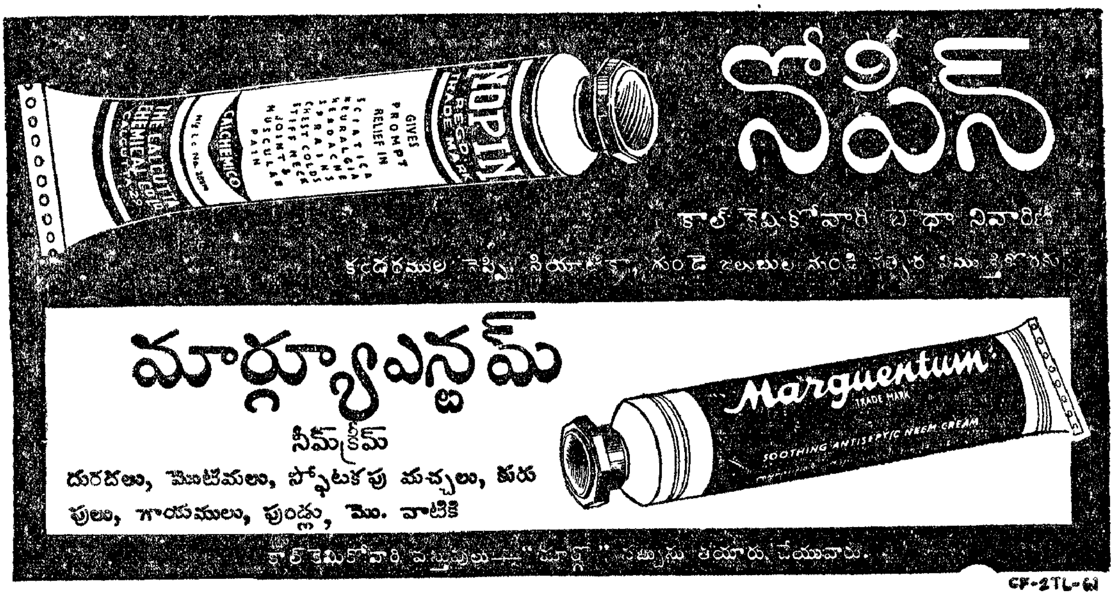
సాహితీరచనం 'చాలా వింతగాఉంది. 'శంకరుడు' ఒక్కసారిగా ఆ 'రుద్రుడై'నట్లే రచన కూడా పాత్రోచిత సమాస రచనా సానువులమీదనుండి 'గభిమని' అతి పామర భాషా పాతాళంలోకి దూకుతుంది. ఇందువల్ల పాత్రలలో కొంత బరువు, బిగువు సడలాయనిపిస్తుంది. పౌరాణిక చిత్రాలు "కాస్ట్యూమ్ చిత్రాలు" నిర్మించాలనుకున్నవారు శాస్త్రోక్త చతుర్విధాభినయాల్ని బాగా పరిశీలించటం మంచిది.

దక్షుడుగా రంగారావు, వైరిణిగా కన్నాంబ ప్రశంసనీయమైన నటనచూపించారు. తమ తమ పాత్రలను సజీవంగా రూపొందించాలని యన్. టి. రామారావు, దేవికా ఎంతో శ్రమించినా, ఒకరికి ఆహార్యం, ఒకరికి ఆకారం కొద్దిగా ఇబ్బంది కలిగించినా రామారావు కంఠం వశవర్తినిగా వున్నందున శివపాత్రకు కావలసిన మార్దవం చాలవరకు లభ్యమై, ఆహార్య సంబంధమైన లోపాలను కప్పిపుచ్చింది. విలయంకరుడైన రుద్రుడుగా రామారావు బాగా నటించాడు. రోహిణి చంద్రులుగా రాజశ్రీ, రామకృష్ణ, బ్రహ్మ, విష్ణువులుగా మిక్కిలినేని, అమర్‌నాథ్‌లు, బాగా నటించారు. తదితర పాత్రధారులు తమకు దొరికిన అవకాశాన్ని యథాశక్తి వినియోగించుకున్నారు.

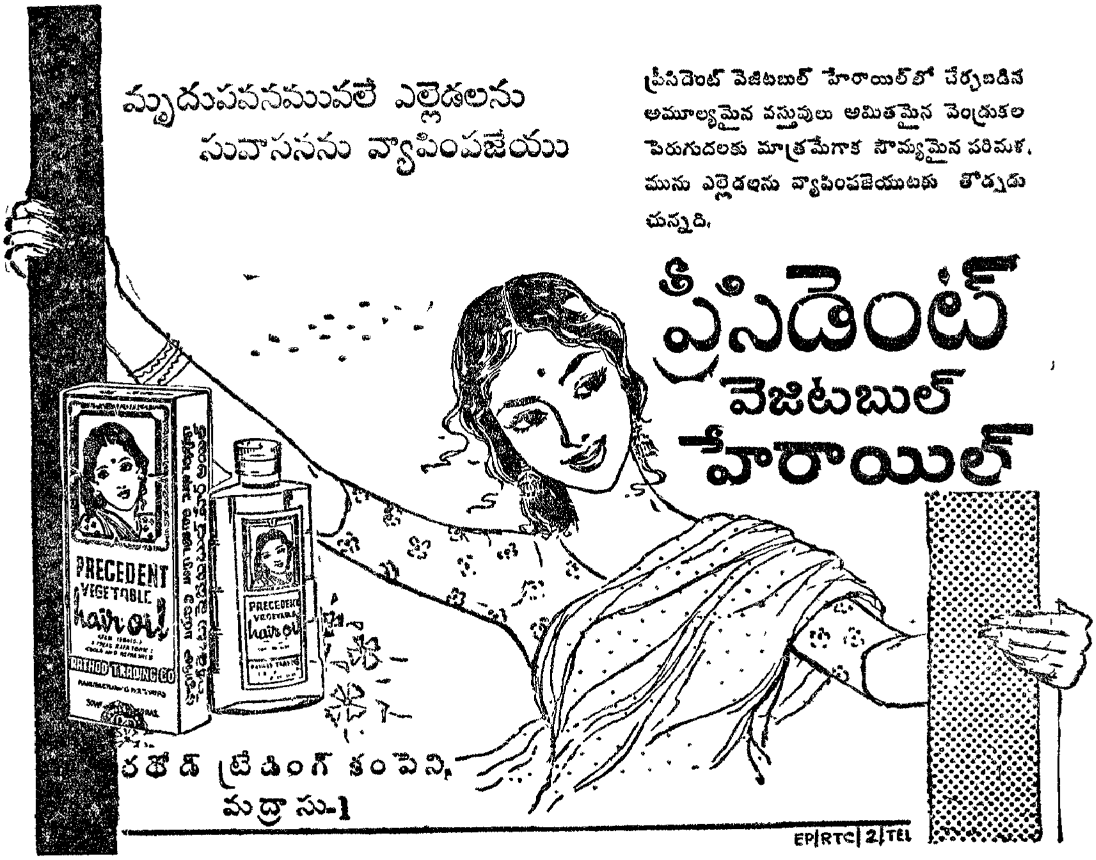
నీతిబోధకమైన కథ, కథ కబాధకమైన హాస్యం, సరసాలను చిందులుద్రొక్కించే సంగీత సాహిత్యాలు, హాయనిపించే ఛాయాగ్రహణం, అక్కడక్కడా 'ఛా' యనిపించే ఉచ్చారణ విన్యాసం (మా భరత అనగా భర్త) గల ఈ భాక్సాఫీసు 'నాటక'......పొరబాటు......చిత్రరాజానికి నిర్మాత, దర్శకుడు శ్రీ కె. వి. నాగభూషణం.

నాగరాజ్.

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రికలో ప్రకటనలు
మీ వ్యాపారాభివృద్ధికి తోడ్పడుతాయి

దక్షిణ ఇండియా ఆఫీసు 5/149 బ్రాడ్వే మద్రాసు-1.

సరాగమాల

వి ఎ కె రంగారావు

ఈవారపు మా పాఠకుల ఉత్తరాలకు జవాబులతో ప్రారంభిస్తున్నాను నేను. రికార్డింగ్‌లో తప్పుల గురించి తెలిస్తే తెల్పమని వ్రాయగా, కొంత మంది శ్రమతీసుకుని వ్రాశారు.

ధవళేశ్వరంనుంచి జి. ఎస్. ఎల్. ఎన్. రావు "భార్యా భర్తలు" లోని "జోరుగా హుషారుగా" గురించి, సినిమాలో వినపడే మ్యూజిక్ వేరు రికార్డులోవున్న మ్యూజిక్ వేరని వ్రాశారు. ఇది నిజమే. కాని, ఇది రికార్డింగ్ తప్పుగా పరిగణించటానికి వీల్లేదు. మొదట్లో పాట సక్రమంగానే రికార్డు చేశారు. చిత్రీకరణ "జూమ్" లెన్సు సహాయంతో చేశారు. దీనికి సెన్సారువారు సారీ సర్ అన్నారు. అప్పటికప్పుడు పాటను మళ్లీ చిత్రించడానికి వ్యవధి చాలక సెన్సారు కత్తెరకు మేతైనవి తీసేయగా, మిగిలినభాగాలలో వినపడే మ్యూజిక్ బిట్సులో అవకతవకలు లేకుండా, మరల మ్యూజిక్ బిట్సుమాత్రం (పాటను అలాగేవుంచి) రికార్డు చేశారు. రికార్డులో వినిపించే సంగీతానికీ, సినిమాలోవున్న సంగీతానికీ తేడా ఉంటానికి ఇదే కారణం.

చీరాలనుంచి పాలెపు భిక్షాలు "టాక్సీరాముడు" లోని "ఏం పిల్లో" పాట గురించి వ్రాశారు. మొదట "ఆ రెండు జాగర్త" అనే వ్రాసి, రికార్డు చేశారు. చిత్రీకరణ కూడ అలాగే జరిగింది. కాని, ఆ ముక్కలో అశ్లీలత స్ఫురితమని సెన్సార్లు కట్టన్నారు. కట్‌చేస్తే పాట చెడిపోతుందని "రెండు జాగర్త" అన్నదగ్గర "నగలు జాగర్త" అని అప్పటికప్పుడు "డబ్" చేశారు.

మరొక చిన్నతప్పు ఈమధ్యనే గుర్తించాను. "గులేబకావళికథ"లో "మదనా సుందరా నాదొర" అనే పాటవుంది. ఆ రికార్డులో పాట మొదలవక ముందు చాలా హీనస్వరంతో "మదనా" అని వినిపిస్తుంది.

పాటలు రికార్డుచేసేటప్పుడు రీటేకుల వలన ముడిఫిలిం రద్దుకాకూడదని మాగ్నెటిక్ ఫిలింమీద రికార్డుచేస్తారు. ఈ ఫిలిం ఉపయోగిస్తే ఒక సౌకర్యం ఉంటుంది. ఒక టేక్ నచ్చకపోతే దానిమీదనే మరొకటేక్ తీయవచ్చును. మొదటి టేక్‌మీద మరొక టేక్ తీస్తే మొదటవున్న టేక్ చెరిగిపోతుంది. బహుశః పై రికార్డు మొదట్లో వినబడిన "మదనా" అన్నది ముందు టేక్‌లోని పూర్తిగా చెరిగిపోని బిట్ అయివుంటుంది.

ఆమధ్యన ఏదో అవసరంవుండి నాగయ్యగారిని కలుసుకున్నాను. ప్రసంగవశాత్తు వారు సంగీత దర్శకత్వం వహించిన చిత్రాల ప్రసక్తి వచ్చింది. వారు పూర్తిగా సంగీతం సమకూర్చినవి కొద్ది చిత్రాలే. కాని, అవన్నీ సరస సంగీత రసభరితాలు. సప్తస్వర గుప్త మాధుర్య రసపూరితాలు.

వాహినివారి "వందేమాతరం", "సుమంగళి", "దేవత", "భక్తపోతన", "యోగివేమన", "స్వర్గసీమ", ఇవికాక, ఆలిండియావారి "నా ఇల్లు" ద్విభాషా చిత్రం, "హేమారెడ్డి మల్లమ్మ" కన్నడ చిత్రం. ఇక ఒకటి, రెండు పాటలు చేసినవి, సంగీత పర్యవేక్షణ నిర్వహించినవి చిత్రాలు కొల్లలు ఉన్నాయి తెలుగులో, తమిళంలో, కన్నడంలో కడకు హిందీలోకూడా (రిహాయ్).

అప్పట్లో వారి పాటలన్నిటిలోను క్లారినెట్ వాద్యం విరివిగా వినిపిస్తుండేది. ఆ వినిపించడం, ఇవి నాగయ్యగారికృతులు అని సులభంగా వినిపోల్చుకునేటంత విశిష్టమైనపద్ధతిలో వుండేది.

ఈ పద్ధతికి దగ్గరగానే ప్రఖ్యాత తమిళ సంగీత దర్శకులు జి. రామనాథన్ కొన్ని పాటలలో క్లారినెట్‌ని ఉపయోగించారు. "ఇన్స్‌పెక్టర్" చిత్రంలో వసంతకుమారి వసంతకోకిలలా పాడిన "మరుపాయెనా మోహనా", "మూలపడిన నా ముద్దుల వీణ" "మార సుకుమార" అన్న పాటలు మనోజ్ఞమైన మచ్చుతునకలు. అదే క్లారినెట్‌వాద్యాన్ని పై ఇరువురి మార్గాలకు విభిన్నంగా అమరసంగీత శేషులు, కీర్తిశేషులు అయిన సుబ్బరామన్ ఉపయోగించారు. అది వేరేసంగతి.

నాగయ్యగారికంఠం చాల "యెమోషనల్" కంఠం. తెరమీద బొమ్మ చూడకుండానే, సన్నివేశం తెలియకుండానే ఆ పాటపాడినపాత్ర మనోగతభావాలు వినేవారికి అవలీలగా తెలిసేటట్లు పాడగలరు. వీరు పాడిన భక్తిగీతాలు, భక్తిగీతాలలో మౌక్తికమాలలు, "పావనగుణనామా హరే" (పోతన,) 'కనిపించుమురా మహదేవా" (యోగివేమన), "వాగీశ ముఖశరణ", త్యాగయ్య చిత్రంలోని ప్రతికీర్తన మొదలగు పాటలలో భక్తిభావం పొంగిపొర్లుతుంటుంది. "అందాలు చిందేటి నా జ్యోతి", గృహమే కదా స్వర్గసీమ", "ఎన్నాళ్ళుండెద" పాటలు పాడినది వారికంఠం కాదు; నిరాశా నిస్పృహలమధ్య నలిగిపోతూ, భగవంతుడినే ప్రశ్నించే జీవిలోని మూర్తీభవించిన విచారమూ, వైరాగ్యమూ. వారి స్వంతకంఠం వినపడిన ఆఖరి సినిమా "సమాజం". ఇక రాబోయే వారి స్వంతచిత్రం "రామదాసు"లో కొన్ని రామదాసు కీర్తనలు పాడారట. ఇకపై పాడదలచుకోలేదని అన్నారు.

నాగయ్యగారి కంఠం అశేష ప్రజానీకానికి సుపరిచితం. కావున నేపథ్యగాయకుల గాత్రం వినపడుతూ, దానికి నాగయ్య తెరపై పెదాలు కదుపుతూవుంటే వింతగా ఉంటుంది. 'సిపాయికూతురు,' లో "హరిఓం" అన్న పాట వీరికి ఏ. ఎం. రాజా పాడారు. పాట, పాడటం, రెండూ చాల ఆకర్షణీయంగా వున్నాయి, విడిరికార్డు వింటే. సినిమాలోమాత్రం యెబ్బెట్టుగా ఉంటుంది. "భక్తశబరి"లో వీరికి శ్రీనివాస్ పాడిన పాటలు కొంత నయం. దీనికి కారణం ఆ రెండు పాటలూ నాగయ్యగారి గాత్రాన్ని అనుకరించి శ్రీనివాస్ పాడటమే.

వారి స్వంతకంఠం వింటానికని "రామదాసు" చిత్రంకోసం నిరీక్షించేవారుకొల్లలు. ఆచిత్రం త్వరలోనే పూర్తయి మన కళ్లముట పడుతుందని ఆశిద్దాం.

ఈసారి పాతకాపుల విషయాలతోనే కాలయాపన జరిగింది. దానికేం! పాతని తలచుకొనిగదా కొత్తవాటి విలువను నిర్ణయించగలం. ఒక కొత్త గాయకులు, కె. అప్పారావుపేరు మీరు విన్నారా! కొత్తంటే యేమంత కొత్తకాదు. కాని ఇప్పుడిప్పుడే పైకి వస్తున్నాడు. వీరు చాలా డబ్బింగ్ చిత్రాలలో కొన్ని తెలుగుచిత్రాలలో పాడారు. "మగవారిమాయలు"లోపాడిన"ఎటుచూచినా చింతే" అన్నపాట రాణింపుకు వచ్చింది. తరువాత ఒక పాతిక డబ్బింగ్ చిత్రాలలో పాడటమే కాకుండా, కొన్ని హాస్యపాత్రలకు మాటలు చెప్పేరు. రెండు వారాలక్రిందట విడుదలైన "దశావతారములు"లో "వైదేహి యేమాయెనో" వీరు పాడినదే. ఈ పాట వాద్యానుసరణ యెన్నో "సౌండ్ యెఫెక్ట్స్"తో చాలా క్లిష్టంగా ఉంటుంది. అయినా ఆపాట యెంతో హాయిగా పాడారు. ఈ పాట కన్నడ మాతృక "వైదేహియే నాదళో" పాటకు స్వర ప్రతిష్ట చేసినది జి. కె. వెంకటేష్. తమకోసం ఆ పాట ఆపాటకోసం తాము జన్మించినట్లు ఈ పాటను పాడి, తమ స్వంతంజేసుకున్నది పి. బి. శ్రీనివాస్. ఈ రికార్డు నంబరు జి. ఇ. 36522. అప్పారావుపాడిన తెలుగుపాట రెండునెలల తరువాత హెచ్. ఎం. వి. రికార్డుగా విడుదలకావచ్చు.

ఈనెల మొదట్లో శబ్దగ్రాహకులు వాల్కే పర్యవేక్షణలో బి. ఆర్. ఫిలింస్‌వారి "పీటలమీది పెళ్లి" కోసం ఒక పాట, ఆరవది, "సూర్యునికి, చంద్రునికి చుక్కెదురయేనా" అన్నది, ఫిలిం సెంటర్ స్టుడియోలో రికార్డుచేశారు. పాట పాడినది, వ్రాసినది, వరసకట్టినది, పి. బి. శ్రీనివాస్. మల్లాది రామకృష్ణశాస్త్రి, అశ్వథామ ప్రభృతులు. నిర్మాతలైన ఘంటసాల కృష్ణమూర్తి ఈ పాట చాల చక్కగా వచ్చిందని త్వరలోనే నాయకులు జగ్గయ్యమీద చిత్రించబోతున్నామని అన్నారు.

రాజలక్ష్మీవారు తెలుగులో పునర్నిర్మిస్తున్న "పాశమలర్" చిత్రానికి మొదటిపాట సి. నారాయణరెడ్డి వ్రాసినది, జానకిబృందం పాడగా శివరాం విజయా, వాహినీ స్టూడియోలో రికార్డుచేశారు. సంగీతానికి ఘంటసాల పేరు వేసినా చిత్రం నహతా నిర్మాణంగనుక వినవచ్చే వరసలు కొన్ని తమిళ చిత్రంలోవి, మిగిలినవి ఫలానా రేడియో స్టేషనులో వినిపించే "టూత్ పేస్టు హిట్ పేరేడ్"లోవి ఉంటాయని అంచనా."

సుప్తస్వరం

శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు తమ స్వంత కంఠంతో ఏ యే చిత్రాలలో ఏ యే పాటలు పాడారో పాఠకు లెవరైనా వ్రాయగలరా? ★

పెళ్లిపందిరి కళకళ్లాడుతోంది. రాత్రి ముహూర్తం......విద్యుద్దీపాలకాంతిలో పెళ్లిపందిరికి చేసిన అలంకారాలు వింతశోభలు వెదజల్లుతున్నాయి.

ఊళ్లోకల్లా పేరుమోసిన డాక్టరుగారి ఒక్కగానొక్క కూతురి వివాహం. పందిరినిండుగా జనం కూర్చున్నారు, ...మేళతాళాలు జోరుగా ఉన్నాయి. హాయిగొలిపే సన్నాయిపాటలో వలపుబాటలు వేసుకుంటున్నారు, పెళ్ళికొడుకూ—పెళ్ళికూతురూ—

పెళ్ళికూతురు మూర్తికి బాగా తెలుసు. పైగా వాళ్ళు తమకుటుంబానికి చుట్టాలయితే కాకపోవచ్చుకాని, అంతకంటే దగ్గర స్నేహితులు. ఆడపెళ్ళివారితరఫున పెళ్ళికి వచ్చినవాళ్ళని రిసీవ్ చేసుకుంటున్నాడు. అసలు ఆపని మూర్తికి డాక్టరుగారు అప్పచెప్పడానికి కారణం లేకపోలేదు. ఆయనఏకైక—సుపుత్రుడు — శేఖరం ఆరడుగుల విగ్రహం మట్టుకే. బాధ్యత తెలీదు. వచ్చినవాళ్ళని ఎలా రిసీవ్‌చేసుకోవాలో కూడా తెలీదు. శేఖరం మెడిసిన్ చదువుకి డాక్టరుగారు—శేఖరం ఓపుష్కరంకాలం పాటు విశాఖపట్టణంలో ఉండటానికి సరిపోయే డబ్బు వేరే శేఖరం పేరుమీద బ్యాంకులోవేసి ఉంచారు....

మూర్తి వచ్చినవాళ్ళందర్నీ రిసీవ్‌చేసుకుని పెళ్ళి పందిట్లోకి తీసుకువెడుతున్నాడు శేఖరం ఏమూలో

44—వ పేజీ చూడండి

వనితాలోకం

[illegible]

'విజయ'

మన వనితావాణిలో వరకట్నపు పీడలు, ఆడ బడుచులు, అత్తగార్ల సాధింపులు వ్రాస్తున్నారు గాని అసలైన విషయం, అల్లుళ్ల అలుకలు, వారి కోపతాపాలు, వానివల్ల ఎంతమంది స్త్రీల యొక్కయు ఆడపిల్లలనుకన్న తల్లిదండ్రుల యొక్కయు మనస్సులు అల్లాడిపోవడం గురించి వ్రాయటంలేదు. నేటి మన సమాజంలో ఆడ పిల్లలకు కట్నాలను ఇచ్చి పెళ్లిచేయడం ఒక ఎత్తు. పెళ్లి అనంతరం అల్లుళ్ల అలుకలు తీర్చడం ఒక ఎత్తు అయిపోయింది.

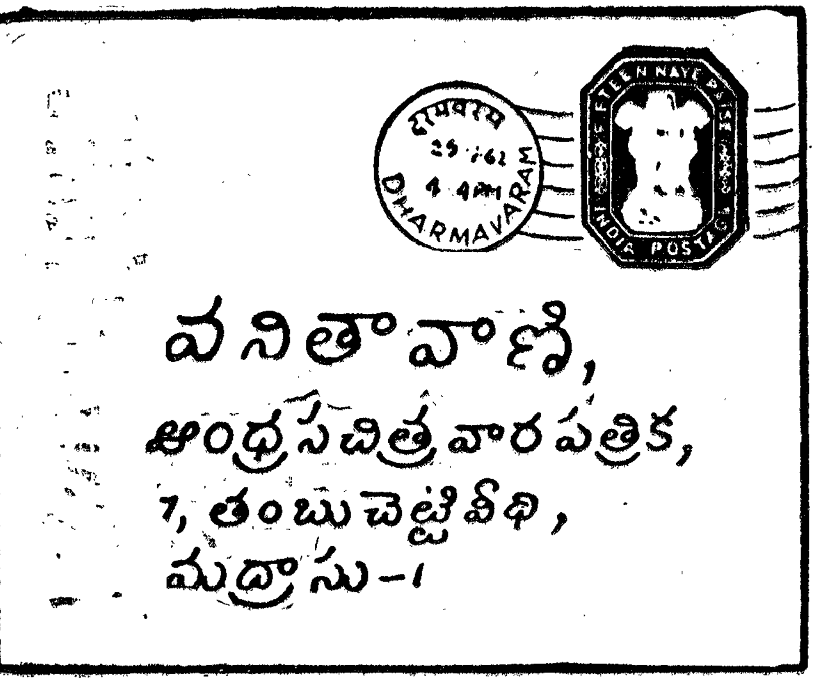
నాకు కథలు, వ్యాసాలు వ్రాసే అనుభవం బొత్తిగా లేకపోయినప్పటికీ ఈ అల్లుళ్ల అలుకలు, ఆర్భాటాలు చూచి సహించలేక దీనినికూడా వనితాలోకంద్వారా తెలియజేస్తే, అందరు కాక పోయిన కొందరు అయినా మారుతారని ఆశి స్తున్నాను. పూర్వకాలంనుంచి అల్లుళ్ల అలుగడం మామగారు వారి అలుకలు తీర్చడం అలవాటయిపోయింది. అందుచేతనే పెళ్లిలో అలక పాన్పని వేరే ఏర్పాటుచేశారు. అంటే క్రొత్తగా అల్లుడయిన పెళ్లికొడుకుకు మొదటినుంచీ తర్ఫీదు యిచ్చే ఉద్దేశముతోనేనేమో! ఈ అలకపాన్పు ఏర్పాటుచేశారు మన పెద్దలు. అయితే పూర్వ కాలంనుంచీ వచ్చే ఈ ఆచారం అలవాటయింది. వివాహానంతరము అల్లుళ్ల అస్తమానం అలగడం పరిపాటయిపోయి, మామగారికి గ్రహపాటుగా తయారయింది.

అందుకనే కాబోలు అల్లుళ్ళని దశమగ్రహముగా పోల్చారు. నవగ్రహాలలో నవమగ్రహమైన శని పడితే 7 ఏళ్లలో పోతుంది. లేదా గ్రహశాంతి చేసుకోవచ్చు. అదీ కాకపోతే తిలదానంతో వదిలించుకోవచ్చు. కాని, ఈ అల్లుడు గ్రహముందే అదిమాత్రం బతికినంతకాలం పీక్కుతింటుంది అన్నాడుట వెనుకటికి ఒకాయన. ఏ తండ్రి అయినా కుమార్తె సుఖపడాలని చూస్తాడుగదా! అటువంటప్పుడు తన కుమార్తెకు తనకు కలిగినంతలో పెట్టకమానడు. అల్లుళ్ళు అలిగినప్పటికీ, అలగకపోయినప్పటికి పెడుతూనే ఉంటారు. వారు పెట్టినదానితో సంతోషించి ఊరుకుంటే అటు అత్తమామలకి సంతోషంగానే ఉంటుంది; ఇటు వీళ్ల సంసారము తృప్తితోటి సంతోషంగానే ఉంటుంది. కాని మాటిమాటికి ఏదో ఒకవంకని అత్తమామలను భార్యను పీడించుకుతినే అల్లుళ్లు ఉంటే ఆ సంసారం నరకమయం అవడంలో సందేహంలేదు.

మాకు తెలుసున్నాయన ఒకాయన ఉన్నారు. ఆయనకు పెళ్లయి పన్నెండు సంవత్సరా లయింది. నలుగురు పిల్లలు. అతను చాలా మంచివాడే. అయితేనేం అతను చాల పట్టుదలమనిషి. ఏదో మంచి ఉద్యోగం చేస్తూ ఇంట్లో డబ్బువిషయంలో ఏలోటు రాకుండా దర్జాగా కాలం గడుపు తున్నాడు. అయితే అతనికి ఎప్పుడో పండగకి మామగారు వాచీ పెడతామన్నారుట. కాని పెట్ట లేదుట, అందుచేత అలిగి అత్తగారింటికి వెళ్లడం మానివేసేడు. అంతేగాదు అత్తగారివేపువాళ్ళు ఎవరు వచ్చినప్పటికీ వాచీ పెట్టలేదని దెప్పుతూ ఉండేవాడు. పాపం ఆ పిల్లతరఫువారు యిటు అల్లుడి అలుక తీర్చడానికి తాహతులేక అటు అల్లుడి సూటిపోటిమాటలు పడలేక బాధ పడుతూండేవారు. ఇది ఇలా ఉండగా ఆ అమ్మాయి భర్తచేత నానామాటలూ పడుతూ, భర్త తన దగ్గరే అడ్డమైనవాళ్లకు తన తండ్రినిగూర్చి చాడీలు చెప్తున్నప్పటికీ పల్లెత్తుమాట అనక లోపల లోపలే క్రుంగిపోతూ ఉండేది. పోనీ తండ్రిని అడుగుదామంటే తండ్రి పరిస్థితి తెలి సుండీ తనేకాకుండా, తనతోపాటు అయిదారు గురు ఆడపిల్లలు కలిగి, రిటైరయి పెద్దతనము వచ్చిన ఆ తండ్రిని ఏ కూతురైతే మాత్రం ఏ మొహం పెట్టుకుని అడుగుతుంది. ఈవిధంగా ఇంతమంది బాధపడుతున్నప్పటికీ ఆ అల్లుడుగారు మాత్రం తన పంతం తనదేనని ఏలాగైనా వాచీ సంపాదించుకొని తనప్రతాపం చూపెడదామని మామగారింటికివెళ్లి అక్కడ ఏదో వంకపెట్టు కొని దెబ్బలాడుతూ ఉండేవాడు (ముఖాముఖిని వాచీ కావాలని అడగలేక). ఒకసారిలాగా అకారణంగా భార్యను కొట్టడంచేత ఆవిడ స్పృహతప్పి పడి పోయింది. దానికి చిన్నప్పటినుంచి పెద్దచేసినవా డవుటవలన మామగారు "అదేమిటోయ్! అంతలా కొట్టేవ్ నేను ఎంతో గారాబంగా పెంచి పెద్ద చేసేను. నేను ఒకమాటయినా అనేవాడిని గాను" అని మృదువుగా మందలిస్తే, ఆ అల్లుడు తారా జువ్వ అయిపోయి "అంత ముద్దుగా పెంచిన వాడివి పెళ్లెందుకు చేశావు? నీదగ్గర పెట్టు కొనకపోయేవా?" అని అడిగేడు. తనకు ఆడ పిల్లలున్నారని వాళ్లకు పెళ్లిచేయాలని మరచి పోయేడు కాబోలు. ఆఖరికి ఏలాగయితేనేం మామ గారు ఆ బాధలన్నీ పడలేక, కూతురిముఖంచూసి అప్పోసప్పోచేసి అల్లుడికి వాచీ కొనిపెట్టి పంపితే ఆ అల్లుడు ముఖం యింత చేసుకుని ఎంతో ఆద రంగా "నేను ఒకళ్లసొమ్ము ఆశించను. కావ లిస్తే ఇలాంటివి వంద నేను చేయించు కొంటాను. కాని మాట పట్టుదల" అని నవ్వుతూ చేతులకి అలంకరించుకున్నాడు!

వంటలు పెడితే సూట్ కుట్టించలేదని అలు గడం, సూట పెడితే ఉలెన్‌సూటు పెట్టమని అలగడం. సరేగదా అని కావలసిన సూట్లు కుట్టిస్తే వస్తువులమీదకు దండెత్తి సైకిలు కావాలని, వాచీ కావాలనీ, యింకా పెద్ద ఆఫీసరో అల్లుళ్లయితే స్కూటరు, మోటారుమీదకి అలుకలు మళ్లుతాయి. పోనీ ఇన్ని కోరికలు నెర వేర్చి తన అలుకతీర్చిన మామగారిమీద ఏమైనా జాలి ఉంటుందా అంటే అది లేదు. ఇచ్చేసేడులే మహా ఏదో కన్నీళ్లు తుడవడానికని మొహంమీద పడేసేడు అంటారు. అందుకోసమే "అన్నిటి కన్నా విశ్వాసమైన దేమిటీ అంటే కుక్క అనీ అన్నిటికన్నా విశ్వాసహీనమేమిటీ అంటే అల్లుడని" అంటూవుంటారు. మా అమ్మ అంటూండేది ఎంతటి వంకరకర్ర అయినా పిల్లనిచ్చేసరికి నిటారుగా నిలుచుంటుంది అని. అంటే అల్లుడికి కన్యాదానం చేసేసరికి అంత శక్తి వస్తుందన్నమాట. పోనీ వస్తువులకోసం అలిగితే ఒకవిధంగా బాగానే ఉంది. ఇదోరకం సంపాదన అనుకుందాం. కాని యింకా విచిత్రమైన అల్లుళ్లుంటారు. వాళ్ళ తను వస్తున్నానని ఉత్తరం రాస్తే ట్రైన్ దగ్గ రకు రాలేదని, ఇంటికి వెళ్లగానే అలుగుతాడు. అంతేగాదు, తనకు మర్యాద జరుగలేదని, మంచి నీళ్లు అడుగలేదని, తనకి అడుగులకు మడుగులు వత్తలేదని అలుగుతారు. సామాన్యంగా ప్రతి యింటిలోను అల్లుడికి ప్రత్యేకస్థానం ఉంటుంది. ఏ మామగారు ఏ అత్తగారు అల్లుళ్లని కించపరచరు. అల్లుడు రాగానే ఎంతో ఆర్భాటంచేసి రోజా చేసు కునేవానికన్నా ఎక్కువ వండి అప్పోసప్పోచేసి అల్లుళ్లను మర్యాదగా సాగనంపడానికి ప్రయత్ని స్తారు. అటువంటప్పుడు వారికి మర్యాద జరగ లేదని నలుగురిలో పెట్టడంలో అర్థంలేదు. అది ఒకవిధంగా ఇద్దరి కుటుంబాలకు హేళనాకర మైన విషయమే. ఈవిషయం గుర్తించిన అల్లుళ్లు ఎవ్వరూ ఈవిధంగా ప్రవర్తించరు.

స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము, స్త్రీజనోద్ధరణ, వర కట్న నిషేధము మొదలగు చట్టములు అమలులో గల నేటి సంఘములో అల్లుళ్ల అలిగే చిన్న చిన్న విషయములపై ఎంతమంది స్త్రీల హృదయాలు దెబ్బతింటున్నాయో! ఎంతమంది మామగార్ల రక్తముతో దాహముతీర్చుకుంటున్నారో అల్లుళ్లయిన వారందరూ ఆలోచిస్తే ప్రతి సంసారము నిత్య కళ్యాణము పచ్చతోరణముగా విరాజిల్లుతుంది. ప్రతి అల్లుడు తన సంపాదనకు ప్రయత్నించాలిగాని మామగారి పెట్టుపోతలగూర్చి తాపత్రయపడ రాదు. 'అత్తా ఒకింటి కోడలేయి' నట్లే అల్లుడు ఒకళ్లకి మామ అవుతాడని గుర్తెరిగి మెలగా[illegible]

మీ వయస్సు ఎంత?

వ్యాసం చదివాక, ఈ రెండుమాటలు వ్రాయకుండా ఉండలేకపోయాను. 'చింత చచ్చినా పులుపు చావదు' అన్నట్లు, కొందరికి వృద్ధాప్యంలో కూడా ఏవేవో యవ్వనపుకోర్కెలు వస్తూంటవి. అది సహజమే. కాని, సాధారణంగా చాలామంది స్త్రీలకు తమ వయస్సుకన్న, తక్కువ వయస్సు చెప్పుకునే అలవాటు గలదు. ఎదుటివ్యక్తి ఎవరో, ఏమో అనుకుంటారని తమ వయస్సును తప్పు చెప్పుకోవడం ఎందుకు? ఎప్పటికైనా సిగ్గు, భిడియం వదిలి, తమ నిజమైన వయస్సును నిజంగా చెప్పుకున్నప్పుడే తమకు భవిష్యత్తులో ఒకనాటి తమ పరిస్థితులకు గూడా అనుకూలిస్తుందని నా అభిప్రాయం.

పిడ్డి రాజమ్మ, పిడ్డి సర్పమ్మ (తేర్యాల)

* * *

నిజంగా వయస్సు దాచిపెట్టుకునే గుణం చాలమందికుంది. మాకు తెలిసిన ఒకావిడుంది. ఆవిడకి ఐదుగురు ఆడపిల్లలు. పెద్దమ్మాయికి 20సం.లుంటాయేమో. వాళ్ళింటి కెవరైనా వెళ్తే, "సి పెళ్ళెప్పుడమ్మా. భోజనాలు త్వరలో లేవా?" అని మొదలుపెడుతుంది.

అంత పెద్దకూతురు న్నింట్లో ఉంచుకుని 10 సం. ల పిల్లల్ని అలా అడుగుతే ఏం బాగుంటుంది చెప్పండి. ఇది తెలిసిన ఒకావిడ, మా అమ్మాయికంటే మీ అమ్మాయి పెద్దదికదండీ ముందర మీ ఇంట్లో భోజనాలు రావా" అంటే, ఆవిడ, "మా అమ్మాయికి 20 ఏండ్లేకదండీ. అప్పుడే పెళ్ళిచేయదలుచుకోలేదు" అంది, వీళ్ళకే ఏదో తొందరైనట్లు. ఇట్లా ఉంటాయి కొందరి మాటలు.

కుమారి చుండూరి సుబ్బలక్ష్మి (గుంటూరు)

* * *

చాలామంది వయసు తగ్గించి చెప్పుకొంటారు. ఏ రోగానికి ఆ మందు అన్నట్లు, ఏ వయస్సుకు ఆ గౌరవం మర్యాదా వున్నాయి.

సి. ఎస్. రాజమణి (కర్నూలు)

* * *

కొంతమంది అసలు సరైన వయస్సు చెప్పినా నమ్మరు. ప్రస్తుతము నా విషయము. నాకు 18 ఏళ్లు. చాలా చిన్నపిల్లలా కన్పిస్తాను. ఒక బాబు కూడాను. నన్నెవరయినా మీ వయస్సెంతని అడిగితే, 18 ఏళ్ళని చెబితే ఏదో వింతగా, ఆశ్చర్యంగా నన్ను, మా బాబుని, నేనేదో అబద్ధము చెప్పినట్లు చూస్తారు.

పి. సరస్వతీప్రసాద్ (విజయనగరము)

* * *

"ముసలితనాన్ని కప్పిపుచ్చుకొనేందుకు మనం పడే అవస్థలుచూస్తే, మనకే నవ్వు వస్తుంది"— ఈ వాక్యమును జయశ్రీగారు తమ వ్యాసములో చక్కగా వివరించారు. నిజంగా ఈ రోజుల్లో చాలమంది తమ వయస్సు చెప్పుటకు సందేహించుచున్నారు.

గుంటూరు కళ్యాణి (అప్పికట్ల)

* * *

నిజానికి వారన్నట్టు నాకూ, చిన్నతనం (17సం.) నుంచి పిల్లలు కళ్ళేగు. ఆవిడలాగే నాకూ ముగ్గురు పిల్లలు అంటే ఎవ్వరూ నమ్మరు. మేము వైజాగ్ వచ్చినకొత్తలో స్నేహితు రిళ్ళకు వెడితే మా పెద్ద బాబుని చూచి, నా చంకలోని మా అమ్మాయినిచూచి, ఆ పాప ఒక్కతేనా, ఈ పిల్లాడు మీ తమ్ముడా అని అంటే నాకు ముగ్గురు పిల్లలని చెప్పితే ముసలవాళ్ళమని వేళాకోళం చేస్తున్నారా అని నమ్మేవారు కాదు ఎంత చెప్పినా! వారన్నట్టు వయస్సుతోనే సభ్యత, బాధ్యత తెలిసివస్తాయి.

శ్రీమతి ద్విభాష్యం బాలాత్రిపురసుందరి, (విశాఖపట్నం)

* * *

మా ఇంటిపక్క ఉన్నవారుకూడా ఇలాగే వాళ్ళ అమ్మాయికి పదిహేను సంవత్సరాలువస్తే ఇంకా పదమూడు సంవత్సరాలే అని చెప్పుకుంటారు.

మాదిరెడ్డి పారిజాత పుష్పవల్లి (జగపతినగరం)

* * *

ఈ కాలమున ఆడదాని వయస్సు మగవాని జీతమును అడగరా దంటారు. నిజమే.

సాయికుమారి టి. బి. (అనంతపురము)

* * *

"మీ వయస్సెంత?" అని ఎవరైనా అడిగినపుడు నిజం వయస్సు చెప్పినా, నమ్మనివారున్నారు. ఎందుకంటే మనలో కొందరు వయసుకుమించిన పనులుచేయడం, ముదుపేరంటాలులా కనుపించడము జరుగుతున్నది. "మగవాడిజీతం, ఆడదాని వయస్సు" అడుగకూడదని పెద్దలన్నారు. కానీ, నిత్యయవ్వనము కోరుట ప్రతివారికి సహజం. కానీ, ముదిమి ప్రవేశించినపుడుకూడ, పూర్వంలాగానే ఉండాలని చేసే ప్రయత్నాలన్నీ ఎదుటివారికి అనవ్వన్ని కలిగిస్తాయి. ముఖ్యంగా చాలామంది తాము చేసే పనులనుబట్టి, నిజవయస్సుకు అధికం లేక, అల్పంగా కనిపిస్తారు. అటువంటివారినిచూసి, మనం వయస్సు నిర్ణయించలేం. ఇరువదియేండ్లు పైబడిన విద్యార్థినిని, అదే వయస్సులో పిల్లలున్న గృహిణి విషయం తీసుకుంటే, విద్యార్థిని నిజవయస్సుకు తక్కువ చెప్పినా నమ్ముతారు ప్రజలు. కానీ, గృహిణి నిజ వయస్సు చెప్పినా, ఇంకా ఎక్కువ వయస్సుండి అబద్ధం చెబుతున్నదని అపోహపడతారు. రచయిత్రి సహజంగా వ్రాశారు.

కుమారి అంబటి దేవకి (అలహాబాదు)

* * *

వ్యాసం చదువుతుంటే నాకు ఒక సంఘటన జ్ఞాపకమొస్తుంది. మా బంధువులలో ఒక అమ్మాయి వుంది. ఆ అమ్మాయి వయస్సు కనీసం 23 సం.రాలు ఎవరైన అడుగుతె, 16 సం. అని చెబుతుంది.

యన్. జయలక్ష్మి, (తెనాలి)

* * *

ఈ రోజుల్లో ఎంత పెద్దవాళ్లయినా తమ వయస్సుకిమించి వేషాలు వేస్తూవుంటారు. తాము ఇంకా చిన్నపిల్లలమనే అనుకొంటారు.

ఎస్. భానులక్ష్మీకుమారి (సత్తెనపల్లి)

* * *

ప్రతివారు వయస్సును మాటలతో, దాయగలరుగాని చూసేవారికి మాత్రము నిజవయస్సు తెలుస్తుందని గమనించరు.

నారీమణి (రాజమండ్రి)

* * *

ఈ కాలంలో చాలామంది వయస్సు తక్కువ చెప్పుకుంటే గొప్ప అనుకుంటారు కాని అది ఏ మంత గొప్పవిషయంకాదు. మాచెల్లెలు కన్న మూడునెలల పెద్దది మా ప్రక్కింటి వాళ్ళ అమ్మాయి. ఆ అమ్మాయివాళ్ళ అమ్మానాన్న ఏదన్నా పేరంటంపస్తే తనకూతిరి వయస్సు గురించి ఏం చెప్పుతుందనుకున్నారు? వాళ్ళ అమ్మాయికి 12 ఏళ్ళట. మాచెల్లాయికి 13 ఏళ్ళు అని మేము ఎంత మొత్తుకున్నా 'మీకేం తెలుసు

12 ఏళ్ళు' అని బూకరిస్తుంది. (మాకు చాలదగ్గరి చుట్టంలెండి)

ఎస్. రమ (బందరు)

*   *   *

సాధారణంగా మన స్త్రీలలో వయస్సుదాచుకొనే అలవాటు వుంది, మనవయస్సు అడక్కపోయినా, చెప్పి నమ్మించటానికి ప్రయత్నిస్తాం, ఏవయస్సుకి తగ్గట్లు ఆబట్టలు వేసుకొంటే బావుంటుంది, నల్గురైదుగురు పిల్లలు పుట్టేక లంగా ఓణ్ణీ కట్టుకొంటే ఏం బావుంటుంది?

శ్రీమతి ముంతాజ్ శమ్మి (ఎమ్మిగనూరు)

*   *   *

జీవితములోని కొన్ని నగ్న సత్యాలను చూపెట్టారు. కాని అక్కడక్కడ కొంచెం తొందర పడ్డారేమో ననిపిస్తుంది. మనవేళ్లు తక్కువచెప్పుకుంటే ఆయుర్దాయం క్షీణిస్తుందని అనడమువట్టి మూఢ నమ్మకం. ప్రభుత్వంవారు కూడ వయోవృద్ధులనే జ్ఞానవృద్ధులుగా భావించి అనేకరంగాలలో ప్రాధాన్యము ఇస్తున్నారనడం అసందర్భముగా అసమంజసముగా వుంటుంది. ప్రభుత్వము వారి వారి యోగ్యతలను బట్టి బాధ్యతాయుతమైన పనులు ఇస్తుంటారు కాని, వయస్సు బట్టి ఇవ్వరు. అయినా పరవాలేదు రచయిత్రి తన అనుభవాలను తెల్పారు.

యస్. యల్. కృష్ణ (గొల్లకిడికి)

*   *   *

మా యింటిదగ్గర ఒకావిడ ఉన్నారులెండి ఆమె మావారికంటె గూడ పెద్దదే అనుకుంటా. అయిదుగురు పిల్లలు కూడ ఉన్నారు. అప్పటికి మా పెండ్లి జరిగి రెండు సంవత్సరములయిందనుకుంటా. ఆమె నన్ను అక్కయ్యగారు అని, మావారిని బావగారు అని పిలుస్తూండేది. ఈ వరుసలు భరించలేక పేరుపెట్టి పిలవమంటే తనకలా యిష్ట మనిపించదని చెప్పేది. వయసు కూడ తక్కువ చెప్పేది. అలాంటివాళ్లను చూస్తే జాలి వేస్తూంటుంది.

పి. భారతీ పార్థసారధి (అసిఫాబాద్)

*   *   *

పిల్లల మనస్సులు

మా అక్కయ్య ఒకావిడ ఉంది. ఆమెకు ఇద్దరు పిల్లలు. ఆమెకు చిన్నపిల్లాడంటే చాల ముద్దు. పెద్దవాడంటే చాల చిరాకు. వీపు మొద్దువు అంటుంటుంది. చిన్నవాడికేమో గుడ్డలు కూడా మంచివి తెస్తుంది. వీడెన్ని తప్పులు చేసినా కోప్పడదు. పెద్దవాడిని తిట్టి కొడుతుంది. వాడు కూడా అంటుంటాడు "మా అమ్మకు నామీద ప్రేమలేదు" అని.

బి. వి. అరుణ (శ్రీదేవిరెడ్డి)

*   *   *

ఈ ఆధునికయుగంలో గూడ కొందరి పిల్లలను నిర్లక్ష్యముచేస్తూ, కొందరి పిల్లలను అందల మెక్కిస్తూన్న మహిళలు ఉన్నారంటే ఆశ్చర్యపడవలసిన దేమియు లేదు.

కుమారి వి. ఆర్. దేవి (పీలేరు ప్రాజెక్టు)

*   *   *

విశాఖగారు వ్రాసిన పిల్లలమనస్సులు వ్యాసం చదివాను. చదివాక మా అక్కయ్య కొడుకు సంగతి జ్ఞాపకము వచ్చినది.

పరివేటి రమాదేవి (మాజిపీడు)

*   *   *

ఈ రోజులలో తల్లులకు పిల్లలమీద ఉండే పక్షపాతమును చక్కగా వివరించి వ్రాసినారు. వెనకటి రోజులలో సవతితల్లి సొంతబిడ్డను ప్రేమతో చూసి, మారుబిడ్డను సరిగా చూసేది కాదు. ఇప్పుడు కన్నతల్లే ఒక పిల్లను ప్రేమతోను, రెండవ పిల్లను సరిగా చూడకుండాను ఉంటున్నారు. సవతితల్లులే నయమనిపిస్తుంది. ఇది నా అనుభవముమీద చెప్పుచున్నాను.

డి. జయశ్రీ (గుంటూరు)

*   *   *

పిల్లల మనస్సులు గ్రహించి ప్రవర్తించేవారు ఉన్నారు. లేరని కాదు. ఎక్కడో నూటికి పది కుటుంబాలు అలా అక్రమంగా ప్రవర్తిస్తారు. అలాంటి తల్లుల్ని, తండ్రుల్ని చూస్తే "విలువున ఉప్పుపాతర" వెయ్యాలని ఉంటుంది నాకు. అలాంటివాళ్లకి సంఘంలో తావు కూడా యియ్యకూడదు. ఇలాంటి వ్యాసాలు చదివి అయిన కొంచెం జ్ఞానం తెచ్చుకొని అలా అక్రమంగా ప్రవర్తించకూడదు.

కరుణాకరం వెంకటసీతాలక్ష్మి (హిమ్మగిర్ స్టేషన్)

*   *   *

పిల్లలమనస్సులు బాగా అర్థంచేసుకొని వ్రాశారు. "ప్రతి చిన్నవిషయం పిల్లల్లో హత్తుకుపోతుంది. అందుకే వారిదగ్గర అతి జాగ్రత్తగా మసలుకోవాలి" అని వారు వ్రాశారు. ఈ విషయం ప్రతి గృహిణి గ్రహిస్తే బాగుంటుందని మా నమ్మకము.

కె. బ్రాహ్మణి, కె. వసుంధర (పెద్దాపురం)

*   *   *

ఇంటిలో నర్సింగ్

'ఇంటిలో నర్సింగ్' వ్యాసము మధ్యతరగతి కుటుంబీకులకు ఏమీ ఉపయోగించదు. మధ్యతరగతి కుటుంబీకులలో వేరుగా రోగులకు గదులు, మంచి చిత్రపటాలు, పువ్వుల కుండీలు, రోగికి ఉపచర్యలు చేసేవారు విద్యావంతులు దొరకడం కష్టం. (విద్యావంతులు, వివేకవంతులు ఉన్నా పై సౌకర్యాలు ఉండవు.) ఈమధ్య వ్యాసాలన్నీ గొప్పవారికేగాని, మధ్యతరగతివాళ్లకి ఏమీ ఉపయోగపడుటలేదు. (బీదవాళ్ల సంగతి సరేసరి.)

ఎస్. ఇందిరాదేవి (విశాఖ)

*   *   *

ఈ వ్యాసం ప్రతివారు చదివితీరాలని అనుకుంటున్నాను.

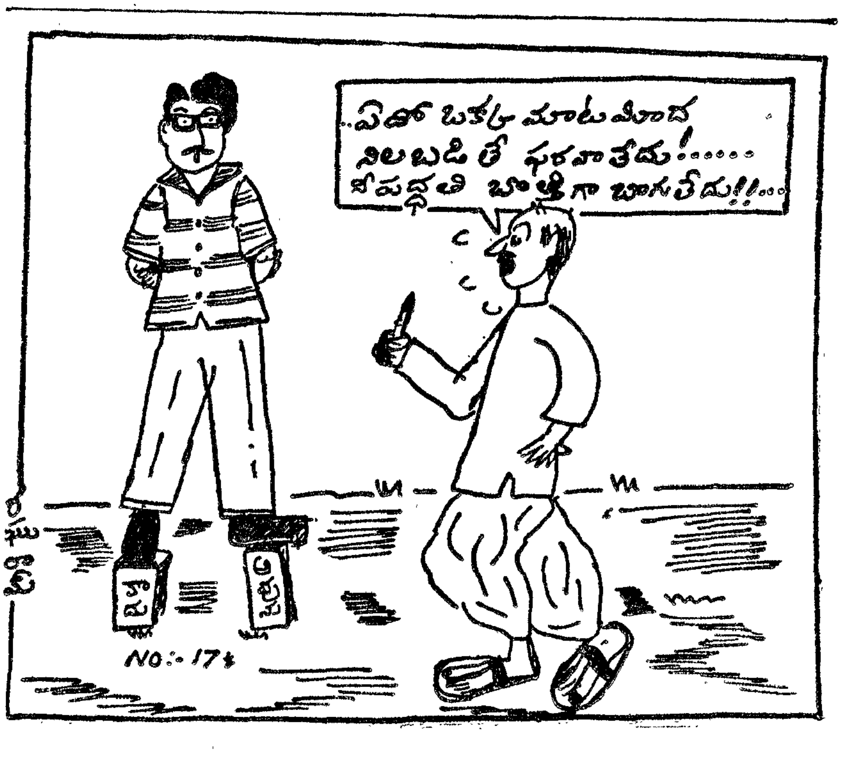
లంకలపల్లి రాజేశ్వరి (మద్రాసు)

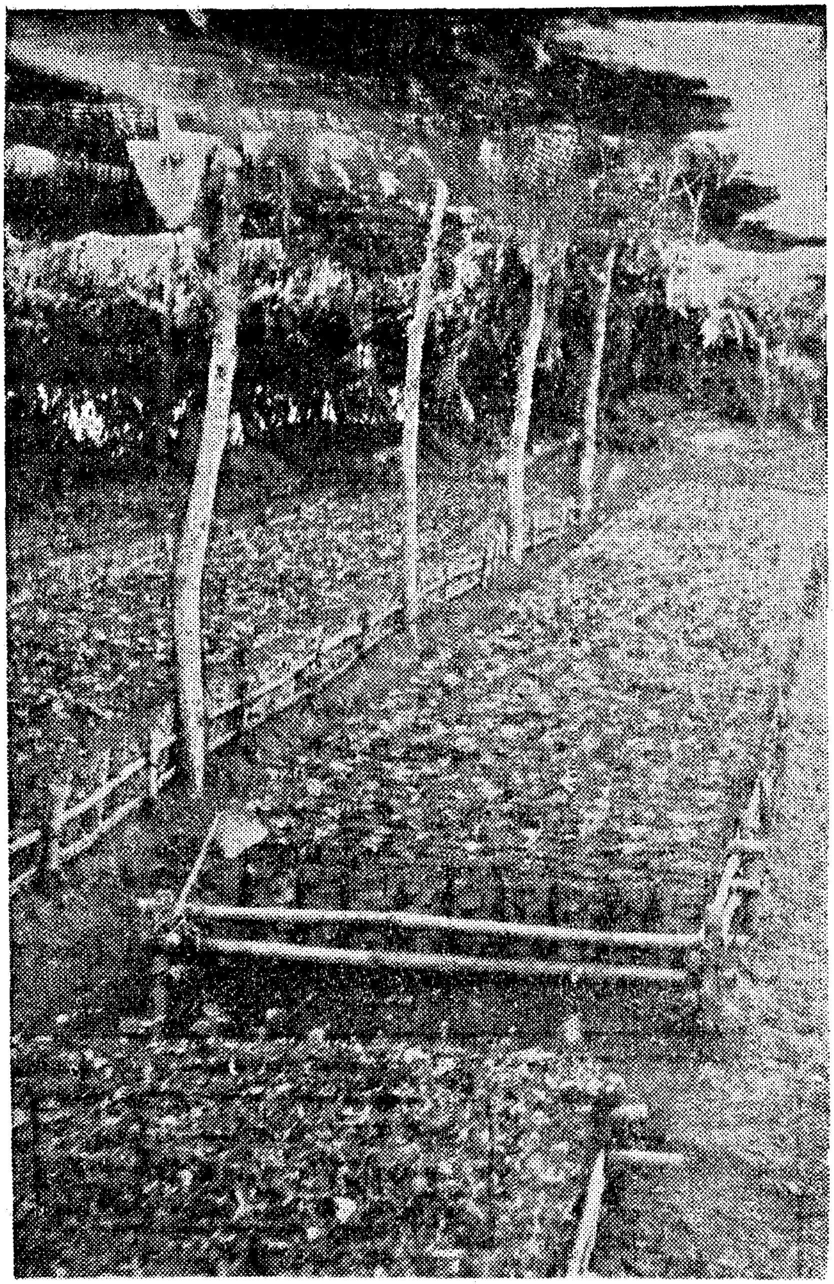
*   *   *

లీలగారు చెప్పినట్లు రోగికి అవసరమైనవి, శ్రద్ధగా అమర్చరు. పలుగురుగల ఇండ్లలో ఈపనులు సాధ్యంకాదు. ఇది ఎందుకు రాస్తున్నాను అంటే మా ఇంటిదగ్గర పిల్లలు బహు గోలచేస్తారు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఇంటి పైకప్పులు ఎగిరిపోతాయేమోనని భయం వేస్తుంది.

జె. స్వరాజ్యలక్ష్మి (గుంటూరు)

★

వాట్లకు ముసుగు నీడలో పెరుగుతున్న కాఫీ మొక్కలు

మంచి కాఫీ

ప్రపంచ ఎగుమతి వాణిజ్యంలో పెట్రోలియం సరకుల తరువాత కాఫీకున్నంత ప్రాముఖ్యం మరిదేనికీ లేదు!

కాఫీ జన్మస్థలం అబిసీనియా అని తెలుస్తున్నది. అక్కడి అరణ్యాలలో ఈ చెట్లు విరివిగా కనిపించేవి. ఆదేశంలో 15 వ శతాబ్దంనుంచి కాఫీ వాడకంలో ఉన్నట్లు దాఖలాలు ఉన్నాయి. కాని అంతకుపూర్వం నుంచికూడా ఆ దేశప్రజలకు కాఫీ అలవాటు ఉండేదని ప్రతీతి. పరిసరదేశాలలో మాత్రం అప్పట్లో దీనిసంగతి అంతగా తెలియదు. మాంద్యం పోగొట్టి హుషారు కలిగించే గుణం కాఫీలో ఉన్నదని మహమ్మదీయులు గ్రహించారు. కాని సనాతనులైన మహమ్మదీయులు ఇది ఏదో మత్తు పదార్థం అనుకుని కాఫీవాడకాన్ని వ్యతిరేకించారు. ఖురాన్ కాఫీని నిషేధించింది! అయినప్పటికీ అరేబియా మహమ్మదీయులలో కాఫీ అలవాటు విరివిగా వ్యాప్తి చెందింది.

ఇప్పుడు కాఫీతోటలు చాలా దేశాలలో ఉన్నా, ప్రపంచానికి కావలసిన కాఫీలో నూటికి 76 వంతులు లాటిన్ అమెరికా దేశాలనుంచి సరఫరా అవుతోంది. బ్రెజిల్‌లో పండినంతపంట మరేదేశంలోనూ పండటం లేదు. మిగతా 24 వంతులలో 20 వంతులు ఆఫ్రికాలో పండుతున్నది.

సముద్ర మట్టానికి 3000–4000 అడుగుల ఎత్తున ఉండి, 65°–70° (ఫారన్ హీట్) శీతోష్ణస్థితి, పుష్కలమైన నీటి సరఫరా ఉన్న పర్వతప్రాంతాలు కాఫీతోటల పెంపకానికి అత్యంత అనుకూలమైనవి. కాఫీ మొక్కలు నాటిన రెండుమూడేళ్లకు కాపు కాస్తాయిగాని, ఐదేళ్లు గడిచాకే చెప్పుకోదగిన పంట పండుతుంది. 10 – 15 ఏళ్ల మధ్యకాలంలో కాపు విపరీతంగా ఉంటుంది.

కాఫీవిత్తనాలు మనదేశానికి 1690 లో అరేబియానుంచి వచ్చాయి. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీవారు 1799 లో తెల్లిచేరి సమీపంలో అంజరకండీవద్ద ప్రయోగాత్మకంగా కాఫీతోట వేయటంతో మనదేశంలో ఈ పరిశ్రమ ప్రారంభమైంది. అటుతరువాత క్రమక్రమంగా ఇతరచోట్ల కూడా కాఫీసాగు విస్తరించింది. ఇప్పుడు సాగులో ఉన్న ప్రాంతాలలో అధికభాగం 1850 లోగా సాగులోనికి వచ్చినవే. 1872 నాటికి మనదేశంలో 25 వేల టన్నుల కాఫీగింజలు పండించి, ఎగుమతిచేయటం జరిగింది.

భారతదేశంలో కాఫీ వ్యవసాయం దాదాపు దక్షిణాదికే పరిమితమై ఉన్నది. కాఫీతోటలక్రింద ఉన్న మొత్తం విస్తీర్ణంలో నూటికి 57 వంతుల భూమి మైసూరు రాష్ట్రంలోనూ, 24 వంతులు మద్రాసు రాష్ట్రంలోనూ, 19 వంతులు కేరళ రాష్ట్రంలోనూ ఉన్నది. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఉన్న విస్తీర్ణం బహుస్వల్పం.

ఇటీవల మనదేశంలో మరికొన్ని చోట్ల కాఫీసాగు ప్రారంభమైంది. పంటకూడా పెరిగింది. అయినప్పటికీ ప్రపంచం మొత్తంమీద కాఫీ సాగుక్రింద ఉన్న భూమిలో నూటికి రెండువంతులు మాత్రమే మనదేశంలో ఉన్నది. ఇప్పుడు మనదేశంలో సాలుసరి రు 15 కోట్లు విలువగల పంట పండుతోంది. కాఫీ పరిశ్రమవల్ల కేంద్ర ప్రభుత్వానికి (ఎక్సైజ్ పన్నులద్వారా) రు 1 కోటి 85 లక్షల ఆదాయం వస్తున్నది. సుమారు రెండులక్షలమంది కార్మికులను, 10 వేలమంది ఇతర సిబ్బందిని ఈ పరిశ్రమ పోషిస్తున్నది. సగటున ఎకరానికి 425 పౌనుల కాఫీగింజలు పండుతున్నాయి.

కొన్నిరకాల కాఫీగింజలకు మనదేశం ప్రసిద్ధికెక్కింది. అందుచేత విదేశాలలో మనకాఫీకి గిరాకీ లేకపోవటం అంటూ ఉండదు. నిజానికి మన కాఫీపరిశ్రమకు ఎగుమతులమీద ఆధారపడవలసిన అగత్యమే లేదు. మనదేశంలోనే ఖర్చయ్యే అవకాశాలు

ప్రచ్ఛన్నంగా ఉన్నాయి. ఉత్తరదేశంలో కాఫీ వాడకం తక్కువ. దక్షిణాదిన ఎక్కువ. దేశం మొత్తంమీద సగటున తలకు రెండు పౌనుల కాఫీ వాడుతున్నారని అంచనా. ఈ వాడకం తమిళనాడులో తలకు ఆరు పౌనుల వరకు ఉన్నది.

విదేశాలతో పోల్చిచూస్తే మన దేశంలో కాఫీ వాడకం చాలా తక్కువ. ప్రపంచం మొత్తంమీద ఐస్‌లాండ్‌లో కాఫీ వాడకం ఎక్కువ. ఇక్కడ తలకు 14·15 పౌనుల కాఫీ వాడుతున్నట్లు అంచనా.

1956-57 లో ప్రపంచంలో మొత్తం రు.1200 కోట్లు విలువగల కాఫీ ఎగుమతి వ్యాపారం జరిగింది. ఇది ప్రపంచ ఎగుమతి వ్యాపారంలో 2.6% మాత్రమే. 1954-55 లో అన్ని దేశాలలోను కలిపి 4 కోట్ల 22 లక్షల బస్తాల (బస్తాకు 132·27 పౌనుల గింజలు) కాఫీ పండితే 1958-59 లో ఈ పంట 5 కోట్ల 86 లక్షల బస్తాలకు పెరిగిందని అమెరికా వ్యవసాయశాఖ అంచనా వేసింది. ఒక్క బ్రెజిల్ దేశంలోనే 1956-57 లో 1 కోటి 95 లక్షల బస్తాల కాఫీ పండింది.

పానీయం

మంచి కాఫీ తయారు చేయడం నిజంగా ఒక కళ! శ్రమ తీసుకుంటే ప్రతివారికీ ఈ కళ అబ్బుతుంది.

గాలి తగిలితే కాఫీ పొడుం సువాసన పోతుంది. అందువల్ల మూత ఉన్న సీసాలోనో, డబ్బాలోనో జాగ్రత్త చేసుకోవటం అవసరం. కాఫీ గింజలు వేయించుకుని సీసాలో పోసుకుంటే, ఎప్పటికప్పుడు పొడుము తయారు చేసుకోవచ్చు. వాసనపోకుండా ఘుమఘుమలాడుతూ ఉంటుంది.

తగిన మోతాదులో పొడుం వేస్తేనే కాఫీ రుచిగా ఉంటుంది. కాస్త ఎక్కువైనా, తక్కువైనా అంత బాగా ఉండదు. కప్పు కాఫీ కావాలనుకుంటే ఒక చెంచాడు పొడరు వేస్తే చాలు. గిన్నెలో తయారు చేసుకున్న కాఫీకంటే గాజుపాత్రలోనో, ఎనామిల్ పాత్రలోనో చేసుకున్నది బావుంటుంది. అప్పటికప్పుడు కాచిన నీరే వాడాలి. కాని ఎప్పుడో కాగి చల్లారిన నీరు వాడకూడదు. వేడివేడి కాఫీ నూతనోత్సాహం కలిగిస్తుంది. చల్లారిన కాఫీని మళ్లీ వేడిచేస్తే రుచీ, వాసన పోయి వెగటుగా ఉంటుంది. అందుచేత కావాలనుకున్నప్పుడే కాచుకోటం మంచిది.

ఫిల్టర్ కాఫీ

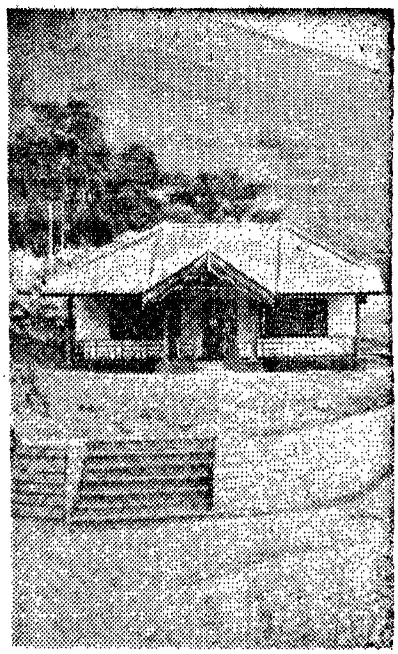
కొలతలు

కాఫీ పొడరు	— 1 చెంచాడు
మరిగిన నీరు	— 1 కప్పు
పాలు, చక్కెర	— రుచినిబట్టి

ఫిల్టర్ పై గిన్నెలో పొడరు వేసి, వేడినీరు పొయ్యాలి. గాలి తగిలితే వాసనపోతుంది కాబట్టి, మూత పెట్టాలి. కొద్దిసేపటికి ఫిల్టర్ అడుగు గిన్నెలోకి డికాక్షన్ (కషాయం) దిగుతుంది. కావలసిన పాలు, చక్కెర కలుపుకుని చల్లారకముందే త్రాగెయ్యాలి.

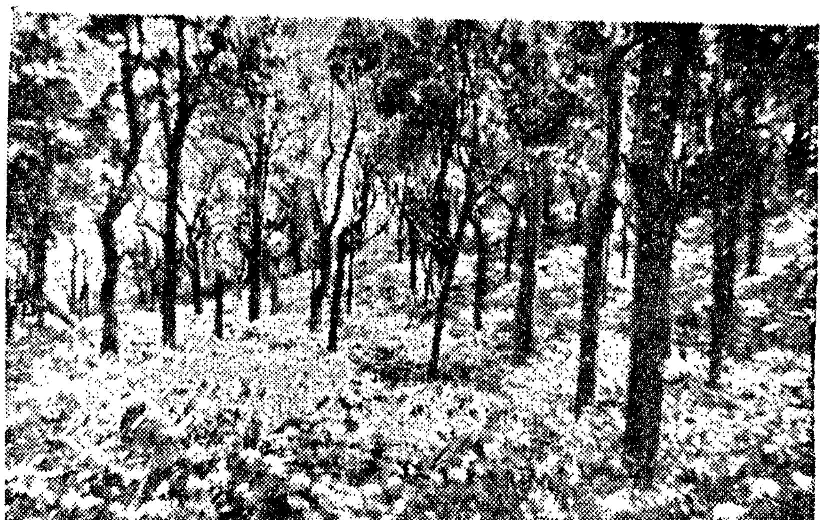
మామూలు కాఫీ

ఫిల్టర్ కాఫీకి కావలసిన కొలతలలోనే దీనికి, కాఫీ పొడుం, నీరు, కావాలి. కాఫీ పాత్రని ముందు శుభ్రంగా వేడినీటితో కడగాలి. తరువాత అందులో పొడుం వేసి, మరిగే నీరు పొయ్యాలి. గిన్నె కుంపటి మీద పెట్టి, పొంగు రావటంతోటే దింపుకోవాలి. రెండు మూడు నిమిషాలు ఆగి, ఒక చెంచాడు చన్నీళ్లు చిలకరిస్తే, పొడుం క్రిందకు దిగి, డికాక్షన్ తేటగా ఉంటుంది. పాలు, చక్కెర కలుపుకుని వెంటనే త్రాగాలి. ★

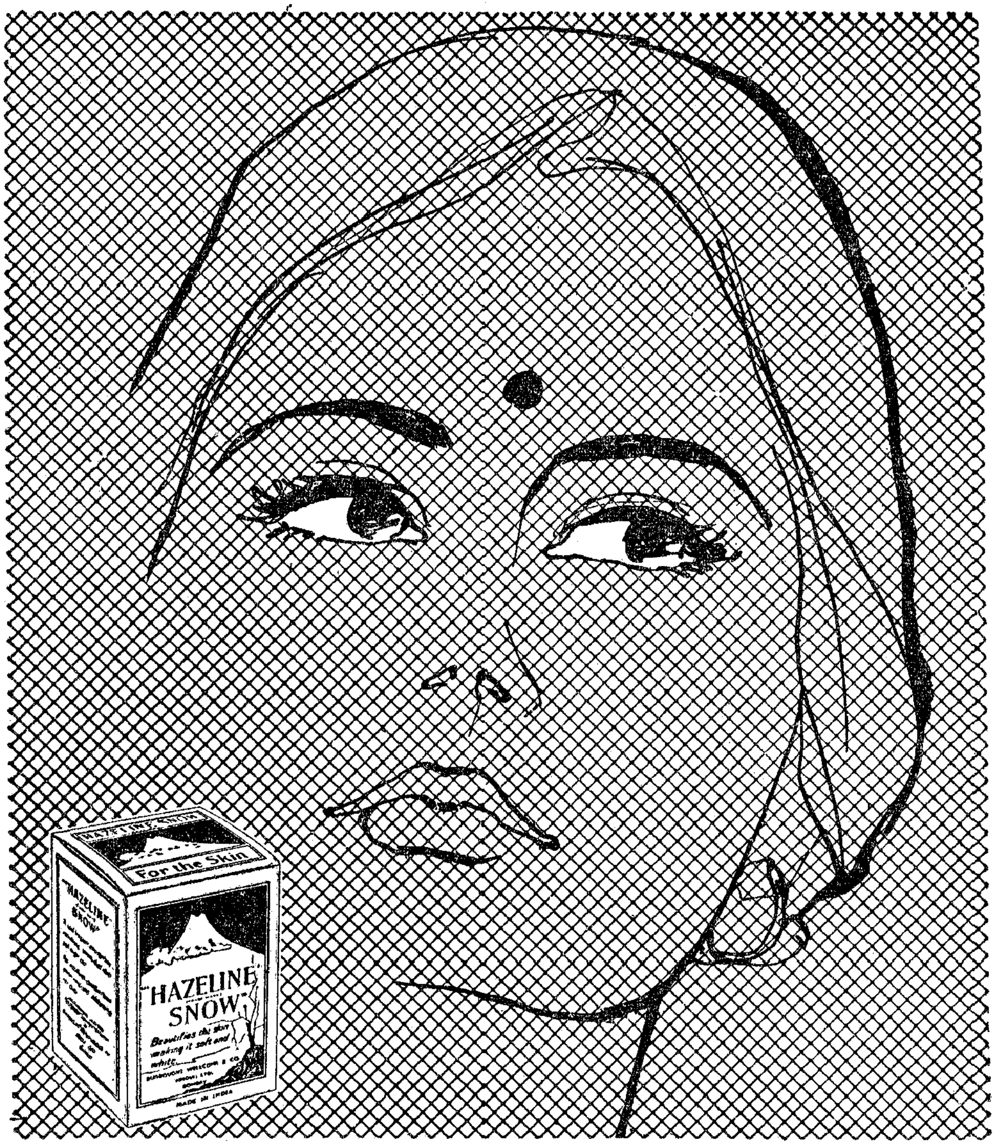
సిద్దర్ కెయిల్ కాఫీ తోటల సిబ్బంది క్లబ్

ఫొటోలు: కొఠారి అండ్ సన్స్ సౌజన్యంతో

పూతకు వచ్చిన కాఫీ మొక్కలు

తెలుగు పత్రికలన్నింటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

మూలం: లాంగ్ ఫెలో

అనుసరణ: పి. గణపతిశాస్త్రి

జరిగినకథ

జాబిల్లి చిన్నారిభార్య నోకోమిస్ లేక లేక ఒక కూతుర్ని కంటుంది. ఆచక్కని చుక్క వెనోనా. నోకోమిస్ వెనోనాని అల్లారుముద్దుగా పెంచి పెద్ద చేస్తుంది. అరణ్యంలో 'పడమటిగాలి' అనే కుంటరి వాడు ఉన్నాడనీ, వాడివలలో పడకుండా జాగ్రత్తగా మసులుకోవలసిందనీ నోకోమిస్ కూతుర్ని హెచ్చరిస్తుంది. అయినా వెనోనా తల్లిమాటలు పెడచెవిని పెట్టి అరణ్యంలోకి వెడుతుంది. అక్కడొక పైడిరంగు నెమలిని చూచి ముచ్చట పడుతుంది. ఇంతలో నెమలి మాయమై ఆమె కెదురుగా పిల్లనగ్రోవి ఊదుతూ ఒక అందగాడు కనిపిస్తాడు. వాడే పడమటిగాలి. మాయదారి కబుర్లు చెప్పి, వింతలూ వినోదాలు చూపి, వాడు వెనోనా మనస్సు హరిస్తాడు. వెనోనా గర్భవతి అవుతుంది. పడమటిగాలి ఆమెను వంచించి మటుమాయమవుతాడు. వెనోనా వాడికోసం వెతికి వేసారి, బెంగతో చిక్కి శల్యమవుతుంది. నోకోమిస్ సంగతి సందర్భాలు తెలుసుకుని కూతుర్ని ఓదారుస్తుంది. కొంతకాలానికి వెనోనా హాయవాతాను కంటుంది. కాని ఎంతకూ పడమటిగాలి తిరిగి రాడు. వెనోనా దిగులుతో తీసుకుని చచ్చిపోతుంది. నోకోమిస్ మనమణ్ణి చేరదీస్తుంది.

నోకోమిస్ హాయవాతాను ఎంతో అల్లారుముద్దుగా పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేసింది. ఆ పసివాడి కిప్పుడు అయిదేళ్ళు నిండాయి. బాగా అల్లరి చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు. హాయవాతా కన్నీ సందేహాలే. ఏది కనబడినా కళ్ళు పెద్దవిచేసి 'అదేమిటి అమ్మమ్మా!' అని అడుగుతూండేవాడు. నోకోమిస్ విసుక్కోకుండా వాడిప్రశ్నల కన్నిటికీ సమాధానాలు చెబుతూండేది.

నిద్రపోతూండగా హాయవాతా కొకనాటి సాయింకాలం ఎవ్వరోమంది గొంతులెత్తి తియ్యగా పాడుతూన్నట్టు వినిపించింది. వాడా పాటవిని అదిరిపడి లేచి 'అదేమిటి అమ్మమ్మా! ఆపాట?' అన్నాడు.

'ఎక్కడరా! నాకేమీ వినిపించలేదే!' అంది నోకోమిస్.

'అదిగో అక్కడ?' అని చిన్ని చూపుడువేలెత్తి చూపించాడు హాయవాతా. నోకోమిస్ వాణ్ణి ఎత్తుకుని నెమ్మదినెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ మేడ వెనక వేపునఉన్న అడివికేసి సాగిపోయింది. దానిలో పెద్దపెద్ద మర్రి చెట్లెన్నో ఉన్నాయి. ఆ చెట్లవెనకాల పెద్దసరుగుడుతోట బాగా పొడుగ్గా పెరిగి ఆకాశంలో నాలుగువైపుల అల్లిబిల్లిగా అల్లుకు

—42 వ పేజీ చూడండి

విడీవిడని చిక్కులు

వారధి

జరిగిన కథ

ఐదు వాటాల లోగిలియిల్లుగలావిడ నరసమ్మగారు మనుమడు సూర్యానికి తల్లీ తండ్రీతానే అయి పెంచింది శంకరం గారు హెడ్డాఫీసుగావున్న కంపెనీలో చేరిన సూర్యానికి ఆయనం టేగురి ఆ ఐదు వాటాల లోగిలిలో రకరకాల కుటుంబా లున్నాయి అందులో సాంబశివంలలితాంబా వాళ్ళ [illegible] నరసమ్మగారంటే చనువూ, భక్తీ ఆపిల్లకి సూర్యం బావంటే సిగ్గూ నిర్మలంటే స్నేహం సాంబశివం గారికి గతం గాయం సూర్యానికి నిర్మలంటే సానుభూతి ఆపిల్ల గతమూ తెలియదు తను అదివరకు ఎరుగని మేనమామ జయరావు రాకతో సూర్యానికి గతం పట్ల ఆందోళన కలుగుతుంది అతనికి శంకరంగారింట చనువూ, క్యాషియర్ మంగపతి అంటే అయిష్టం ఏర్పడుతాయి సూర్యం శంకరంగారితో పార్కుకు వెళ్తాడు

15

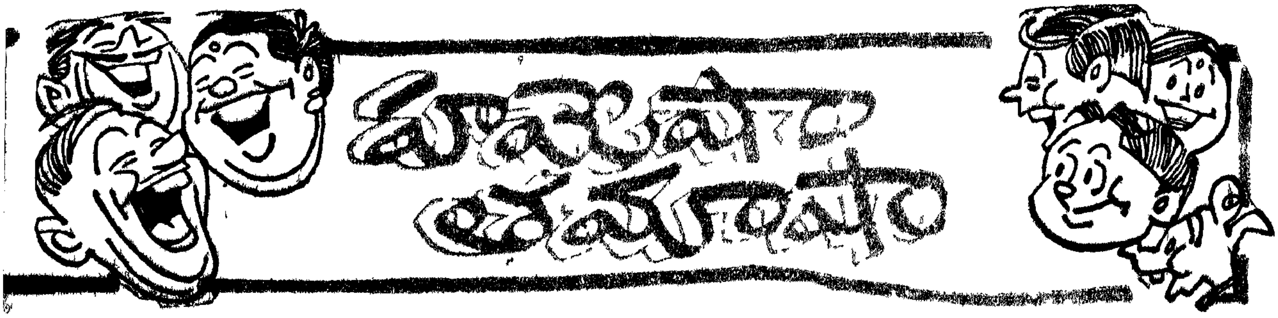
గది తలుపులు తెరిచేవరకూ యెలాగో ఆపుకుంది గదిలో అడుగుపెడుతూనే పడకమీద కూలిపోయింది నిర్మల

చీకట్లామె దుంఖానికి దోహదించేయి నిర్మలకి వెక్కిళ్లొచ్చాయి దుఃఖం వెల్లువలా ఆపుకున్న కొద్దీ యెక్కువయ్యింది

"ఛీ పాడు బ్రతుకు, సముద్రంలో పడి చద్దునా"

—37వ పేజీ చూడండి

ఏం కావాలి సార్

భళిరా!

ప్రభాత సేవ

అన్నము నీరము నిద్రయు
మున్నమలేకున్న గాని యుజ్జ్వలకాఫీ
గిన్నెడు ప్రభాత వేళను
అన్నము చాలును మనోమిత్రుల్లరా, భళిరా!

వంట-తంటా

వంటలు చేయుట తెలియక
వంటల పుస్తకము పాయ్యి-ప్రక్క-నముంచి
వంటలు చేయుచు తంటా
ఇంటావిడ పెట్టుచుండె-ఏముందు భళీ!

గురు-శిష్యులు

కాఫీ కొట్టుచునుండగ
కోపించియు చూచినట్టి గురువుల కోపో
ద్దీపిత శిష్యులు, చేతుల
మాపటికే బడితెపూజ-మహిలో భళిరా!

మగవాడు

ఇంటిలో పనులను చేయక
వంటగాడవ భర్త గడిక వదలి సమాప్తా
మ్మంటూ తిరిగెడు భార్యల
తంటాలో బ్రతుకువాడు-ధరమగవాడే!

వైద్యం

అనుదినమ్ము రోగ మతిశత్రుల్లు చునుండు
తినగ తినగ మందు తీయనుండు
సాధనమున చావు సమకూరు ధరలోన
విశ్వవైద్యకాము వినుర వమా

గా. గురూ (గుంటూరు)

* *

సినీమాం

అనగా అనగా ఒక రాజు. ఆ రాజు పేరు వీరసింహ. [illegible] ప్రత్యక్ష దైవము అనే ఆ [illegible] అర్ధాంగి గుణసుందరి. ఆ రాజుకు ప్రజలు ధర్మ దేవత అంటూ బ్రహ్మరథము పట్టారు. ఆ రాజుకు ముగ్గురు కొడుకులు - బాలరాజు, జయసింహ, అదృష్టదీపుడు అనువారు. వారు అపూర్వ సహోదరులు. పరోప కారం, ఆదర్శం, సంతోషం, దైవ బలం గల్గి రాజమకుటమును ధరించి ప్రతివిషయంలోనూ ముందడుగు వేస్తూ మంచి మనసుకు మంచి రోజులు రావాలంటూ, వద్దంటే డబ్బుతో గల భాగ్యరేఖతో తుల తూగుతుండేవారు. వీరి భార్యలు సౌదామిని, రూపవతి, రాజేశ్వరి అనువారు.

'సౌదామిని సాధూలోకరంభమైన ఉత్తమయిల్లాలు. రూపవతి, పతిభక్తి గల దైవబిడ్డ. చిన్నకోడలు రాజేశ్వరి సర్వాధికారి ముద్దుబిడ్డ. వారి అత్తింటి కాపురంలోని, సంసారం, అగ్నిపరీక్షలు లేకుండా మంగళప్రద మైన, నవజీవనంతో వారి జీవిత నౌక, స్వర్గసీమలో శాంతి, ప్రేమల పొత్తుతో వుంది. వరలక్ష్మివ్రతం జేసి రాధిక, తిలోత్తమ, ఉమా సుందరి అను సంతానం పొంది సుఖంగావున్నారు.

రత్నాకర-రత్నమణి (కర్నూలు)

* * *

అభినవ విదురనీతి

ఆపదగాయుట, యితరుని
పాపంబని జాలిపడుట, పనిబడు వేళన్,
ఓపిన సాయము జేయుట,
పాపములై కలియుగాన బరగెడు వధిపా!

పాపభయంబు, సధర్మ
క్షేపంబును, శాంతసహన శీలతలును, సద్-
వ్యాపారత్వము నను నివి
కాపురుష గుణంబులయ్యె కలియుగమందున్.

ఎలుకలతో, గీయను ద్రో-
మలతో, నల్లులతో నవయు [illegible]ను, లేని
కలిమి గ్రహించిన వాడును
కలియుగమున నిద్రలేక కలుగుదు రధిపా!

విశ్వాసమ్ము, దాన పరతయు,
పతివ్రత పాలనంబు, సన్మార్గమునం
దతిశ్రద్ధ నిచ్చ, శమితోసడు
కృత్యంబులు కలియుగాన క్షీణపడి వింటే!

చేకాట రాని వాడును,
యూకలతో జూదమాడ రోసెడివాడున్,
పోకిరగని వాడును, నవి
వెసులుగా కలియుగాన వెలయుదు [illegible]!

టి. యస్. రంగారావు (భద్రాచలం)

"మీ ఇల్లు బాగానే ఉంది గాని ఒకటే లోపమూయ్! చెట్టూ చామా లేక చుట్టుపట్ల పగ్రగా కనిపిస్తోంది" నెలరోజులు తిష్టవేసి, వెడుతున్న వేలువిడిచిన మేన మామ తోడల్లుడుగారు వామన మూర్తితో అన్నారు.

"నిజమే ననుకోండి! కాని మీరు మళ్ళీ వచ్చేసరికి ఈ మొక్కలు పెద్దవి కాక పోతాయా!" విసిగెత్తిన వామన మూర్తి ఆలోచించకుండా అన్నాడు.

వి. రామప్రసాద్ ([illegible])

శకుంతలమ్మ తిట్లవర్షానికి దశరథరామయ్యగారు ఇహ తట్టుకోలేకపోయారు.

"నువ్వు మరీ హద్దుమీరి మాట్లాడుతున్నావ్! ఇంతటితో నీకూ నాకూ చెల్లు" అంటూ కోపం వెళ్లగక్కి, దశరథ రామయ్యగారు సర్రున వీధివాకిట్లోకి వెళ్లారు.

"ఎక్కడికండీ వెడుతున్నారు? నన్నెందుకిలా రచ్చకీడుస్తారు?"

"ఎక్కడికా! ఇహ మళ్లీ నీకు నా మొహం చూపించను. అరణ్యానికి వెడతాను. సముద్రంలో దూకుతాను:"

దశరథరామయ్యగారు ఈ మాటలంటూ తలుపు తోసుకుని బయటకు వెళ్లి, వెంటనే మళ్లీ లోపలకొచ్చారు. "నీ అదృష్టం బాగుండబట్టి ఇప్పుడు వర్షం కురుస్తోందికాని, లేకపోతేనా!!" కటువుగా భార్యతో అని కుర్చీలో వాలిపోయారు.

ఆర్. రామయ్య, (కాకినాడ)

*　　*　　*

ఒక పెద్దమనిషికీ, రౌడీకి జరిగిన కొట్లాటలో రౌడీ చచ్చిపోయాడు. నిజాయతీపరుడైన పెద్దమనిషి కోర్టులో తన నేరం ఒప్పుకున్నాడు. కాని జూరీ సభ్యులందరూ అతడి మిత్రులు కావటంచేత శిక్ష తప్పించాలని నిశ్చయించుకుని, నిందితుడు నేరం చెయ్యలేదని తీర్పు చెప్పారు.

"అరె! ఒకవంక అతడు నేరం చేసినట్టు ఒప్పుకుంటే, నేరం చెయ్యలేదని మీ తీర్పేమిటి?" జడ్జి ఆశ్చర్యపోతూ జూరీ సభ్యుల్ని అడిగాడు.

"మరండీ! నిందితుడు వట్టి అబద్ధాలకోరు. అతణ్ణి నమ్మలేకుండా ఉన్నాం" జూరీ సభ్యులు ఏకగ్రీవంగా చెప్పేశారు.

జి. గోపి, (గూడూరు)

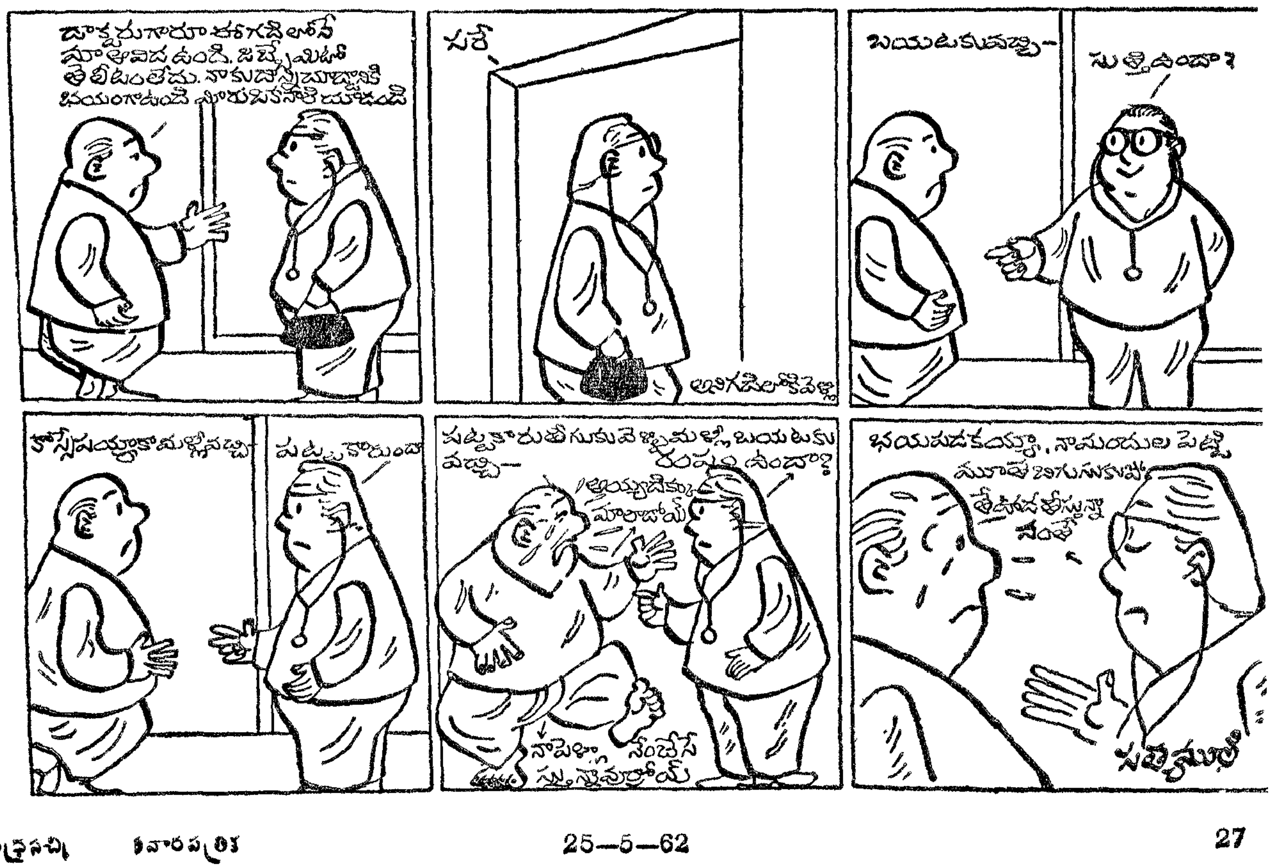
*　　*　　*

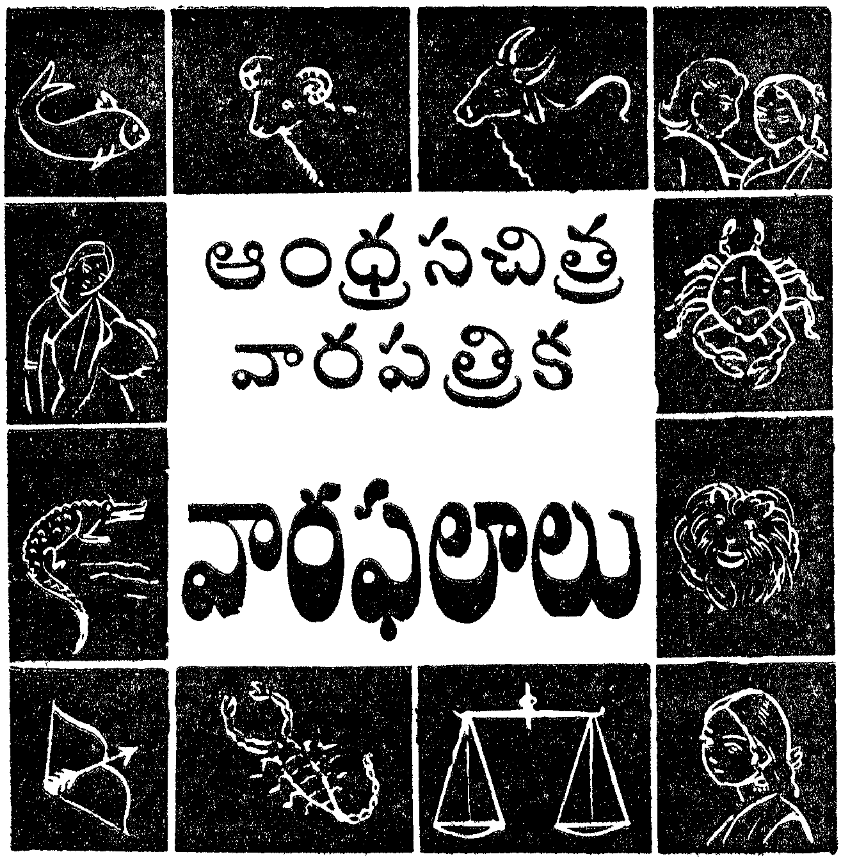
"ఎందుకవన్నీ ఎత్తి పగలేసి చప్పిడిచేస్తావ్? అసలే నేను తలదిమ్మెక్కి చస్తుంటే!" ఇంట్లో జొరబడ్డ దొంగని వెంగళరావుగారు దొబ్బులేశారు.

"అవునవును! నీ తలదిమ్ము పోగొడతాగా" అని అంటూ దొంగ ఆయననెత్తిన పిడుగులాంటి గుద్దుగుద్దాడు.

"భేష్! బావుందోయ్. ఆ మూల గూట్లో రెండురూపాయలున్నాయిగాని తీసుకుపో!!" వెంగళరావుగారు తలదిమ్ము పోయినందుకు సంతోషిస్తూ అన్నారు.

టి. ఎన్. ఆర్. భారతి (తేనాంపేట)

దైవజ్ఞపోతూరి శ్రీరామమూర్తి

25-5-1962 శుక్రవారము మొదలు
31-5-1962 గురువారము వరకు

మేషం :

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1 పా.)

ఏ వ్యవహారమూ మీ చేయిదాటి పోదు. ముందు చికాకుగా కనిపించినా పర్యవసానంలో సులభంగా పరిష్కారంకాగల సమయం. క్రమంగా మన శ్శాంతి లభిస్తుంది. వృత్తిఉద్యోగాలకు సంబంధించిన వార్తలు సకాలంలో తెలుస్తవి. విద్యార్థులకు అనుకూలమయిన కాలం, శ్రమ ఫలిస్తుంది. సంగీతవిలాసకార్యక్రమాలయందు పాల్గొనే అవకాశము, గౌరవము లభిస్తవి. ఎప్పటికప్పుడు ముందు మీరు చేయబోవు పనులనుగురించిన ఆలోచనలు అధికమవుతవి. మొదట అత్యవసర మనుకొని చేసిన ఖర్చులు చివరకు అనవసరంగా తోచవచ్చు. యంత్రసంబంధమైన పనులు, భూములు, ఇండ్లు వీటిపైన మీ ధనాన్ని ఉపయోగించగలుగుతారు. వారాంతంలో కుటుంబములోనివారికి అనారోగ్యం చేస్తుంది. 30, 31 తేదులలో సుఖభంగం. స్నేహితులవల్ల ధన వ్యయం.

* * *

వృషభం :

(కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2 పా.)

మీ వాక్చాతుర్యంవల్ల ఈ సమయంలో ధన గౌరవాలను పొందగలుగుతారు. గతకాలంలో మీరు చేసిన ఆలోచనలకు ఒక ఆకారం ఏర్పడుతుంది. ఆదాయం విశేషంగా వచ్చి ఖర్చు అవుతుంది. సాధారణంగా మీకాళ్లమీద మీరు నిలబడి ఇతరులకుకూడా ఉపయోగపడగలుగుతారు. యంత్రాలు, వాహనాలు నడిపే సందర్భాలలో నిబ్బరము, జాగ్రత్త అవసరం. మీ విద్యా, శక్తిసామర్థ్యాలవల్ల పదిమందినీ సంతృప్తిపరచగలుగుతారు. వృత్తివ్యాపారాలలో ఇంతకుముందుకన్నా ఒక అంతస్తు పైకి పోతున్నామనే భావం బాగా ఏర్పడుతుంది. వారం రెండవభాగంలో మీతో కూడా ఉండేవారే వ్యతిరేకఅభిప్రాయాన్ని వెలిబుచ్చుతారు.

> **గ్రహస్థితి**
>
> మేషంలో అంగారకుడు, వృషభంలో సూర్య బుధులు. మిథునంలో శుక్రుడు, కర్కాటకంలో రాహువు, మకరంలో శని, కేతువులు, కుంభంలో గురువు, మకర, కుంభ మీనమేషాలలో చంద్రుడు.

* * *

మిథునం :

(మృగశిర 3, 4 పా, ఆరుద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పా.)

ధనవ్యయం విషయంలో తప్ప మిగతా రంగాలలో చక్కగా కంట్రోలు చేయగలుగుతారు. కార్యభారాన్ని పైన వేసుకున్నందుకు ఈశ్వరానుగ్రహంవల్ల గౌరవం దక్కుతుంది. పిల్లల శుభకార్యాలు సుఖప్రదంగా నెరవేరుతవి. తగాదా మనుష్యులతో వాదాదేవీలు జరుపవలసివస్తుంది. జాగ్రత్తగా ఉండండి. మీరు రంగంలో ప్రవేశించకుండా ప్రక్కన ఉండి ఇతరులద్వారా కార్యం సాధించుకోగలుగుతారు. ధనాదాయం మందంగా ఉంటుంది. అధికారులు మీయందు ఆదరాభిమానాలు చూపుతారు. తగినంత విశ్రాంతి, సుఖము లభిస్తవి. ఎప్పుడూ పదిమంది మిమ్ములను గురించి మంచిగా చెప్పుకొనే అవకాశాలు లభిస్తవి. ఇతరులతో కలసి చేయు పనులలో మనస్సులు కలవకపోవటంవల్ల ఇబ్బందిపడతారు. 25, 26 తేదులలో దేహశ్రమ, మిత్రులతో పేచీలు.

* * *

కర్కాటకం :

(పునర్వసు 4 పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష)

మంచిమాటలతో ఎదటివారిని మీ ప్రక్కకు త్రిప్పుకోగలుగుతారు. వృత్తిలో పేరుప్రతిష్ఠలు బాగుంటవి. సంపూర్తిగా తెలుసుకోకుండా ఆరంభించిన పనులు శ్రమకరంగా తయారు అవుతవి. ఆదాయం బాగుంటుంది. అనేక కార్యాలు మీ అదుపాజ్ఞలలో చక్కగా నెరవేరగల సమయం. శుభవార్తలు తెలుస్తవి. మీ అశ్రద్ధవల్ల ఆరోగ్యం దెబ్బతినే సూచన లున్నవి. ఎప్పుడు మీతో ఉంటూఉన్నవారే ఈ సమయంలో మీ మాటను వ్యతిరేకిస్తారు. ప్రతి సందర్భంలోనూ నిదానంగా యోచించి నిర్ణయించుకోవలసిన సమయం. కుటుంబంలో సుఖము, సంతోషము లభిస్తవి. విలాసవినోదకార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. 28, 29 లలో శుభవార్తలు. ధనలాభం.

* * *

సింహం :

(మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1 పా.)

ఈవారం మీ కుటుంబకార్యక్రమాలు చాలా వరకు నెరవేరుతవి. మానసికంగా ప్రశాంతత, క్రొత్తవిషయాలను తెలుసుకొనవలయుననే ఆసక్తి, అవకాశము లభిస్తవి. పై అధికారులవల్ల మన్నన, మదింపు కలుగుతవి. మీకు తెలియకుండా జరిగిన పొరపాట్లవల్ల మనస్సులో ఆందోళన కలుగుతుంది. కాని, ప్రత్యక్షంగా చిక్కు ఏంతమాత్రము ఉండదు. ప్రయాణాలు చేస్తారు. ధన విషయంలో ఆశ కనుపిస్తూ ఉంటుంది. అనుకూలించే అవకాశాలు తక్కువ. కుటుంబం

లోనివారి ఆరోగ్యం తృప్తిగా ఉండదు. కోర్టు కచేరీలలో జయప్రదమైన కాలం. తలవనితలం పుగా వృత్తి వ్యాపారాలలో అభివృద్ధికరమైన మార్పులు కనిపిస్తవి. వారాంతంలో ఆందోళనకర మైన వార్తలు తెలుస్తవి. 26, 27 తేదులలో మంచి సహవాసము, సంచారము, ఖర్చులు.

* * *

కన్య :

(ఉత్తర 2,3,4 పా, హస్త, చిత్త 1, 2 పా.)

ప్రస్తుతం వ్యవహార వ్యాపారవిషయాలలో క్రొత్త మార్పులు ఏమీ కనుపించవు. కాని, జరిగి నంతవరకు సుఖంగాను, ఉపయోగకరంగాను జరుగు తవి. సంఘకార్యాలలో మీ ఘనత పెరుగు తుంది. డబ్బుకు సంబంధించిన లావాదేవీలలో మాట మార్చి మిమ్ములను ఇబ్బందిపెట్టేవారు తటస్థ పడతారు. పిల్లలమూలంగా ఖర్చులు అధికమవు తవి. పెద్దమనుష్యులను కలుసుకొనటానికి ప్రయ త్నిస్తారు కాని, ప్రయోజనం పొందలేక పోతారు. ఆదాయంతోపాటు అవసరాలు కూడా పెరగటం వల్ల నూతన అభివృద్ధిప్రయత్నాలు యథాస్థితిలోనే నిలుస్తవి. మీకు సంబంధంలేని విషయాలలో అనవసరంగా మాటలు వచ్చే సమయం. 28, 29 తేదులలో లాభవార్తలు, వినోదకార్యక్రమాలు.

* * *

తుల :

(చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ, 1, 2, 3 పాదాలు)

కుటుంబ, ఆర్థికరంగాలలో పెద్ద ఒడు దుడుకులు ఏమీ ఏర్పడవు. కాని, బంధుమిత్రుల నిష్ఠురాలకు బదులుచెప్పటం అనేది సమస్యగా కనుపిస్తుంది. యథార్థంగా మాట్లాడటం ప్రస్తుతం చిక్కులకు కారణం అవుతుంది. శుభసంతోషాల పేరుతో శక్తికి మించిన శ్రమ, ధనవ్యయము. భరించవలసి వస్తుంది. పెద్దమనుష్యులతో ఏర్పరచుకొన్న నిర్ణయాలు హాయిగా నెరవేరుతవి. సభాగౌరవం పొందగల అవకాశా లున్నవి. పుణ్య కార్యాలయందు ఆసక్తి పెరుగుతుంది. ప్రయా ణాలు సుఖంగా చేస్తారు. నౌకరులవల్ల కొంతవరకు దుబారా కనుపించినా ఆరంభించిన పనులు చక్కగా పూర్తిచేయగలుగుతారు. మీ ఆరోగ్య స్థితి ఇంతకుముందుకన్నా బాగుంటుంది. 26, 27 తేదులలో శుభవార్తలు, శ్రమ అధికం, అధికారుల ఆదరణ.

* * *

వృశ్చికం :

(విశాఖ 4 పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ.)

దైవబలం బాగున్నది. మీ ఓర్పుకు తగిన అవ కాశము, ఆర్థికంగా ప్రయోజనము లభిస్తవి. సందిగ్ధంగా నిలచిఉన్న శుభకార్య ప్రయత్నాలు ఒక ఘట్టానికి రాగలవు. వ్యవహారరంగంలో ధన వ్యయం అధికం. మీ పరిస్థితులకు తగిన ఆలో చన చెప్పగల మనుష్యులు లభిస్తారు. దేహశ్రమ తగ్గించుకుందామని అనుకుంటారు. కాని, సాగక పోవచ్చు. మీ ముందు మిమ్ములను స్తోత్రం చేస్తూ మీ విరోధులతో కలిసేవారు ఉంటారు. తగు జాగ్రత్తలో ఉండండి. వృత్తి ఉద్యోగాలలో ఆదాయంకన్నా పేరుప్రతిష్ఠలు బాగుంటవి. వారాంతంలో కుటుంబంలో కలహప్రసంగాలు వచ్చే సూచన లున్నవి. 30, 31 తేదులలో ఆందో ళన, బంధువులవద్ద నుంచి శుభవార్తలు, ముఖ్య కార్యక్రమాలలో అభిప్రాయ భేదాలు.

* * *

ధనుస్సు :

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

సాధ్యమైనంతవరకు ఖర్చులను అదుపులోకి తీసుకొనిరావలసిన సమయం. తోటివారితో తరచు కలహప్రసంగాలు వస్తూ ఉంటవి. కుటుంబవిషయాలలో ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా ఇతరుల మాటలకు సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత పైన పడుతుంది. మనస్సును నిబ్బరంగా నిలుపుకో లేకపోతారు. సంచారంతో కూడిన పనులు. నలుగురిలో మీ అంతస్తు ఎక్కడ తగ్గిపోతుందో ననే భావం తోస్తుంది. మీ విద్యా శక్తిసామర్థ్యా లకు మంచి అవకాశం లభిస్తుంది. ఇతరులవద్ద నుంచి రావలసిన ధనం వేళకు అందకపోవటం వల్ల అప్పులు చేయవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. ప్రస్తుతం లలితాస్తోత్రపారాయణం, పూజ జరుపుకొనటంవల్ల కార్యసిద్ధి, గౌరవం పొంద గలుగుతారు. నిబ్బరము, తటస్థ భావము అవస రము.

* * *

మకరం :

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పా)

ముందు ఏదో వస్తుందని అనుకుంటూ చేతిలో ఉన్నదానిని వినియోగిస్తారు. ఈసమయంలో నమ్మించి మోసంచేసేవారు అధికం. ఒకప్రక్క గౌరవించి మాట్లాడుతూ మీ అంతు కనుక్కొనే వారు ఉంటారు. గతవారంకన్నా ఆదాయం బాగుంటుంది. అధికారులు ఆదరించి మాట్లాడు తారు. అయినా యథార్థంగా ప్రయోజనం సాధారణంగానే ఉంటుంది. మీకు సహాయం చేయ వలసినవారు మాటలతో కాలంగడిపే స్థితిలో తయారు అవుతారు. దైవానుగ్రహంవల్ల ఋణ భారం కొంత తగ్గుతుంది. వారాంతంలో విలువ గల వస్తువులను పోగొట్టుకుంటారు.

* * *

కుంభం :

(ధనిష్ఠ 3, 4 పా, శతభిషం, పూ. భాద్ర 1, 2, 3 పా.)

గ్రహబలంవల్ల ఇటు ధైర్యము, అటు బుద్ధి చాకచక్యము చక్కగా ప్రకాశిస్తవి. ఏపని చేసినా పదిమంది మెచ్చుకుంటారు. సంఘంలో గౌరవం లభిస్తుంది. వినోదకార్యక్రమాలలో పాల్గొనే అవకాశం లభిస్తుంది. అన్ని రకాలవారిని మీ మాట లతో సంతృప్తిపరచగలుగుతారు. తలవని తలం పుగా ఉద్రేకం కలగటంవల్ల వ్యవహారాలు బెడిసి పోయే అవకాశా లున్నవి. ఇతరులకు న్యాయం చెప్పటంవంటి బాధ్యతలు పైన వేసుకొనవలసి వస్తుంది. వారం రెండవభాగంలో కుటుంబంలోని వారి ఆరోగ్యంగురించి ఆందోళన కలుగుతుంది. అనేక సందర్భాలలో మీ కర్తవ్యాన్ని జ్ఞాపకంచేసే వారు ఉండటం అవసరం.

* * *

ఈ వారము ధరలు

బంగారు ధర మందీలో నిలుస్తుంది. వెండి ధర మొదట పెరిగి, వారాంతంలో మందీ అవుతుంది. మిర్చి ధర తేజీ వచ్చి నిలుస్తుంది. కందులు మొదలయిన ఎర్ర ధాన్యాలకు ధరతోబాటు చలామణి పెరుగు తుంది. ప్రత్తి, నూలు ధరలు వారం చివరలో కొద్దిగా పెరుగుతవి. ముడి ఇనుముకు క్రమంగా ధర పెరుగుతుంది. నూనె రకాలు, నూనెగింజల ధరలలో పెద్దమార్పులు కనిపించవు.

మీనం :

(పూ. భాద్ర 4 పా, ఉ. భాద్ర, రేవతి.)

ఎక్కడో, ఎప్పుడో, ఏదో లభిస్తుందని ముందు వచ్చిన అవకాశాన్ని వదులుకోవద్దు. గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు లోపం రాదు. అయితే కలహసూచ నలు మాత్రం ఉంటూ ఉంటవి. పనుల భారం వల్ల విసుగుదల తోచినా తిరిగి నిగ్రహంతో ముందుకు పోగలుగుతారు. వృత్తికి సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో ఎదటివారికి వ్యతిరే కార్థం రాకుండా చూచుకొనండి. విద్యావంతులతో మైత్రి లభిస్తుంది. చట్టవ్యాపారంవంటి మార్గాలలో ప్రవేశించే ఆలోచనలు రావచ్చు. తొందరపడవద్దు. అధికారులవద్ద మీ మాట చలామణి అవుతుంది. 27, 28 తేదులలో వృథా భయం. శుభకార్యాలు. ★

"వ్యాపారంలో పైకిరావా లంటే ముందు ఏం చెయ్యాలో కాస్త చెబుదురూ" ఆ యువ కుడు మొహమాటపడుతూ గంగాధరం గార్ని అడిగాడు.

"ఏముందోయ్! నీ చేతిగడి యారం అమ్మేసి, అలారం గడి యారం కొనుక్కో! అంతే" ముక్తసరిగా ఆయన సమాధానం చెప్పారు.

బి. సుజాత (తెనాలి)

డాక్టర్ రాజు

బొమ్మల కథ

దేవిక 26

డా॥ గాలి బాలసుందరరావు

కొన్ని అణువులు చేరి కణము అవుతుందనీ, రసాయనిక వికృతిలో పాల్గొనగల సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైన వస్తుఖండము అణువనీ ఇదివరకే తెలుసుకున్నాము.

జీవకణకార్యక్రమంలో చాలవరకు, అందులో ఉత్పత్తిఅయిన విద్యుచ్ఛక్తివల్లా, ఉష్ణశక్తివల్లా జరుగుతూ ఉంటుంది. ధాతువులకు ప్రాణవాయు సంపర్కం జరిగినప్పుడు అవి దహింపబడి అగ్ని పుడుతున్నది. కాని జీవకణంలో విద్యుచ్ఛక్తి ఎల్లా ఉత్పత్తి అవుతుందో తెలుసుకోవాలంటే, కొద్దిగా అణువిజ్ఞానమూ, మరికొంత రసాయనిక విజ్ఞానమూ కావాలి.

ఒకేరకమయిన అణువుల సముదాయమును మూలవస్తువు అంటారు (Elements). ఇంతవరకు 92 మూలవస్తువులున్నవని రసాయనిక శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించారు. ఇంకా 7 ఉండి ఉంటవని ఊహించారు. అప్పుడు మూలవస్తువుల సంఖ్య 99 అవుతుంది పరమాణువుల కలయికతో అణువు ఏర్పడడానికి కారణభూతమైన శక్తిని ఆ సంఖ్యకు చేరిస్తే నూరు అవుతుంది.

అణువు సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమయినది. అంగుళమును 20 కోట్ల భాగములు చేస్తే, అందులో ఒక భాగము హైడ్రోజను అణువు వ్యాసము అని శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించేరు. అంటే 20 కోట్ల అణువులను ఒకదానిప్రక్క ఒకటి వరసగా నింపితే, ఆ వరస పొడుగు ఒక అంగుళము ఉంటుందన్నమాట! అయితే అన్ని మూలవస్తువుల అణువులూ ఒకే పరిమాణంకలవి కావు. అందులో కొన్ని చిన్నవి, కొన్ని పెద్దవీగా ఉంటవి

ఎంత సూక్ష్మమైనవైనా, అణువులూ వస్తుఖండములే. అందుచే వాటికీ ఒక బరువంటూ వున్నది. ఒక హైడ్రోజను అణువు బరువును యూనిట్‌గా పెట్టుకుని, ఇతర అణువుల భారమును నిర్ణయిస్తారు. ఆక్సిజను అణువు బరువు హైడ్రోజను అణువుకంటె 16 రెట్లు అధికము

అణువుల మధ్య ఉండే ఆకర్షణనుబట్టి వివిధములయిన అణువులు చేరి, సంయుక్త పదార్థములు అవుతవి. చిత్రంలో కార్బన్ డై—ఆక్సైడ్ కణ నిర్మాణం చూపబడినది. ఒక కార్బను అణువునకు రెండు ఆక్సిజను అణువులను ఆకర్షించగల శక్తి వుంటుంది. ఎలెక్ట్రాన్ మైక్రోస్కోప్ వచ్చిన తరవాత కణములలో అణువులు ఎల్లా చేరివుంటవో నిర్ణయించడానికి వీలు కలిగింది. అణువుల మధ్య వుండే ఈ ఆకర్షణకు కారణమేమిటి? ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం తెలుసుకోవాలంటే అణువుయొక్క నిర్మితిని, అందులో సూక్ష్మభాగముల విద్యుత్ స్వభావములనూ తెలుసుకోవాలి.

అంబరు అనే వస్తువును సిల్కుగుడ్డతోనో, ఉన్నిగుడ్డతోనో రుద్దితే, దానికి కాగితంముక్కలనూ, గడ్డిముక్కలనూ ఆకర్షించే గుణం ఏర్పడుతుంది. ఈ లక్షణంవల్ల అంబరును సంస్కృతంలో తృణమణి అంటారు. ఈ గుణం అంబరుకు అందులో ఎలెక్ట్రిక్‌ఛార్జి ఏర్పడినందున కలుగుతున్నది. ఇల్లాగే గాజుకడ్డీని గుడ్డతోనో, సిల్కుతోనో రుద్దితే వాటిలోనూ "ఛార్జి' ఏర్పడుతుంది. ఆ 'ఛార్జి'లు ఛార్జిఅయిన అంబరుకు సుముఖములు కావచ్చు, లేదా విముఖములు కావచ్చు. విచక్షణకోసమూ, వివరణకోసమూ శాస్త్రజ్ఞులు అంబరులో ఏర్పడే ఎలెక్ట్రిక్ చార్జిని "నెగెటివ్ ఛార్జి" అన్నారు. ఎందుకంటే, అంబరును గ్రీకుభాషలో "ఎలెక్ట్రాను" అంటారు. నెగెటివ్‌ఛార్జికి సుముఖమయినది పాజిటివ్‌ఛార్జి అన్నారు.

ఆధునికపరిశోధనలవల్ల అణువు క్రికెట్‌బంతిలాగా ఘనపదార్థముగానీ, అవిచ్ఛిన్న పదార్థముగానీ కాదని తేలింది. అందులో ఖాళీ ప్రదేశములూ, అంతకన్నా సూక్ష్మరేణువులూ వున్నవనీ, ఆ సూక్ష్మరేణువులు కొన్ని అణుమధ్యంలో గుమిగూడివున్నవనీ, ఆ గుంపుకు దూరంగా, తాటిఆకుల గుమ్మటంలో, ఆకులలాగా పరివలయములుగా ఏర్పడ్డ స్థానములలో అక్కడక్కడ వేరువేరుగా మరికొన్ని ఉంటవనీ శాస్త్రజ్ఞులు నిర్ణయించేరు. అణుమధ్యంలో ఉన్న రేణుసమూహమును 'న్యూక్లియస్' అన్నారు. ఈ న్యూక్లియస్‌లో ఒకేఒక రేణువు ఉండవచ్చును. లేదా నూరు రేణువులకుపైగా ఉండవచ్చును. అల్లాగే న్యూక్లియస్ చుట్టూవుండే రేణువులసంఖ్య ఒకటిగానో, అనేకంగానో ఉండవచ్చును. ఈ యేర్పాటును సూర్యగోళమునుచుట్టి, ఇతర గోళములువున్న ఏర్పాటుతో పోల్చవచ్చును. సూర్యుడికీ, ఇతర గోళములకు మధ్య ఖాళీ ప్రదేశములున్నట్లే, న్యూక్లియస్‌కూ, పరిధిరేణువులకూ మధ్య ఖాళీ ప్రదేశములు ఉంటవి. అణువు పరిధిలోవున్న ఈ సూక్ష్మరేణువులలో నెగెటివ్‌ఛార్జి ఉన్నందున వాటిని "ఎలెక్ట్రానులు" అన్నారు. న్యూక్లియస్‌లోవుండే అణువులలోవుండే ఛార్జి పాజిటివ్ ఛార్జి, ఈరెండు 'ఛార్జి'లూ ఒకదాని నొకటి రద్దుచేసి, అణువు స్వస్థావస్థలో ఉంటుంది. కొన్ని సాధనములవల్ల శాస్త్రజ్ఞులు ఈ రేణువుల భారమును కొలిచేరు. అణుకేంద్రములో పాజిటివ్‌ఛార్జిగల రేణువులను ప్రోటానులు అంటారు. హైడ్రోజను అణువులో ఒకే ప్రోటాను, ఒకే ఎలెక్ట్రాను ఉంటవి. హైడ్రోజను అణువు భారంలో హైడ్రోజనులో ఎలెక్ట్రాను భారం 1/1840 వ భాగము మాత్రమే. ఇంతేకాదు, ఏ అణువులోవున్న ఎలెక్ట్రాను భారమైనా ఇల్లాగే ఉంటుందని పరిశోధనలవల్ల తేలింది. అణువులలోఉండే ఎలెక్ట్రానుల సంఖ్యనుబట్టి, అణువుల పట్టీలో ఆయా అణువులకు ఒక సంఖ్య ఉంటుంది. ఆ సంఖ్యను అణుసంఖ్య అంటారు. అల్లాగే అణులకు ఒక బరువు ఉంటుంది. ఒక పీశరాయిమీద నూలుపోగు వేసి తూచినప్పుడు ఆ నూలుపోగు బరువును ఎల్లాలెక్కలోకి తీసుకోమో, అల్లాగే అణువు మొత్తంబరువును నిర్ణయిస్తున్నప్పుడు ఎలెక్ట్రానుల బరువును లెక్కలోకి తీసుకోము. కాగా,అణువు బరువు,దాని న్యూక్లియస్(కేంద్రము)లో వున్న రేణువుల బరువే అవుతుంది. మొదట్లో అణువులో ఎన్ని ఎలెక్ట్రానులుంటే దాని న్యూక్లియస్‌లో అన్ని ప్రోటానులే వుంటవి అనుకున్నారు. కాని, అణుకేంద్రంలో ప్రోటానులు మాత్రమేకాక, ఏ రకమయిన చార్జీలేని న్యూట్రానులుకూడా ఉంటవనీ, అణువుయొక్క బరువు ప్రోటానులూ, న్యూట్రానులూ చేరి ఏర్పడ్డ బరువనీ గ్రహించారు. తరవాత ఈ న్యూట్రానులు ఎప్పుడూ చార్జిలేనివిగానే ఉండవనీ, కొన్ని పరిస్థితులలో వాటికి పాజిటివ్ చార్జి యేర్పడి అణువులో సమావస్థ నశిస్తుందనీ, కనుక్కున్నారు. అల్లా తాత్కాలికంగా ఛార్జి అయిన న్యూట్రానుకు 'పాజిట్రాను' అని పేరు పెట్టేరు. ఈవిధంగా ఒకప్పుడు అభేద్యమైనదని ఆధునిక శాస్త్రజ్ఞులు అనుకున్న అణువు విభేద్యమని తేలడమే కాకుండా, అందులో ఎలెక్ట్రానులూ, ప్రోటానులు, న్యూట్రానులు, పాజిట్రానులు అని నాలుగురకముల రేణువు లుంటవనీ, మామూలు ఎలెక్ట్రిక్ బేటరీలలోలాగే, ఆ రేణువులలో నెగెటివ్ ఛార్జి, పాజిటివ్‌ఛార్జి ఉన్నదనీ, అణువు స్వస్థావస్థలో ఆ ఛార్జిలు సమానమనీ తేలిపోయింది.

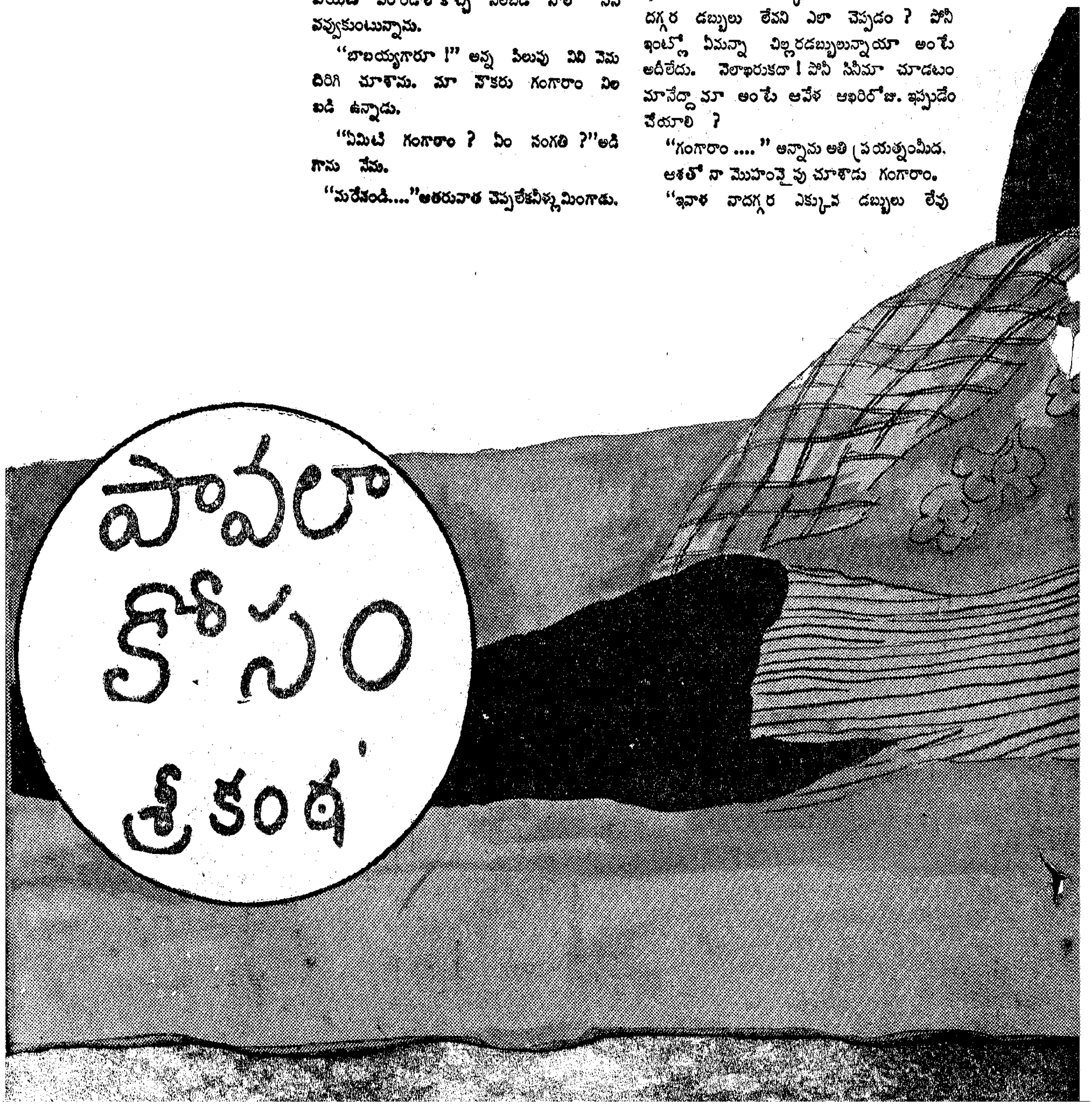
మన ఋషులు అణువు అభేద్యమని ఏనాడూ అనుకోలేదు. అణువు పరమాణువుల సమూహమనీ, పరమాణువు తన్మాత్రల కలయికఅనీ వారు భావించారు. తన్మాత్రలన్నీ ఒకటే రకమనీ, అణువులోవుండే విద్యుచ్ఛక్తి తన్మాత్రాంతర్గతంగానో, తన్మాత్రల మధ్యలోనో ఉంటుందనీ భావించారు. ఈ విషయంలో యోగులలోనే భేదాభిప్రాయం ఉన్నది. తన్మాత్రలకూ, వాటిమధ్యవున్న అనూహ్యమయిన వస్తువుకూ, క్షీరాన్నంలో మెతుకులకూ పాలకూఉన్న సంబంధమే ఉన్నది. ఈ పోలికవల్లనే క్షీరాన్నానికి, పరమాన్నమనేపేరు ఏర్పడిందేమోననిపిస్తుంది. మన ఋషులు, లోహాణువులు పంచభూతముల కలయికవల్ల ఏర్పడతవన్నారు.

లోహాన్ రూపధారణంతు
పంచభూతస్య ఐక్యజే

—36 వ పేజీ చూడండి

పావలా కోసం

శ్రీకంఠ

ఆరోజు సినిమాకు వెళ్దామంది సుశీ. మంచి చిత్రం ఒకటి ఆరోజే ఆఖరు కావడంవల్ల నేను వెంటనే ఒప్పుకున్నాను. సరే ఫస్టు షోకి వెళ్లాలని నిశ్చయించాము.

సాయంకాలం అయిదున్నరవుతోంది. లోపల సుశీ టాయిలెట్ అవుతోంది. సినిమా కెళ్లడానికి తయారయేందుకు ఆమె పడుతున్న అవస్థ చూస్తూంటే నాకు నవ్వాగలేదు.

ఒదులుగా జడ వేసుకుని మల్లెదండ తురుము కోవాలా ? లేక చుట్టచుట్టుకుని దానిచుట్టూ పూలు పెట్టుకోవాలా ? చీర ఏది కట్టుకోవాలి ? మామూలు సిల్కుచీర బాగుంటుందా ? లేక జరీ చీర బాగుంటుందా ?—ఇలా అన్నీ సమస్యలే ఆమెకు.

అద్దంముందు కూర్చుని అరగంటసేపయినా ఇంకా ఏదీ నిర్ధరించుకోలేకపోతోంది. నేను బయట వరాండాలోకొచ్చి నిలబడి నాలో నేనే నవ్వుకుంటున్నాను.

"బాబయ్యగారూ !" అన్న పిలుపు విని వెను దిరిగి చూశాను. మా నౌకరు గంగారాం నిల బడి ఉన్నాడు.

"ఏమిటి గంగారాం ? ఏం సంగతి ?" అడి గాను నేను.

"మరేనండి...." ఆతరువాత చెప్పలేకనీళ్లు మింగాడు.

"ఆపేశా వెందుకు ? ఏం కావాలో చెప్పు గంగారాం ?"

"మరేనండి .... " మళ్లీ పాత పాటే.

అతనలా నాన్చడం చూసి నాకు విసుగెత్త నారంభించింది.

"త్వరగా చెప్పు గంగారాం. అవతల సిని మాకు టైమవుతోంది" అన్నాను.

అతను తడబడుతూ అన్నాడు : "నాకో పావలా కావాలండీ .... !" అని.

"ఓస్ ఇంతేగదా !" అని జేబులోంచి పర్సు తీసి చూశాను. అందులో సరిగ్గా మూడు రూపాయిలే ఉన్నాయి. చిల్లర ఒక్క నయాపైసా కూడా లేదు. మా ఇద్దరి టికెట్లకు మూడు రూపాయిలే అవుతుంది. థియేటర్ దగ్గరే కాబట్టి రిక్షాకి డబ్బు అక్కరలేదు. ఇప్పుడేం చేయను ? ఎప్పుడూ మధ్యలో డబ్బు అడగని గంగారాం ఇవాళ నోరుతెరిచి ఒక్క పావలా అడిగేసరికి నా దగ్గర డబ్బులు లేవని ఎలా చెప్పడం ? పోనీ ఇంట్లో ఏమన్నా చిల్లరడబ్బులున్నాయా అంటే అదీలేదు. నెలాఖరుకదా ! పోనీ సినిమా చూడటం మానేద్దామా అంటే ఆవేళ ఆఖరిరోజు. ఇప్పుడేం చేయాలి ?

"గంగారాం .... " అన్నాను అతి ప్రయత్నంమీద.

ఆశతో నా మొహంవైపు చూశాడు గంగారాం.

"ఇవాళ నాదగ్గర ఎక్కువ డబ్బులు లేవు గంగారాం. రేపు

కుని ఇస్తాను. ...

గంగారాం మ...

కుని అక్కడినుంచి...

మేము వెళ్లి...

బాగుందని చెప్పు...

ప్పకదూ ! రేపు జీతమందు
కేనా ?"

న్నాడలేదు. మౌనంగా తలొంచు
వెళ్లిపోయాడు.

చూస్తున్న చిత్రం చాలా
నా, నాకుమాత్రం చూస్తు

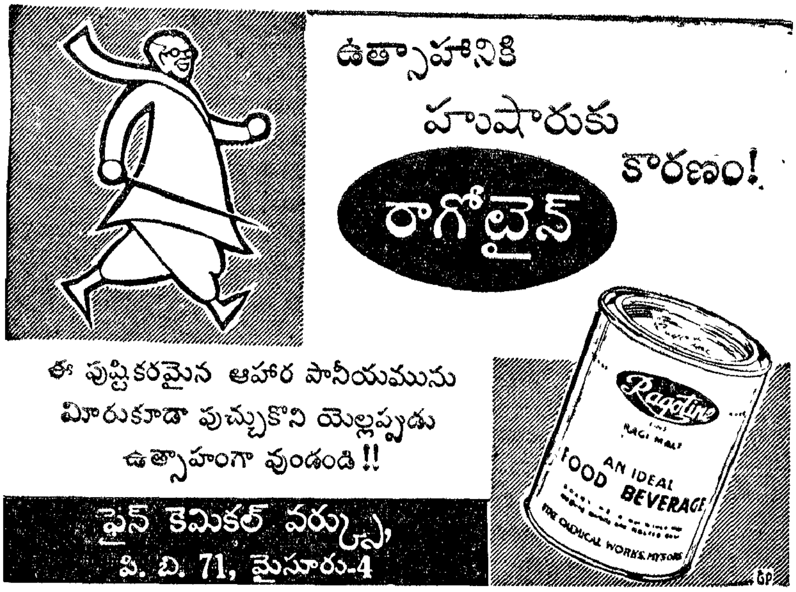
న్నంతసేపూ అందులోని దృశ్యాలూ, ఆ కథ ఏవీ నా మనసు కెక్కలేదు. నా మనసంతా ఎలాగో ఉంది. తెరమీద చిత్రం కదలుతున్నా, నా మనసులో మాత్రం మా నౌకరు గంగారాం జాలిగా నావైపు చూస్తూ పావలా అడుగుతున్న దృశ్యమే మెదుల్తోంది.

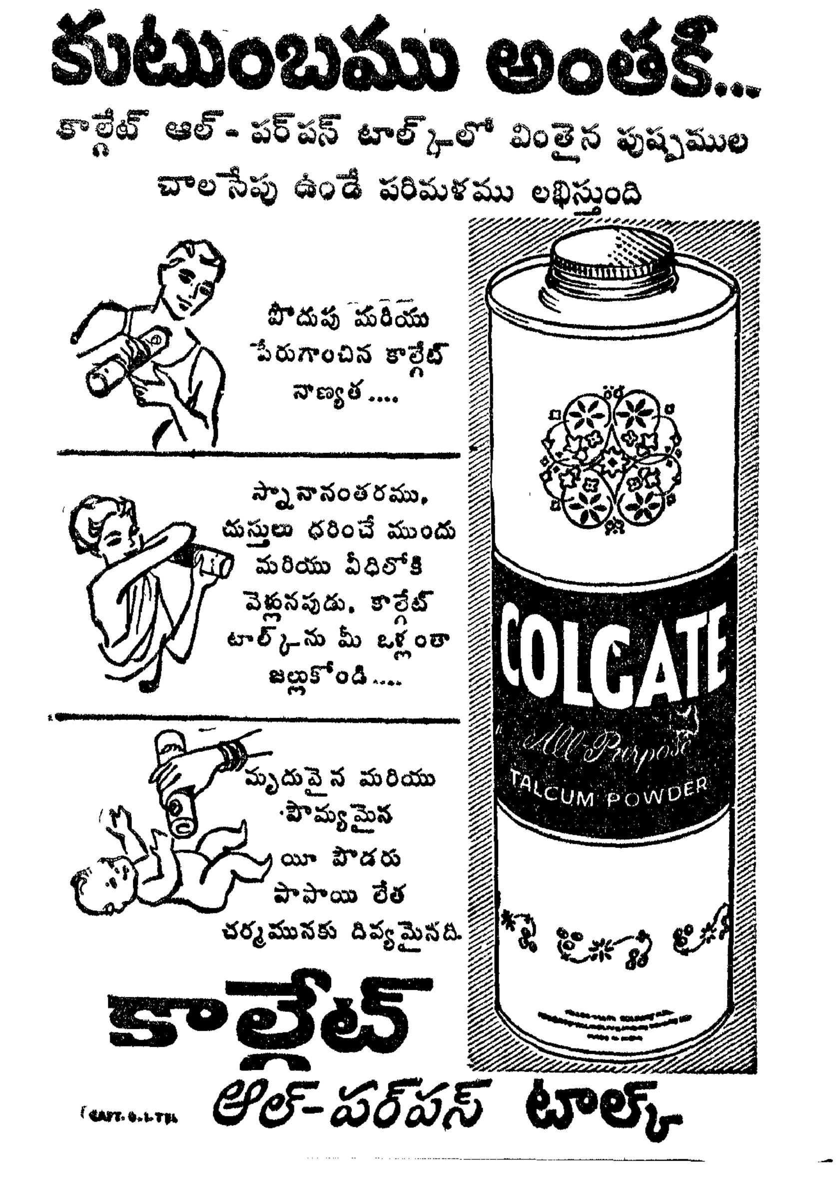
అతనెంత అవసరంవుండి అడిగాడో ఆ పావలా ? నేను నిర్మొహమాటంగా "లేదు" అన్నానే ? పాపం! అతనికెంత నిరాశ కలిగిఉంటుందోకదా ! నా ఒక్కడి కోసం అయితే ఆరోజు సినిమా మానేసేవాణ్ణి కాని సుశిని ఆరోజే సినిమాకు తీసికెళతానని చెప్పి, అంతా తయారయినతరువాత వెళ్లడం మాను కుందామంటే ఆమెకు తీరని ఆశాభంగం కలుగు తుంది. ఆమెమొహం ముడుచుకోవడం నాకు ఇష్టంలేదు. అందుకనే ఏమయితేనేమని అతనికి లేదని చెప్పేశాను. వెధవది ఒక్క పావలా నాదగ్గర ఎక్కువ లేకపోవడంవల్లనే వచ్చిందీ ఇబ్బం దంతా .... అబ్బా ! నాలోకూడా ఇంత స్వార్థం గూడుకట్టుకుని ఉందా ?

నే నిక్కడ సుశిపక్కన కూర్చుని హాయిగా సినిమా చూస్తున్నాను. అక్కడ అతను నిరాశా హృదయంతో, బాధగా నిట్టూర్పులు విడుస్తూ, శూన్యంలోకి చూస్తూ కూర్చున్నాడేమో ! తలుచు కుంటేనే బాధగా ఉంది. అబ్బ ! నే నెంత కఠిన హృదయుణ్ణి ! నేనెంత స్వార్థపరుణ్ణి !

సుశి చిత్రాన్ని చూస్తూ మధ్యమధ్య ఆ చిత్రాన్నిగురించి ఏవేవో ప్రశ్నలు అడుగు తూనే ఉంది. కాని నాకు ఆ చిత్రంమీద మన సుంటేగా ? అసలు తెరమీద కదలుతున్న దృశ్యా లేమిటో, ఆ సన్నివేశాలేమిటో అర్థమయితేగా ? ఆమెప్రశ్నలి కన్నిటికీ "అవును", "ఓహో"

పావలా కోసం

ఇలా సమాధానాలు చెపుతూ ఎలాగో సినిమా పూర్తయేదాకా కాలక్షేపంచేశాను.

ఇంటికి వచ్చేటప్పుడు కూడా పరధ్యానంగానే ఉన్నాను.

తలుపు తట్టగానే గంగారాం వచ్చి తలుపు తెరిచాడు. విద్యుత్కాంతిలో అతని మొహం కళా విహీనంగా కనపడింది.

ఆ రాత్రంతా నాకు నిద్రపట్టలేదు. కళ్ళు మూసినా, తెరిచినా మా నౌకరు గంగారాం దీనవదనమే ప్రత్యక్షమవుతోంది. పక్కమీద అటూ ఇటూ దొర్లుతూ ఉండిపోయాను. ఒక్కసారి ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్న సుశీవైపు చూశాను. ఒక్కక్షణం ఆమెమీద అసూయ కలుగకపోలేదు నాకు.

హాల్లోని గడియారం టంగున ఒంటిగంట కొట్టింది. ఇహ పక్కమీద పడుకోవడం అసాధ్యమనిపించి, లేచి బయట వరండాలో కొచ్చి నిల్చున్నాను. గుడ్డిగా కాస్తోంది వెన్నెల. అక్కడే చింకి చాప పరుచుకు పడుకుని ఉన్నాడు గంగారాం. అతనికికూడా నిద్రపట్టలేదు కాబోలు అటూ యిటూ దొర్లుతున్నాడు.

దగ్గరగా వెళ్ళి "గంగారాం!" అని పిలిచాను

ఉలిక్కిపడి లేచి కూర్చున్నాడు.

"నిద్ర పట్టడంలేదా ?" అని ప్రశ్నించాను.

మౌనం వహించాడు.

"ఇక్కడ చలిగా ఉంటే లోపలికొచ్చి పడుకోరాదూ ?" అన్నాను.

"వద్దండి బాబయ్యగారూ! ఇక్కడే బావుంది" అన్నాడు.

ఎందుకో అతనిగొంతుక వణుకుతున్నట్టనిపించింది నాకు.

"అలా ఉన్నావేం ? ఒంట్లో బాగుండలేదా ?"

"బాగానే ఉంది బాబయ్యగారూ !" అన్నాడు తన తడబాటును కప్పిపెట్టుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"సరే అయితే ఒంటినిండా కప్పుకుని పడుకో!" అని లోపలికి నడిచాను.

నా మాటలకు మెలకువ వచ్చిందేమో సుశీ మంచంమీద లేచి కూర్చుంది. నేను దగ్గరకు వెళ్ళగానే నావైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది. ఉన్నట్టుండి నాకు దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది. చెప్పొద్దూ గట్టిగా ఏడ్చేశాను. సుశీ కంగారుపడిపోయింది.

"ఏమిటండీ ? ఏమయింది ?" అంది భయపడిపోతూ.

దుఃఖంతో నా గొంతుక పూడుకుపోయి మాట పెగలేదు.

"అయ్యో ! మీకు పుణ్యం ఉంటుంది చెప్పండి. ఉన్నట్టుండి ఇలా ఏడుస్తున్నా రేమిటి ?" అని నామొహాన్ని రెండుచేతులతో దగ్గరగా లాక్కుని హృదయానికి హత్తుకుంది.

భయంతో ఆమెగుండెలు దడదడా కొట్టు కోవడం స్పష్టంగా వినిపించింది నాకు.

నా నోటినుండి ఒకే ఒకమాట వెలువడింది. "ఏంలేదు సుశీ ! పావలా .... !" అనేసి గబు క్కున మంచంమీద వాలిపోయాను.

* * *

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ గంగారాం వైఖరి మారిపో నారంభించింది. ఇంటిపనుల్లో ఏ పొర పాటూ చేయకపోయినా అతని ప్రవర్తనలో మాత్రం మునుపటి ఉత్సాహం లేదు. యాంత్రి కంగా పనులు చేసుకుపోతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు ఏదో పరధ్యానంలో పడిపోయి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ కూర్చుండిపోయేవాడు.

అతని వయస్సు ముప్పై ఏళ్లయినా వయసు మళ్లిన వృద్ధుడిలా అన్నిటికీ ఉదాసీనతను ప్రద ర్శించేవాడు. అది చూసి నాకు ఎలాగో అనిపించేది.

గంగారాం మా ఇంట్లో నౌకరే అయినా తన సత్ప్రవర్తనతో మా అభిమానాన్ని చూరగొన్నాడు. శ్రద్ధగా పనిచేస్తూ, మాపట్ల ఎంతో భక్తి విశ్వాసాలను కనబరిచేవాడు. అలాంటివాడు ఏదో బరువును మోస్తున్నట్టూ, బాధతో క్రుంగిపోతు న్నట్టూ ఉండడం చూసి నాకు బాధకలి గేది. అసలు అతనలా మారిపోవడానికి కారణ మేమిటా అని ఆలోచించాను. ఎంత ఆలోచిం చినా కారణం కనుక్కోలేక పోయాను. పోనీ అతన్నే అడుగుదామంటే నా మన స్సొప్పలేదు. అతని బాధను మరింత కెలికిన ట్లవుతుందేమోనన్న సందేహం కలిగి ఊరికే ఉండిపోయాను.

ఒకరోజు నేనూ, సుశీ సినిమాకు బయలు దేరాము. హఠాత్తుగా ఆనాటి సంఘటన జ్ఞాపకం వచ్చింది నాకు. -దానికీ, అతని మనోవ్యాకుల తకూ సంబంధం ఉందేమోనన్న ఆలోచన తట్టింది. వెంటనే గంగారాంను కేకేశాను.

పెరట్లో పనిచేసుకుంటున్నవాడల్లా నాకేక విని బయటికొచ్చాడు.

"గంగారాం, నీకు జ్ఞాపకం ఉందా ఆరోజు...?"

"ఏరోజండి ?" బుర్ర గోక్కుంటూ అడి గాడు.

"అదే గంగారాం. ఆరోజు పావలా అడిగావు చూడు .... "

ఆమాటతో ఉలిక్కిపడ్డాడు గంగారాం. క్షణంలో అతనిమొహం అదోలా మారిపోయింది. అయినా తనలో జరిగిన మార్పును నే నెక్కడ కనిపెట్టేస్తానోనని, వెంటనే మొహం మామూ లుగా చేసుకుని అన్నాడు :

"అదా .... ఆమాట ఇప్పుడెందుకండీ బాబయ్య గారూ !"

నా కుతూహలం ఇంకా ఎక్కువయింది.

"అసలు ఆరోజు పావలాతో ఏం పనొచ్చింది నీకు ?" అని అడిగాను.

గంగారాం మౌనం వహించాడు.

"మాట్లాడవేం గంగారాం ?" అన్నాను మళ్లీ.

"ఆ సంగతి మీతో ఎలా చెప్పేదండీ బాబయ్య గారూ ?"

"పరవాలేదు చెప్పు."

"తమరు మరోలా భావించకూడదు. మా కులపువాళ్లింట్లో ఓపిల్ల ఉండేది. చాలా సక్కగా ఉండేది బాబయ్యగారూ .... నాకు దానిమీద మన సయింది. దానెంట తిరిగేవాణ్ని ..... "

—"ఒకరోజు మల్లి—దానిపేరు అదేలెండి— పట్టుబట్టి అడిగింది : "నాకో చిన్న అద్దం తెచ్చి పెట్టు" అని. కాని ఆరోజు నాదగ్గర డబ్బులు లేక పోతే తమర్ని అడిగాను బాబయ్యా ...."

"ఓస్ ఇంతేనా ? అమ్మగార్నడిగితే ఇచ్చేదికదా గంగారాం అద్దం ? "

"అమ్మగా ర్నెలాగండీ అడిగేది ? నాకు చచ్చేంత సిగ్గేసింది. అయినా అమ్మగారి దగ్గరున్నవన్నీ పెద్దపెద్ద అద్దాలు. దానికి కావాల్సిందేమో పావ లాకు వచ్చే చిన్న అద్దం.

"సరే ఆసంగ తలా ఉంచు. ఈమధ్య నువ్వు అలా పరధ్యానంగా ఉన్నావెందుకు ? మొహమంతా పీక్కుపోయిందేం ? ఆ అమ్మాయిమీద బెంగెట్టు కుని ఇలా అయిపోయావా ? ఆమెను పెళ్లిచేసుకోవా లనుందా నీకు ?" అని ఏకధాటిగా ప్రశ్నలవర్షం కురిపించాను.

"ఇంకెక్కడి పెళ్లండి బాబయ్యగారూ ! నేను అద్దం తెచ్చియలేదన్న కోపంతో అది మరొక డితో స్నేహంచేసుకుంది. ...."

నా తల గిర్రున తిరిగింది. అతని మాటలను అయోమయంగా వింటూ ఉండిపోయాను.

గంగారాం చెప్పుకుపోతున్నాడు.

"ఆ తరువాత నే నెన్నిసార్లు పలకరించినా అది పలకనేలేదు బాబయ్యగారూ. విసురుగా ముఖం తిప్పుకుని వెళ్లిపోయేదండి. మొన్నీమధ్యే దానికి పెళ్లికూడా అయింది."

గంగారాం చెప్పటంఆపి గాఢంగా ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు. ఆ నిట్టూర్పుతో గదంతా వేడెక్కింది.

కృణులోహే అధికం స్యాత్
సంహారాకృతు శక్తి సే

* * *

అధికాక్యంతు ముఖ్యం స్యాత్
ప్రసంగత్వే అలంకృతం

హైూర్ధాశాస్త్రాంతర్గతములయిన పై వాక్యముల వల్ల పంచభూతముల ఐక్యంవల్ల లోహములు ఏర్పడుతున్నవని అర్ధమవుతున్నది.

రేడియం, యురానియంవంటి అణువుల న్యూక్లియస్‌లో ఎలెక్ట్రానులకంటె అనేక రెట్లుగా ప్రోటానులూ, న్యూట్రానులూ ఉంటవి. సంగత్వము అంటే గుమిగూడడం, ప్రసంగత్వము అంటే అవి బయటకురావడము. కృణులోహమన్నది ఒకటి ఉన్నదనీ, దానికి అధిక ప్రసంగత్వము, అందువల్ల సంహారకశక్తి ఉన్నదనీ పై శాస్త్రం సూచిస్తున్నది. ఈ కృణులోహమంటే ఏమిటో తెలియడంలేదు. రేడియం, యురానియంలలాగా రేడియో యాక్టివిటీవుండేవస్తువులు కావచ్చును. ఈ అభిప్రాయములతో ఆధునికులు ఏకీభవించకపోవచ్చు. అసలు పంచభూత సంభావననే అంగీకరించకపోవచ్చు. కాని,

మనమూ-మనదేహస్థితీ

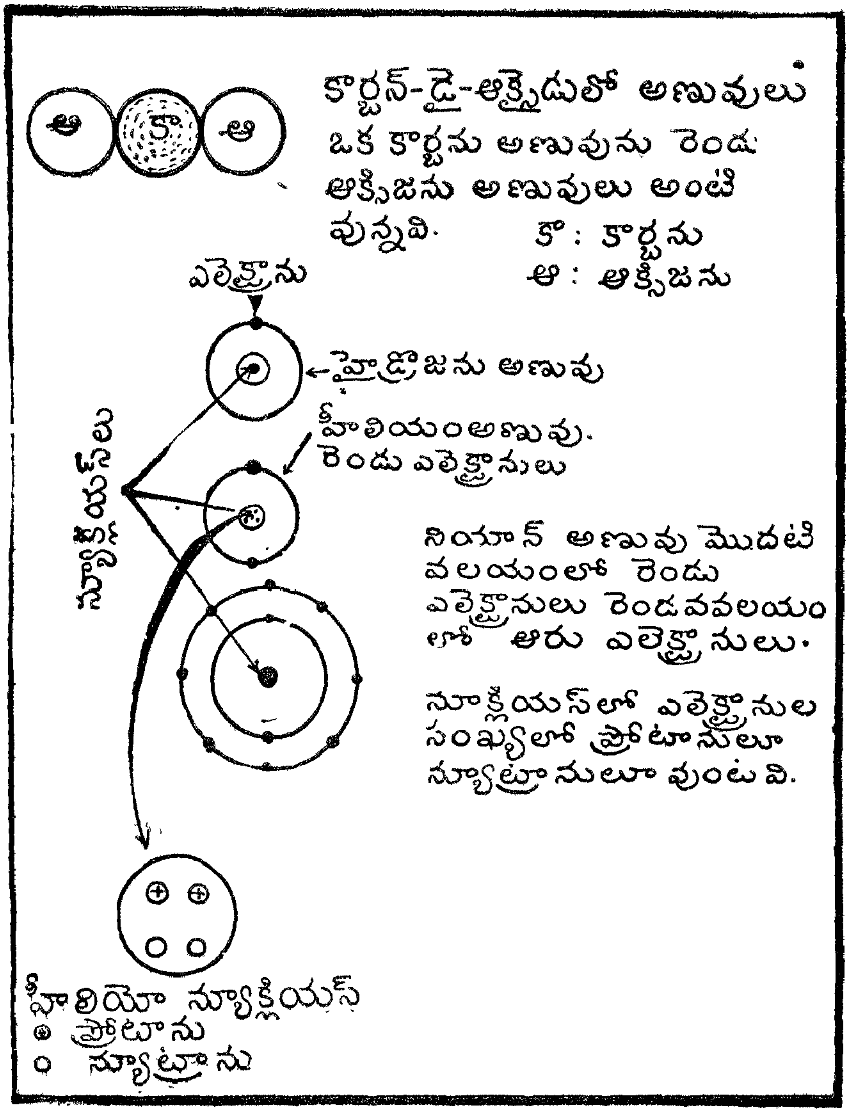
31 వ పేజీ తరువాయి

అణువిచ్ఛేదనానంతరం ఏర్పడిన అణువిజ్ఞాన దృష్ట్యా పై విషయములను పరిశీలిస్తే మన ఋషులకు అణువిజ్ఞానం పూర్తిగా ఉన్నదని ఒప్పుకోక తప్పదు. అ విచ్ఛేద్యమనుకున్న అణువులో నాలుగు రకముల సూక్ష్మ భాగములను కనుక్కొన్న విజ్ఞానం ముందుముందు ఆ సూక్ష్మభాగములలో మరికొన్ని సూక్ష్మభాగములున్నవని కనుక్కోదని ఎల్లా చెప్పగలము?

ఈమధ్య సత్యశాయి, పన్నిమలైస్వామివంటి యోగశక్తిసంపన్నులు ప్రతి నగరంలోనూ తమ అద్భుతశక్తులను ప్రదర్శిస్తున్నారు. ఆ మహనీయులు, త్రుటికాలంలో ఇచ్ఛామాత్రంచేత ఏ లోహ విగ్రహం కావాలంటే ఆ లోహవిగ్రహాన్ని, ఏ వస్తువు కావాలంటే ఆ వస్తువును సృష్టించగలరు. వారి శిష్యవర్గంలో విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞులు ఉన్నారు. వారికే ఇది ఎల్లా సాధ్యమవుతుందో అర్థం కావడంలేదు. వారు కొన్ని వ్యాధులనుకూడానయం చేస్తారు. కాని అందరి వ్యాధులనూ నయం చేయలేరు.

మూలప్రకృతి ఏ విభేదమూ లేని తన్మాత్రల మయము. ఈశ్వరశక్తిప్రేరితములై, లేదా సృష్టిశక్తి ప్రేరితములై, అవి విభేదంపొంది, కలయిక పొంది, పాంచభౌతికమైన దృశ్యాదృశ్య వస్తువులుగా మారిపోతున్నవి. ఎలెక్ట్రానులుగానూ, ప్రోటానులుగానూ, పాజిట్రానులుగానూ విడిపోయిన అణువులో ఏ మూలవస్తువులో ఆ అణువు భాగమో, ఆ మూలవస్తువు లక్షణము లేవీ వుండవు. అణువు, విచ్ఛేదమయినప్పుడు, పూర్వగుణములను కోలుపోయి, ఇతర గుణములు కలిగిన మరికొన్ని రేణువులుగా మారిపోతున్నదన్నమాట. ఆ రేణువులుకూడా తమ గుణములను కోలుపోయి నిర్గుణమయిన మూలప్రకృతిగానూ, శక్తిగానూ మారిపోయిందనుకోండి. ఆ స్థితిమారి, మళ్ళీ నెగెటివ్‌ఛార్జి కలిగిన కొన్ని ఎలెక్ట్రానులు, పాజిటివ్‌ఛార్జి కలిగిన కొన్ని ప్రోటానులు, ఏ ఛార్జీలేని న్యూట్రానులు, సంఖ్యాభేదంతో సంయోగం పొందినందున, అణువు "కల్పిం"చబడుతున్నది. ఎలెక్ట్రానులూ, ప్రోటానులూ ఏ అణువులోనయినా ఒకే మాదిరిగా ఉంటవి. కనీసం ఆ అభిప్రాయం ఇప్పుడు అమలులో ఉన్నది. ఒక మూలవస్తువులో వున్న అణువుకూ, మరొక మూలవస్తువులోవున్న అణువుకూ ఉండే గుణములూ, ఆ గుణములమీద ఆధారపడిన భేదములూ, ఆ యా అణువులలో వున్న వివిధ సూక్ష్మరేణువుల "సంఖ్య" మీదనే ఆధారపడివున్నవి. మూలప్రకృతిని ప్రకృతిగా మార్చిన శక్తిఏదో, ఆ శక్తియే ఈ సంఖ్యనూ నిర్ణయిస్తున్నది. ఆ రేణు సంఖ్యాభేదంవల్లనే ఇది బంగారము, ఇది వెండీ, ఇది రాగీ, ఇది మన్ను" అనే భేదం ఏర్పడుతున్నది. అదృశ్యములయిన ఏ మూలరేణువుల కలయికతో భేదసహితములయిన దృశ్యవస్తువులు నిర్మింపబడినవో, ఆ మూలరేణువులుగా ఆ వస్తువులను మార్చగలశక్తికలవారు ఆ మూలరేణువుల నుండి తమ ఇష్టంవచ్చిన వస్తువును సృషించగలరు. అయితే ప్రాణశక్తి ఆ మూలరేణువులలో వున్నదా. వాటిమధ్య వున్నదా? అల్లావుంటే, ఇచ్ఛామాత్రంచేత వారు, నిర్జీవములుగా కనుపించే వస్తువులను కూడా సజీవములుగా చేయగలరుకదా! నా జీవితకాలంలో నేను చాలామంది యోగులను సందర్శించాను. కాని వారెవరికీ, చచ్చినవారిని బతికించే శక్తిలేదు. అల్లాగే 'అన్ని' వ్యాధులనూ నివారించే శక్తిలేదు. వైద్యుల రోగ నివారకశక్తిలాగే, యోగుల యోగశక్తి పరిమితంగానే ఉన్నది.

ఒక వస్తువును గురించిన పూర్ణ విజ్ఞానము, ఆ వస్తువును వికల్పముచేసి (Analyse) అందులో ఏమేమి వున్నవో తెలుసుకుని, వాటిని "కల్పిం" చేసి (Synthesise) ఆ వస్తువునే సృష్టించగలిగినప్పుడుగాని కలగదు. ఆధునిక

విజ్ఞానము, వికల్పాత్మకమైనది (Analytical). కల్పాత్మకమైనదికాదు. నిర్జీవములయిన రసాయనికవస్తువులను విజ్ఞానవేత్తలు వికల్పమూ చేయగలరు, కల్పమూ చేయగలరు. కాని ప్రాణశక్తిగల జీవ వస్తువును (Protoplasm) కల్పము చేసేశక్తి వారికింకా కలగలేదు. అణు విశ్ఛేదానంతరం వారికి కా దారి కనుపిస్తున్నది.

వస్తువు, అత్యంతస్వరూపమును ఊహించినవారిలో అగ్రగణ్యుడు కపిలమహర్షి. ఆయన నిర్మించిన శాస్త్రము సాంఖ్యశాస్త్రము. మూల రేణువుల సంఖ్యమీద ప్రకృతిలో వస్తువుల స్వరూప స్వభావములు ఆధారపడినవని తెలుసుకున్నందున ఆ శాస్త్రాని కాపేరు వచ్చిందని తోస్తున్నది. కాని, కొందరు వ్యాఖ్యాతలు 'సాంఖ్య'నుంచి ఆ పేరు వచ్చిందంటారు.

అణువు విద్యున్మయము. అందులో నెగెటివ్ ఛార్జి, పాజిటివ్ ఛార్జి వున్నరేణువులు వున్నవి. అవి భిన్నములయినందున, సమానములయినందున అణువు విద్యుద్రీత్యా సమావస్థలో (Equilibrium) ఉంటుంది.

ఒకవస్తువు మరొక వస్తువుతో సంఘర్షణ పొందినప్పుడు, అందులోవున్న అణువుల ఉపరిభాగములలోవున్న ఎలెక్ట్రానులు కొన్ని ఊడిపోతవి. అప్పుడు అణువులో నెగెటివ్‌ఛార్జి తగ్గి, పాజిటివ్ ఛార్జి అధికమౌతుంది. అప్పుడు అణువులో సమావస్థపోయి, వ్యత్యస్తావస్థ ఏర్పడుతుంది. ఈ ఊడిన ఎలెక్ట్రాను పాజిటివ్‌ఛార్జి అధికంగావున్న కణములవేపు పోయి, వాటితో చేరుతుంది. అణువులలో ఎలెక్ట్రాను ప్రోటానులమధ్య వ్యత్యాసము, విద్యుచ్ఛక్తి చలనానికి హేతువు. ఎలెక్ట్రిక్ కరెంట్, నెగెటివ్ ఛార్జితో కూడిన ఎలెక్ట్రానుల బారు అన్నమాట. ఈవిషయం తెలిసిన మహర్షులు శక్తిసంతమయిన కణముల బారును "అణురేఖ" అని వర్ణించారు.

"అణురేఖా ప్రవైమార్గాత్
రశ్మి మార్గేతి గీయతే"

శక్తి కిరణము, పరమాణువులతో ఏర్పడిన రేఖ.

[సశేషము]

విడీ విడని చిక్కులు

24-వ పేజీ తరువాయి

అని బాధపడింది.

దైవాన్ని తల్చుకుందికి కూడా అసహ్యం వేసింది. "పాడు దైవం ఉండేం ? వుండకేం ? నా బ్రతుకు నన్నే బ్రతకనివ్వకపోడం యీ వేధనలోకం, తథ్యంలా ఉందని" కుమిలిపోయింది.

"ఈ అవమానంకంటే ఆ నరకమే మేలు" అని పదేపదే గతం తలపోసింది.

నిర్మల యింటర్మీడియేటు పరీక్షకి వెళ్దామనుకుంది. ఆ పట్నానికి ఆమెను బదిలీ చేసినప్పుడు మొదటిది ఆడపిల్లలబడికి వెళ్తున్నందుకు, రెండోది నైట్ ట్యుటోరియల్ కాలేజి లున్న నగరానికి వెళ్తున్నందుకు సంతోషించింది నిర్మల.

పట్నవాసాల్లో యెవరి కెవరు ? అక్కడి సమాజం తన గాయాన్ని కెలకదు. కొంత మనస్సుకి ఉపశమనం కలుగుతుందని తలపోసింది.

ఆ లోగిలిలో నిర్మల ప్రవేశించినపుడు అందరూ విరుసుగా చూసిన మాట నిజం.

పండుగ పబ్బాలకు వరుసలు కలుపుకుని అంతా వేడుకలు జరుపుకున్నా ! నిర్మలను చూసీ చూడనట్లు వూరుకోడం కూడా జరిగింది.

అయితే యివేమీ ఆమె ఉద్యోగంలోగాని, లక్ష్యసాధనలో గాని ఆటంకం కాలేకపోయాయి.

నరసమ్మగారికి యితరత్రా వాటాదార్ల నించి వొత్తిడి వచ్చినా, సూర్యం ఉదారత, ఆమెను కాపాడింది.

రాజ్యలక్ష్మి స్నేహంతోనూ, నిత్యమూ నరసమ్మగారికి తాజాపూలు కోసి యివ్వడంతోనూ ఆవిడకి కొంత అభిమానపాత్రురాలు కూడా అయ్యింది.

*   *   *

నిర్మల సాయంత్రం ఆరు గంటలకి ట్యుటోరియల్ కాలేజీకి వెడుతుంది. ఎనిమిదిన్నర గంటలదాకా పాఠాలు వింటుంది. అప్పుడు వచ్చి అన్నం వండుకోడమో లేదా మధ్యాహ్నం వండుకున్నదో తిని, పదకొండు గంటలదాకా చదువు కుంటుంది.

ఆ సమయంలో రాజ్యలక్ష్మి వెళ్లినా, "ఇవాళకి చదువు మానేద్దునా" అనుకోదు.

నిర్మల చదివేకాలేజీలో యిరవై మున్నై మంది ఆడపిల్లలున్నారు. వాళ్లల్లో సగంమందిి మెట్రిక్యులేషన్‌కి వెళ్లేవాళ్లే.

టీచర్లలో యిద్దరు రిటైర్ అయిన మాస్టార్లు యిద్దరు లెక్చరర్లూ ఉన్నారు, ప్రిన్సిపాల్ కాక.

నిర్మల యీడువాళ్లూ ఉన్నారు. అంతకంటే చిన్నపిల్లలూ ఉన్నారు.

పగలు అదే ట్యుటోరియల్ కాలేజీలో మగపిల్లలికి, ప్రీమెట్రిక్ మెట్రిక్‌క్లాసు లుంటాయి. కాని రిటైరైన మాస్టార్లు ఆ తరగతులు తీసుకుంటారు.

వారం రోజులక్రితం ఒకసారి పాఠాలవగానే నిర్మల వెళ్లిపోవస్తుండగా "అమ్మాయ్ ! నిర్మలగారూ ! కాస్త మీతో మాటాడాలి" ..... అన్నాడు ప్రిన్సిపాలుగారు.

నిర్మల ఏభైయ్యోపడిలో ఉన్న అతగాడి కోరికను శంకించలేదు.

"ఎందుకు మాష్టారూ ?" అన్నది. తన కుర్చీలో కూచున్నది.

ప్రిన్సిపాలు బహుశ్రద్ధగా ఆమెగురించి వివరా లడిగేడు.

"నాకు యిక్కడ చుట్టాలు, బంధువులు లేరు" నిర్మల చెప్పింది.

"అవునవును .... యీ రోజుల్లో చుట్టాల మధ్య బంధువులతోనూ బ్రతకడం దుర్భరం "ప్రిన్సిపాలు నవ్వు వికటంగా తోచింది" నిర్మలకి, తన వ్యక్తిగతవిషయాలను యెవరడిగినా. నిర్మల చెరుపు చేసినట్లవుతుంది. ఆమె ఎంత పుంజుకున్నా దైన్యత దాగదు. అది విసుగు రూపంలోనో, కోపంగానో బయట పడిపోతుంది.

ప్రిన్సిపాలుమీద గౌరవంకొద్దీ ఆమె చాలాసేపు ఆవేశాన్ని నిలదొక్కుకుంది.

"నీకు పగలల్లా బడి పాఠాలు ఉంటాయి. ఇక రాత్రిళ్లు యీ పాఠాలు .... పోనీ యెప్పుడేనా ఆదివారాలు ఉదయం, మా యింటి కొచ్చేయి .... ప్రత్యేకంగా పాఠాలు నేనే చెబుతా" నంటూ సానుభూతి చూపించేడు, ప్రిన్సిపాలుగారు.

నిర్మలకృతజ్ఞత మౌనంగానే ప్రదర్శించింది.

"అయితే నీకు పెళ్లయిందా ?" అతని ప్రశ్న.

ఏ ప్రశ్న నయితే వినకుండా తప్పించుకుందా మనుకుంటుందో నిర్మల ఆ పిడుగు పడనేపడ్డది ఊరుకుంది.

"మరి బొట్టు పెట్టుకోవేం ?"

నిర్మల లేచి "క్షమించండి ! నా ఒంట్లో బాగోలేదు" అని అవతలికి నడిచింది.

అది ప్రిన్సిపాలుకి తగినంత అలుసిచ్చింది.

అటుతర్వాత వారంరోజుల్లోనూ ప్రిన్సిపాల్ చూపులు నిర్మల భరించలేకపోయింది.

ఒక్క ప్రిన్సిపాలే గాదు .... తతిమ్మా లెక్చరర్లూ కూడా తనను త్రాగుతున్నట్లే చూడడం ఆమెకి వొళ్లు మండిపోయింది.

ఆమె భయం యివాళ నిజమయ్యింది. జీతం కట్టడానికి వెళ్లగా ప్రిన్సిపాలు ఉదయం అధోలా నవ్వుతూ "అంతగా కట్టలేకపోతే వద్దులే .... నీకు జీతం లేకుండా ప్రవేటు చెప్పలేనంత లేదనాణ్ణి కాదు అన్నాడు. మీసాలు దువ్వుకున్నాడు.

సాయంత్రం పాఠాలయ్యేక "వెళ్తువులే ఉండమ" ని అధికారపూర్వకంగా అన్నాడు.

అప్పుడే నిర్మల పసిగట్టింది గనక సరిపోయింది. చెయ్యి పుచ్చుకోగానే విదిలించుకుని పరుగున యివతల పడ్డది.

ఆమెకింకా గుండెలు టకటక మంటున్నాయి. అసలు యిటువంటి అత్యాచారాలు జరుగుతాయంటేనే నమ్మేదికాదు నిర్మల.

ఒక యువతిని ట్యుటోరియల్ కాలేజీలో ఒకరిద్దరు అధ్యాపకవర్గం చెరబట్టేరు అని, భళ్లో మాట్లాడుకుంటూ ఉంటే అదంతా పుకారు అని తలపోసింది కూడా.

తన వూహ అబద్ధం అని అనుభవపూర్వకంగా గ్రహించింది.

"అయితే యీ సమాజంలో ఆడదానికి పురుషుని ఆలంబన ఉండితీరాల్సిందేనా ?"

ఆమెలో నిస్సత్తువ యెక్కువయ్యింది. దుఃఖ పడడానికి కూడా ఓపిక సడలింది.

అంతలో రాజ్యలక్ష్మి నిర్మల గది తెరిచి ఉండడం గమనించి లోపలికి వచ్చింది.

"అక్కా !" అంటూ తడుముకుని, లైట్ స్విచ్ వేసింది.

నిర్మల ఉలిక్కిపడి, కళ్లు తుడుచుకుని సర్దుకున్నది కాని రాజ్యలక్ష్మి స్పష్టంగా పరిస్థితులను గ్రహించినట్లు

"అదేం అక్కా ! .... చీకట్లో అలా పడుకున్నావ్ ? .... అనడిగి దగ్గరగా వచ్చి "అదే !

విడీ విడని చిక్కులు

యేడ్చేవా ?" అని బేలమొహం పెట్టి ప్రక్కనే చతికిల బడ్డది.

"అబ్బే ! ఏంలేదమ్మా .... ఒంట్లో బాగు లేదు." లేచి నిలబడదా మనుకుంది కాని, నిలవ లేకపోయింది. పయిట సర్దుకుని రేగిన జుట్టును సవరించుకుంది.

"మీ యింట వంటయిందా ?"

రాజ్యలక్ష్మి నిర్మల కళ్లల్లోకి చూసింది. భుజాలమీద తన రెండు చేతులు మోపి "నాకు చెప్పవూ ?" అనడిగింది.

నిర్మలకీసారి తిరిగి కళ్ళు చెమ్మగిల్లేయి. ఈ సానుభూతి కోసరమే నన్నట్లు ఆమె హృదయంలో బావురుమని దుఃఖం వెల్లువయింది.

రాజ్యలక్ష్మికి కొంచెం భయం కూడా వేసింది.

నిర్మల సంభాళించుకొని "నీకేం తెలుస్తా యమ్మా ! నా తిప్పలు..." నువ్వింకా చిన్నపిల్లవి" అంది.

అంతసేపూ తను రాజ్యలక్ష్మి రొమ్ములో తల దూర్చి విలపించినందుకు కూడ కొంత నొచ్చుకుంది.

"ఛీ !" సిగ్గుమాలినదాన్ని !" అని.

"అసలు యేం జరిగిందో చెప్పకపోతే నన్ను చంపుక తిన్నంత వొట్టు." అన్నది రాజ్యలక్ష్మి.

రాజ్యలక్ష్మి నిర్ధారణగా నిర్మలకి జరిగిన పరాభవం గురించి వినడానికి తలుపులు గడియవేసి మరీ వచ్చింది.

"అసలు నీ కథంతా చెప్పు !" అన్నది.

నిర్మల రెండు క్షణాలు అట్టే ఉండి రాజ్యలక్ష్మిని గట్టిగా కౌగలించుకుంది.

16

సూర్యం ఆఫీసునుంచి బయటికి వచ్చేసరికి అనుకోకుండా ఆకాశంమీద మేఘాలు నిండేయి. వాతావరణం అంతా కొద్ది క్షణాల్లో మందకొండిగా ముసక ముసకగా తయారయ్యింది.

చల్లగాలి సాగడమూ, తుంపర ప్రారంభ మవడమూ జరిగింది.

తలదాచుకుందికి కాఫీహొటల్లో దూరేడు.

పడ్డవి నాలుగు చినుకులే అయినా చిరాకని పించింది. ఉద్యోగంలో ప్రవేశించినా సూర్యంలో యింకా విద్యార్థి నిష్క్రమించలేదు.

చేతి రుమాలు తీసుకుని, మెడ, మొహం తుడుచుకుని దుస్తులు పాడయ్యాయేమోనని చిరాకు పడి తలయెత్తి సర్వర్ కోసరం చూసేసరికి, ఎదురుగా పరిచిత వ్యక్తి తనకేసి, పెదవుల మధ్య నవ్వుతో, పరిశీలిస్తూ ఉండడం అగుపించింది.

ఆ వ్యక్తి, యిదివరకు ఒకసారి తన యింట పరిచయమైన మేనమామ.

"నేనే యింటికి వద్దామనుకుంటూన్నా ! ఉదయం వచ్చా" నన్నాడు జయరావుగారు కండువా సవరించుకుంటూ ....

సూర్యం ఏమీ మాటాడలేదు. సర్వర్‌ను ఉద్దేశించి "రెండు కాఫీ తెమ్మన్నాడు" ....

జయరావుగారు వారించి "అదేమిట్రా ? టిఫిన్ యామైనా తిందాం .... అయ్యో ! మరీ నాజూకయితే ఎట్లా ?" అంటూ తిరిగి సర్వర్‌ని పిలిచేడు.

సూర్యం "నాకేం వద్దు .... మీరు కావాలంటే తీసుకోండి" అని నిర్మొహమాటంగా అనడంతో జయరావుగారి అహం దెబ్బతిన్నది.

"సరే ! నాకూ కాఫీయే తెమ్మన్నాడు"

ఇద్దరిమధ్య నిశ్శబ్దం రెండు క్షణాలు అలుముకుంది.

అవతల వాన జలజలా కురుస్తున్నందున కాఫీ క్లబ్బుకి అనుకోని రద్దీ ఎక్కువయ్యింది. కుర్చీలు బరబరా గ్లాసుల గలగలా యెక్కువయింది. దానితోడు కరెంటు పోయి, ఉన్న ఒక్క ఫ్యానూ వూరుకుంది.

"నిన్ను చూడాలి మీ అత్తయ్య మహా యిదయిపోతుందోయ్ ! ఒకసారి రావాలిసుమా ?"

"నేను పుట్టి పాతికేళ్లయింది. ఇన్నేళ్లకి యీ ప్రేమమూర్తి ఒకర్తి కనిపించింది. ఎంత అదృష్టం" అనుకున్నాడు సూర్యం.

బయటికి ఏమీ మాటాడలేదు.

జయరావుగారికి సూర్యం ముభావం, నిర్లక్ష్యం, కొంత అస్వస్థతను కలిగించి కుర్చీలో అటూ యిటూ కదిలేడు.

"నీకు తెలియదు కాని అబ్బాయ్ ! మీ అమ్మ దేవత అనుకో .... అయితేనేం బ్రతికుండగా అది సుఖపడలేదు. ఒకర్ని సుఖపెట్టలేదు."

కాఫీకప్పు నోట్లో పెట్టుకుని నిట్టూర్చాడు జయరావుగారు.

సూర్యానికి అతని ధోరణి బోధపడలేదు. తనకి నిమోనియా వచ్చిందని చెబితే నమ్మగలడేమో .... గాని జయరావుగారి మాటలు అంతకంటే అవిశ్వాసనీయంగా తోచేయి.

"ఎవర్ని సుఖపెట్టలేదు ?"

సూటిగా కాఫీకప్పు టక్కున పెడుతూ అడిగేడు సూర్యం.

జయరావుగారు హోరున కురుస్తున్న వానకేసి, గుమ్మంలో తలదాచుకొని నించున్న జనాన్ని తప్పించుకుని ఒక్క క్షణం పరిశీలనగా చూసేడు.

"సరిలే ! అదంతా ఒక గాథ .... వెనకటివి తవ్వుకుని వెక్కివెక్కి ఏడవడం ఎందుకు ? ఎంత వాడి వయ్యావ్ ? .... ప్రయోజకుడి వయ్యావ్, అదే పదివేలు....." అన్నాడు.

సూర్యానికి వళ్లు మండిపోయింది. "వెధవది వాన. దరిద్రం ! పీడ .... తగుల్కుంది" అని విసుక్కున్నాడు.

అయితే అతనిహృదయంలో కలవరపాటు కలిగింది. ఈ జయరావుగారు యేదో తన గత జీవితమంతా దాచవల్సినంత రహస్యమైనట్లు మాటలాడడం అతని చిత్తస్థయిర్యాన్ని సడలించింది.

ఆందోళన మొహంమీద అగుపించకండా సిగరెట్ తీసి వెలిగించుకొన్నాడు. దాని పొగల వెనక మొహం దాచుకున్నాడు.

మేనమామ యెంత అపరిచితుడు అయినా మేనమామయే గదా ! గుటకలు వేస్తూ నలు దిక్కులా పరికించేడు జయరావుగారు.

సూర్యం సిగరెట్ కాలుస్తున్నట్టు అవకాశమయితే తను చూడడం మానేస్తా నన్నట్లు .... దిక్కులు పరికించసాగేడు.

"అది సరే, జరిగిందే జరిగింది. దానికంతే ప్రాప్తముంది .... మొత్తానికి పసుపుకుంకుమతో వెళ్లిపోయింది .... అది సరేగాని సూర్యం ....!"

సూర్యం అతనికేసి ఎందుకన్నట్లు చూసి, ముక్కుల్లోంచి పొగవదిలేడు. సిగరెట్టు నుసిరాల్చేడు. జయరావుగారు రెండుక్షణాలు తటపటాయించి "అబ్బే ఏం లేదులే .... కుర్రాడివి నీకెందుకు లేనిపోని కలతలు పెట్టడం ...." అని వెనక్కి మెడవాల్చి కూర్చున్నాడు.

సూర్యానికి ఒళ్లు మండిపోయింది.

అతగాడేదో మహారహస్యం దాచి తనను బెదిరిస్తున్నట్లు 'ఫీలయి, మేనమామయితే తర్వాత. మొదట మొహం వాయిగొడదామా అనుకున్నాడు. ఆ కోపం సిగరెట్‌మీద చూపించేడు జయరావుకేసి కసిగా చూస్తూ దాన్ని బూటుక్రింద నలిపేసేడు.

"అయితే మీ తల్లి ఆబ్దీకం పెడుతున్నావా ?"

సూర్యాని కది కమ్చీదెబ్బలాగ తగిలింది. అంతసేపు జయరావుమీద నిర్లక్ష్యంగా చూసిన అతని దృక్కులు అతన్ని చూడలేకపోయాయి.

"వాన వెలిసినట్లుంది" అంటూ బిల్ తీసుకుని లేచేడు.

"నిన్ను నేను లెఖ చెయ్యలేదు కాబట్టి నన్ను ప్రేమించావనటావ్ ? అంతేనా" కోనేటి రావు ఆమెను ఓరగా చూసి కొంటెగా అడిగాడు.

"ఔను ! తొలిచూపులోనే మీకు నాహృదయం ఇచ్చాను" ఆమెకు సిగ్గు ముంచుకువచ్చింది.

పి. దొరస్వామి (విజయవాడ)

జయరావుగారు సర్దిపుచ్చుతున్నట్లు " నీకింకా ఉపనయనం అవలేదు కదూ" .... అన్నాడు.

ఇక సూర్యాన్ని కూచోబెట్టడం లాభంలేదని, తనూ లేచేడు జయరావుగారు.

"ఇంటికేనా?....పద పద నేనూ వస్తా" నంటూ

"కాదు !"

"జయరావుగారి మొహం నల్లగా ఐపోయింది.

సూర్యం టపీమని ఆ జవాబు చెప్పేడే కాని "యెక్కడికి ?" అంటే అతని దగ్గర సమాధానం లేదు.

అంతలో శంకరంగారు దేవుడిలాగ అగుపించేరు. వాన తగ్గింది. ఆయన అంతవరకు హోటలు పంచన నించుని, ఆకాశంకేసి పరికించి రెండుమూడుసార్లు చూసి రోడ్డుమీదికి పంచె ఎగపెట్టుకుంటూ దిగుతున్నారు.

సూర్యం, సంతలో తప్పిపోయిన పిల్లదానికి తల్లి కనిపిస్తే కేకవేసినట్లు "శంకరంగారూ!" అని కేకేసేడు.

"అరే నువ్వేనా ! ఏమిటేమిటి ? యింతసేపు యిక్కడే ఉన్నావా ?

జయరావుగారీనూతన వ్యక్తితోతనే పరిచయం చేసుకుందామనుగుని హొరవగా ముందుకి వచ్చేడు.

రిక్షావాడొకడు యీ ముగ్గురి మధ్యకి వచ్చి మువ్వ గణగణ లాడించసాగేడు.

"పదండి మీ యింటిదాకా వస్తా .... వూ రిక్షా ఎక్కుదాం" .... సూర్యం బలవంతం శంకరంగారికి ఆశ్చర్యమేసింది.

బెట్టువేయడం, తన హోదాప్రదర్శించడం యిత్యాదులు జ్ఞాపకం రాలేదు.

రిక్షాలో యెక్కిపోయారు.

"ఎందుకయ్యా ? పదడుగులు నడిస్తే పోలేదూ? అంటూనే.

"మళ్లీ వస్తానండీ .... కావాలంటే మీ రింటికి వెళ్లండి. బొమ్మ పురాణంలో కెళ్లిందోమో" నంటూ జయరావుగారికి కేకేసి రిక్షాని పోనిమ్మన్నాడు సూర్యం.

జయరావుగారికి తల తీసినట్లయింది.

"కుర్రకుంక ఎంత పెళుసుగా ఉన్నాడు ? అయినా ఆ వంశమే అంత .... ఏ గూటి చిలక ఆ గూటి పలుకే నన్నారు. అదిని చెల్లినిచ్చి సుఖపడ్డాను. ఇక కూతుర్నిచ్చి ఆనందిస్తాను" అని ప్రక్కనున్న కిళ్లీకొట్టు దగ్గరికి వెళ్లి ఆ కోపం అంతా.

"ఓ కిళ్లీ కట్టవయ్యా .... త్వరగా .... ఊం కానీ" మని కిళ్లీలవాడిమీద కక్కేడు.

రిక్షాలో యెక్కి కూచున్నా స్థిమితపడలేదు సూర్యం మనసు.

జయరావుగారి మాటల ధోరణికి అతని యువక మెదడు దిక్కులు—హాటి తత్వంఫలానివి అని తెలీనివాటిని వూహించుకుంది.

తన గతజీవితంలో ఏదో కళంకం ఉన్నట్లు, అతనిహృదయం కుంచించుకుపోయింది. అతని లోని ఉత్సాహాన్ని ఎవరో ఎత్తుకుని పోయినట్లయింది.

తనెవరు ? జయరా వెవరు ? ?

"ఈ జయరావుకి మేనల్లుడ వయ్యేసరికి జీవితమూ, గతమూ యింత చిరాకుగా కనిపిస్తున్నా యెంచేత ?"

అతగాడు గతాన్ని నెమరువేసుకుందికి ప్రయత్నం చేసేడు కాని శంకరంగారి ప్రశ్నలతో అది సఫలమయింది కాదు.

"ఎవరయ్యా యితగాడు ?"

"మా రెలేటివే లెండి."

"ఆహా! అది సరేకాని...." ఆయనేదో అడుగుదామని మళ్లీ బుర్ర గోక్కుని వూరుకున్నారు.

సూర్యం తనచర్యలో గాభరాపడవల్సిందేమీ లేదు అని తనను తాను సంభాళించుకోడంతో మౌనం మంచిదని భావించేడు.

"మళ్లీ వాన మొత్తేస్తే తోవలో మీరు తడిసిపోరూ ?" అన్నాడు క్షణం ఆగి. సూర్యం ప్రశ్నలోని అభిమానానికి శంకరంగారు పులకించిపోయేరు.

ఒకగుమాస్తా తనపై అధికారి ప్రాపుకోరి ఇటువంటి పనులు చేయడం లోకాచారమే. కాని శంకరంగారికి తెలుసు. సూర్యాని కింకా లౌక్యం తెలీదు. తనని హెడ్ గుమాస్తాగా భావించి లోపల అసహ్యం బయటికి గౌరవం చూపించడం ఆ కుర్రాడి కింకా తెలియదు.

తను హెడ్ గుమాస్తా గాకండా సూర్యం తన

దగ్గిరి చేతిక్రింద గుమాస్తా గాకండా ఉంటే ఎంత బాగున్ను అనుకున్నా రాయన.

తమ యిద్దరిమధ్య ఉన్న పవిత్ర సంబంధాన్ని సూదా కళంకితం చేస్తున్న ట్లనిపించింది.

సూర్యం అన్నాడు "రాధకి పాఠాలు చెబుతా నన్నానుగా ?"

దాంతో అతడు యింతసేపు తను చేసిన పనికి సాకు వెతుకుతున్నా డన్నది స్పష్టమయ్యింది.

రిక్షా కొత్తపేటలో శంకరంగారి యిషారా తో, వాళ్ల యింటిముందు ఆగింది.

చుట్టాలేమోనని యింట్లోనించి వచ్చిన పెద్దమ్మాయిలు శాంతా, సావిత్రీ యిద్దరూ లోపలికి తప్పుకున్నారు.

17

సాంబశివంగారు, లలితాంబ రాళ్లవర్షంలాగ తిడుతూవుంటే కిక్కురు మనలేదు.

"పాజీముండ....నాకు చేదోడు వాదోడు గా వుండకపోతే మానె....పసిపిల్లాడినైనా ఓమారు కోమారు చూడాలా వద్దా? .... ఛీ! ఛీ! విశ్వాసంలేని పశువు....తిన్నయింటికి చేటుకోరేరకం. ఇంకా యెన్నాళ్లో యేమో యీ పీడ.... ఆ పాడుతల్లి ఏముహూర్తాన కన్నదోగాని సంసారలక్షణాలు ఎక్కడా లేవు.... దీనిమొహం తగలెయ్య....యెప్పుడూ....అయింటిగలబ్బాయి కోసరమో...ఆ పాడు బడివంతులుముండ దానికోసరమో పోతుంది."

సాంబశివంగారికి చివరి రెండుమాటలు కమ్చీల్లాగ తగిలేయి. కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం నిగ్రహించిన క్రౌర్యంమళ్లీ తలయెత్తింది.

"ఛీ! నోరుముయ్" అతని కేకతో లక్కున మూతపడ్డట్టు ఆగిపోయిందిగాని లలితాంబ క్షణంలో తేరుకుని గ్రుడ్ల నీరుగ్రుక్కుకుని, పయిటచెరుగుతో ముక్కు వత్తుకుని "ఎంతమాట, ఎంతమాట, ఊరి బాబు కన్నబిడ్డని నానెత్తిన వులుమి....అది ఇష్టమొచ్చినట్లు తిరుగుతే పైగా నామీద విరుచుకు పడుతున్నారు....ఐనా....ఆ దండుముండ యేం.... మారిపోసిందో ఈయనగారికి .... చిన్నాయనా అంటూ" అని; గదిలో మూల చతికిలబడి అదివరకు తిన్న బుగ్గపోట్లకి యేడుస్తున్నరాజ్యలక్ష్మిని మరోమొత్తు మొత్తింది.

సాంబశివంగారికి పూనకంవచ్చినట్లయింది. మనిషి పిడికిళ్లుబిగించి ఆపాదమస్తకమూ ఒణుకుతూ "దానిఒంటిమీద చెయ్యివేసేవో చీరేస్తా!" నంటూ భార్యకొప్పుచ్చుగున్నాడు.

రాజ్యలక్ష్మి భయంతో "చిన్నాన్నా" అని కాళ్లకి పెనవేసుగుందికాని లేకపోతే లలితాంబ వీపుమీద అతను బలంపూన ఒక్కగుద్దు వేసివుండేవారు.

దాంతో ఆ సాయంత్రం తుంపరగా అరంభించిన వాన పెద్దదై ముసురుగా రూపొందినట్లే, ఆయింట రంధీ పెరిగింది.

సాంబశివంగారికి గంటతర్వాతగాని తనుచేసింది పొరపాటని తెలిసిందికాదు.

ఆవేళ తాను లలితాంబమీద చెయ్యిచేసుగోడం రాజ్యలక్ష్మికి మరింత అపకారం చెయ్యడమేనని.

తను భార్యకొప్పు పుచ్చుకున్నపుడు తనపిల్లలిద్దరూ బిక్కచచ్చిపోయి తనకేసి చూసేరు. వాళ్లతల్లిని చంపేస్తాడేమోనని బెదిరిపోయేరు.

విడీ విడని చిక్కులు

అధివరకే లలితాంబ అవకాశం చిక్కినప్పుడల్లా రాజ్యలక్ష్మిని ఎరుసు చేయడంతో, ఆపిల్లలిద్దరికీ "అక్క"మీద అక్కకివ్వవల్సిన గౌరవం చెరిగిపోయింది.

"దాన్ని తీసుకుని సుఖంగావుంటాంరా మీనాన్నగారు....మనం ముగ్గురం నూతులోపడదాం" అంది లలితాంబ పిల్లల్నిద్దర్నీ ఒళ్లో పడేసుకుని.

"ఛీ! ఛీ! లలితాంబా .... నీది ఎంతచెప్పినా పాడుబుద్ధి సుమా.... ఇన్నాళ్ళు పెంచేవు .... మరి ఒక్కయేడాది పెంచకూడదూ?....దానిదారిన దాన్ని పంపించేస్తాను...." సాంబశివంగారు బ్రతిమాలేడు.

"ఏడాదిదాకా యెందుకూ...నెత్తిమీద రేమా వేలువిడిచిన మావయ్య.... బావమరిది వున్నాడుకదా?.. వాడి కివ్వరాదూ?"....

సాంబశివంగారికి ఆమాట నెత్తిమీద సమ్మెటపోటులా తగిలింది.

భార్య అసలుకోరిక తెలియడం ఇది మొదటిసారిగాదు. అదివరకే ఒకటిరెండు పర్యాయాలు "ఆమె అన్నప్పుడు ఆ సమ్మంధం చస్తే చెయ్యలేన"న్నాడు.

ఒకడు: "వాడు ఆ మేడమీద నుంచి మేఘాలలోకి ఎగురుతానంటే చూస్తూ కూర్చోకపోతే, ఆపలేకపోయావ్ ?"

మిత్రుడు: "నాకేం తెలుసు? నిజంగానే ఎగురుతాడేమో నను కున్నాను!!"

జి. ఆర్. మూర్తి (ఒంగోలు)

అతగాడికి అంటే లలితాంబగారి వేలువిడిచిన మామగారి బామ్మర్దికి నలభై ఏళ్లు ఉంటాయి. పైగా పెళ్లాం చచ్చిపోయి ఇంకా రెండేళ్లు కాలేదు....అది వున్నరోజుల్లోనే తాగుబోతులని వేశ్యాలంపటుడని పేరుమోసేడు కూడాను....

సాంబశివంగారు భార్యతో తలపడలేక లేచి, బహిర్భూమి మిషతో చెంబు తీసుకుని ఆ వానలో పెరట్లోకి నడిచేడు.

వరండాలో కిక్కురుమనకండా పడుక్కుంది రాజ్యలక్ష్మి. ఆపిల్లకి కన్నీళ్లెప్పుడో యింకిపోయాయి. అదివరకు ఆవిధంగా చీవాట్లు తిన్నప్పుడల్లా యింట్లోనించి పారిపోదామని తలపోసేది.

ఆవేళ అందుకు భిన్నంగా "పెళ్లిచేసుకుంటే నాయిల్లు నామొగుడు నాకు వస్తారుగదా" అనుకుంది.

ఆఖరికి యేదోరకం మొగుడు యెలాంటివాడయితేనేం? ఈ నరకం తప్పుతుంది. చిన్నాయన రహస్యంగా ఏడవడం తనెన్నోసార్లు చూసింది. ఆయన కీబాధ కూడా తప్పుతుంది....

ఆపిల్లకి మళ్లీ భయంవేసింది. సుభద్రత్తయ సంగతి తనూ రోజూ చూస్తున్నది.

నిర్మలక్కయ్యసంగతి తను విన్నది. పెళ్లిలోని సాధకబాధకాలు పదిహేనే ళ్లింకా నిండని ఆపిల్ల దానికి చిక్కుసమస్యలుగా పరిణమించాయి.

తనను తనభర్త పుట్టిల్లులేదనీ, పుట్టింటినించి చీరే సారే, తేలేదని చావ చంపి చెవులుమూస్తాడేమోనని భయంవేసింది.

నిర్మలక్క జీవితంగురించి తల్చుకుంటే మరీ భయంవేసింది.

నిర్మలక్క చదువుకున్నదిగనక ఇలాగున వచ్చేసింది. అదిగాక నిర్మలక్క పెద్దది. కాని తనెక్కడికి వెళుతుంది?

రాజ్యలక్ష్మి తనజీవితం: పెళ్లిచేసుకుంటే మరింత తాడూబొంగరం లేనిదవుతుంది; మరింత దుర్భర మవుతుందీ అని ఊహించలేకపోయింది.

భర్త ఎంత రాసిరంపాన పెట్టినా అతనిసేవ చేస్తూ ఉంటాననుకుంది: అత్తగారు తోడికోడళ్లు యెవరేమనుకున్నా పడివుంటా ననుకుంది.

తనతల్లి యెలావుంటుందో....నన్న అనుమానం కలిగింది ఆపిల్లకి.

మహాలక్ష్మమ్మగారి ఫోటో పదేపదే జ్ఞాపకం తెచ్చుకొంది. కాని సజీవమూర్తి యెవరూ కళ్లకు గట్టలేదు. "అమ్మవుంటే యిలాగే అయ్యేదా?" అని తిరిగి వెక్కి, వెక్కి యేడ్చింది.

బయట వాన వుండీ వుడిగీ పడుతున్నది. మధ్య మధ్య ఈదరగాలి వేస్తున్నది.

రాజ్యలక్ష్మి వరండా పంచపాళీలో పడుకున్నది. కుక్కిమంచం మాసినపక్క: ఆపిల్ల కలవాటయిపోయింది.

పిన్ని గదితలుపువేసుకుంది అని గ్రహించింది రాజ్యలక్ష్మి. .... గదితలుపు పిన్నిపడుక్కునేవేళ ఎలా వేసుకునేది ఆ పిల్లకి తెలుసు.

దాంతో, ఆమె ఆలోచనలు మరింత నివురు విప్పిన నిప్పులా విడ్డాయి. మరి సూర్యం బావకి కూడా అమ్మా నాన్నా లేరుగా?

సూర్యంబావని తల్చుకుంటే తనకే సిగ్గేసింది. వెచ్చగా వుంద తగాడి తలంపు.

కాని సూర్యంబావకి బామ్మ వుందిగా: తనకీ బామ్మవుంటే బాగుణ్ను.

లేచి కూచుంది. వరసమ్మగారిదగ్గరికి వెళ్దామనుకుంది. ఆమెకి చెప్పుకోవాలనుకుంది తనబాధ. పోనీ నిర్మలక్కయ్యకు చెబితే? ఏమని చెబుతుంది?

పిన్ని కొడుతుందనా? చిన్నాయనా పిన్ని దెబ్బలాడుకున్నారనా?

తనకి పెళ్లాడాలని వుందనా?

"ఛా! ఛా! పెళ్లా? తనెంతమాత్రము పెళ్లాడదు....కావాలంటే యిలాగే వూడిగం చేస్తూ వుండి పోతుంది.

వాన వెలిసింది.... చూరునించి టప్, టాప్ మని, నీళ్లు గారుతున్నాయి. ఆకాశం మీద పల్చని వెలుతురు ప్రాకింది. మేఘా లింకా చిక్కగా వున్నాయి.

దూరాన పదకొండు గంటలు వినవచ్చేయి.

"సూర్యంబావలాంటివాడిని తను పెళ్లాడగలదా?" రాజ్యలక్ష్మి కాతలంపు అసంభవమనే భయంచేతనే సాధారణంగా కలగదు. కాని ఆపిల్లకి రానురాను సూర్యంబావ ఆరాధ్యదైవమయ్యేడు.

రెండుచేతులూ దొప్పలా చేసి మొహం మూసుకుని, కూచున్నదల్లా అలాగే పడుకుంది. (సశేషం)

న్నది. ఆతోటవెనకాల సముద్రం హోరుమని మారుమోగింది. ఈదర గాలి సరుగుడుచెట్లలోనుంచి మాటి మాటికి రివ్వుమని దూసుకుపోయింది. హాయవాతా కానండడే పెద్దసంగీతంలా వినిపించింది. నోకోమిస్ హాయవాతాతో ఆసంగతి చెప్పింది.

అప్పటికి కొంచెం చీకటిపడింది. నోకోమిస్ సరుగుడుచెట్లగుబురుల కింద కూర్చుంది. హాయవాతా ఆమె పక్కనే ఆడుకుంటున్నాడు. నోకోమిస్ ఆ అడివికేసి చూడగానే వెనోనా జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆమెను తలుచుకుని నోకోమిస్ కళ్ళు తుడుచుకుంది. అంతలోనే హాయవాతా ఆడుకుంటూ ఆపక్కనేఉన్న సరుగుడు గుబురులోకి వెళ్ళి మినుకుమినుకుమంటున్న మిణుగురుపురుగులకేసి చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

అంతలోనే గాండ్రు గాండ్రుమని ఒక పెద్ద పులి అరుపు వినిపించింది. చూస్తూండగానే అది నోకోమిస్ మీదికి ఉరకబోయింది. ఆమె హాయవాతాకోసం నాలుగువైపుల బాగా పరకాయించి చూసింది. ఆ కంగారులో ఆమెకు అపసివాడెక్కడ కనబడలేదు!

అంతలోనే ఆ పెద్దపులి ఒక్కదూకులో ఆమెమీది కురికేదే! నోకోమిస్‌కి మరి కాళ్ళాడలేదు! కాని ఎలాగో అలాగ గుండెధైర్యం చిక్కపట్టుగుని 'హా య వా తా! హాయవాతా!' అని అరుస్తూ కాలి కొద్దీ పరిగెత్తి ఇంకొక సరుగుడుచెట్ల గుబురులో తలదాచుకుంది. ఆపైన ఆ పెద్దపులి నోకోమిస్‌కోసం నాలుగు వైపులగాలించింది. ఎక్కడా కనబడక పోయేసరికి 'గాండ్రు గాండ్రు' మని అరుస్తూ తనదారిని తాను వెళ్ళిపోయింది!

హ య వా తా
అద్భుతగాథ

23-వ పేజీ తరువాయి

పెద్దపులి వెళ్ళిపోగానే నోకోమిస్ హాయవాతాకోసం మళ్ళీ ఆ అడివి అంతా గాలించింది. కాని ఎక్కడ హాయవాతాజాడ కనబడలేదు. 'పెద్దపులిగాని నోటపెట్టుకుని ఎత్తుకుపోయిందేమో!' అని భయపడి నోకోమిస్ కుప్పగా కూలబడి వలావలా ఏడ్చింది. మళ్ళీ ఆ అడివి అంతా నాలుగువైపుల గాలించింది.

"నువ్వు నిజం చెబుతానని ప్రమాణం చేశావు జ్ఞాపకం ఉందా?" సాక్షి చెబుతున్న అబద్ధాలు వినివిని విసిగెత్తిన జడ్జీ అతణ్ణి హెచ్చరించాడు.

"జ్ఞాపకం లేకేం! ఉందిండీ."

"నిజం చెప్పకపోతే ఏం జరుగుతుందో తెలుసా."

"మావాడు కేసు గెలుస్తాడండి!" సాక్షి ఠపీమని అనేశాడు.

కె. భానుమూర్తి, (ఒంగోలు)

ఎక్కడ హాయవాతా కనబడలేదు! మరి లాభంలేదనుకుని గోలుగోలున ఏడుస్తూ తిన్నగా తనమేడలోకి వెళ్ళింది. పాపం నోకోమిస్ ఆరాత్రి పచ్చిమంచినీళ్ళుకూడా తాగలేదు. 'అయ్యో! నాయనా! ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయావురా! వెనోనా పోయినప్పటినించి నీమీదే నాపంచప్రాణాలు పెట్టుకుని బతుకుతున్నానురా!' అని అదేపనిగా కళ్ళు కాయలు కాచేలా ఏడ్చింది.

అలాగలాగ మరికొన్నాళ్ళు గడిచినతరవాత ఒకనాడు ఒక భూతవైద్యుణ్ణి పిలిచి జరిగినసంగతంతా పూసగుచ్చినట్టు చెప్పింది. హాయవాతా ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాడో కొంచెం అంజనంవేసి చెప్పమని అడిగింది. ఆ భూతవైద్యుడు హాం హీం హూం అని పెద్దగా మంత్రాలుచ్చరిస్తూ అంజనంవేసి నోకోమిస్ కేసిచూసి పెదవి చప్పరించాడు.

'హాయవాతా ఏమైపోయాడు! నాతండ్రి మళ్ళీ నాకంటపడతాడా?' గజగజ వణికిపోతూ అడిగింది నోకోమిస్. భూతవైద్యుడదివిని కొంచెంసేపు ఆలోచించి సమాధానం చెప్పాడు:

"అమ్మా! హాయవాతా ఇప్పుడొక కొండగుహలో ఉయ్యాలలో పడుకుని నిద్రపోతున్నాడు. ఆ అడివిలో ఒక పెద్దకొండ ఉన్నదన్న సంగతి నువ్వెరుగుదువుగదా! ఆ కొండగుహలో ఒక పెద్ద బ్రహ్మరాక్షసి నివసిస్తూంది. పెద్దపులి నీమీదికురికినప్పుడు నువ్వుదూరంగా పారిపోయావుకదూ! హాయవాతా దానిఅరుపువిని హడిలిపోయి అక్కడే మూర్ఛపోయాడు. రాత్రివేళ ఆ బ్రహ్మరాక్షసి ఆహారంకోసం ఆఅడివి అంతా గాలిస్తూ ఉంటుంది. ఆ నాటి రాత్రి దానికి హాయవాతా కనిపించాడు. వాణ్ణి అది మింగివేసేదే! కాని ముద్దులు మూటకట్టినట్టున్న వాణ్ణి ఎత్తుకుని నెమ్మదిగా తన గుహలోకి తీసుకువెళ్ళి ఉయ్యాలలో పడుకోబెట్టింది. వాడికి ఆకలివేసినప్పుడు పళ్ళరసం పుట్టతేనె ఇస్తూంది. హాయవాతాని ఆ బ్రహ్మరాక్షసి పెంచుకుంటూంది. వాడిమీద ఈగకూడా వాలనివ్వడంలేదు.

"హాయవాతా నీకోసం బాగా బెంగపెట్టుకున్నాడు. కాని ఆ బ్రహ్మరాక్షసిని చూసి హడలిపోయి లోలోపలే కుమిలికుమిలి ఏడు

స్తున్నాడు. వాణ్ణి ఇక్కడికి తీసుకురావాలంటే ఒకటే ఉపాయం ఉంది. ఆ బ్రహ్మరాక్షసి రాత్రివేళ ఆహారం కోసం అడివిలో తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఆసమయంలో నువ్వు పిల్లిలా అడుగులు వేసుకుంటూ ఆ గుహాలోకి వెళ్ళి వాణ్ణి ఎత్తుకుని ఒక్క అంగలో ఇక్కడికి వచ్చి వెయ్యాలి. మేడలో అడుగుపెట్టావంటే ఆ బ్రహ్మరాక్షసి మరి నిన్ను ఏమీ చెయ్యలేదు. దానిబలం అంతా అడివిలో ఉన్నంతసేపే! అడివి దాటి వచ్చిందంటే దాని జవసత్త్వాలన్నీ ఉడిగిపోతాయి. అందుచేత అది మరి నీమేడ దరిమానానికికూడా రాలేదు! ఆ అడివిలోకూడా దానికంతగా బలంలేదు. కాని ఆగుహాలో ఉన్నప్పుడు దాన్ని ఎవరు ఏమి చెయ్యలేరు. అందుచేత అర్ధరాత్రివేళ నువ్వక్కడికి వెళ్ళి బ్రహ్మరాక్షసి లేనిసమయం పసికట్టి హాయవాతా నిక్కడికి తీసుకురావాలి. ఇప్పుడు నీకో చిన్న మంత్రం చెబుతాను. ఆ మంత్రం శక్తివల్ల అడివిలో కూడా ఆ బ్రహ్మరాక్షసి నిన్నేమి చెయ్యలేదు. కాని గుహాలోమాత్రం చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలిసుమా! అక్కడగాని నువ్వు దానికంటపడ్డావా! మీ ఇద్దరిని అది ఒక్క నిమిషంలో ముక్కలుముక్కలుగా చేసి తినివేస్తుంది. జాగ్రత్త!''

ఆపైన భూతవైద్యుడు నోకోమిస్‌కి ఆ మంత్రం ఉపదేశించాడు. ఆమె అతనికి దోసెడు రత్నాలు బహూకరించింది. భూతవైద్యుడు ఎంతో సంతోషించి తన ఇంటికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ మరునాడు అర్ధరాత్రివేళ నోకోమిస్ నల్లనిదుస్తులు వేసుకుంది. ఒంటిమీద కారుచీకటిలాంటి నల్లటిదుప్పటీ కప్పుకుంది. ముఖానికి దట్టంగా మసిపూసుకుంది. నెమ్మది నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ ఆ కొండ గుహాదగ్గరికి వెళ్ళింది.

ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మెరుస్తున్నాయి. అడివిలో అప్పుడప్పుడు పిట్టల కూతలు, క్రూరమృగాలు అటు ఇటు కదులుతున్న సందడి వినిపించాయి. నోకోమిస్ మెల్లిగా ఆ గుహాలోపలికి వెళ్లిపోయింది. ఆమె కెదురుగా ఒక ఉయ్యాల కనిపించింది. దానిపక్కనే ఒక చిన్న దీపం 'నేనిక్కడ ఉన్నానులే!' అన్నట్టు వెలుగుతూంది. అది మంచిముత్యాలతో అల్లిన ఉయ్యాల! ఆ దీపం వెలుగులో అది తళతళా మెరుస్తూంది. హాయవాతా దానిలో పడుకుని హాయిగా నిద్రపోతున్నాడు. నోకోమిస్ గుండె గుబగుబలాడింది. గుహాగుమ్మంలో అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది. వెనక్కి తిరిగిచూసింది! ఎవ్వరు కనిపించలేదు! అమ్మయ్యా! అనుకుంది. మెల్లిగా ఉయ్యాలదగ్గిరికి వెళ్లింది.

"మా ఆవిడ ఎందుకోగాని ఎప్పుడూ తనలో తాను గొణుక్కుంటుందోయ్. ఒక పెద్దమనిషి మిత్రుడుతో చెప్పుకున్నాడు.

"మా ఆవిడా గొణుక్కుంటుందోయ్. పైగా నేను వింటున్నాననుకుంటుంది కూడాను" మిత్రుడు సొంతగోడు వెళ్లబోసుకున్నాడు.

ఎస్. శారద (నెల్లూరు)

'ఎవరు నువ్వు!'

ఎవరో గట్టిగా గద్దించి అడిగనట్టు వినిపించింది! నోకోమిస్ నాల్గుమూలల బాగా పరకాయించి చూసింది. ఎవ్వరు కనబడలేదు! వల్లమాలిన భయంమూలానే తనకి ఆ విధంగా వినిపించి ఉండవచ్చునని సమాధానపడింది. ఊపిరయినా విడవకుండా ఉయ్యాలలో ఉన్న హాయవాతాను గుండెకద్దుకొని తనివిదీరా ముద్దుపెట్టుకుంది. అంతలోనే మళ్లీ గట్టిగా పిలుపు వినిపించింది. నోకోమిస్ గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి చూచింది. ఆ దీపమే నోకోమిస్ కేసి రెప్పవాల్చకుండా చూసి మళ్లీ గట్టిగా గద్దించింది:

'ఎవరు నువ్వు! ఎన్నిసార్లడిగినా సమాధానం చెప్పవేం? నీపేరేమిటి?'

'నాపేరు నోకోమిస్! ఈపిల్లవాడు నా కుమార్తెకొడుకు. అడివిలో దారితప్పి మారిపోయాడు. మళ్ళీ నామేడలోకి తీసుకుపోతున్నాను.'

'వల్లకాదు! వాణ్ణి మళ్ళీ ఆ ఉయ్యాలలో పడుకోపెట్టు! తిన్నగా వచ్చినదారమ్మటే తిరిగి వెళ్ళిపో! తెలిసిందా?'

'నా పిల్లవాణ్ణి నేను తీసుకుపోవడానికి మధ్య నీ ఉత్తరువేమిటి? నువ్వెవరు? నీ కెవరిచ్చారీ అధికారం!'

నోకోమిస్ హాయవాతాను గట్టిగా గుండెకదుముకుంది. ఆ పసివాడింకా అలాగే నిద్రపోతున్నాడు. అంతలోనే ఆదీపం బాగా పొడుగ్గా ఎదిగింది. దానిపొగ ఆగుహా అంతటా కమ్ముకుంది. ఉయ్యాలకూడా ఆ దీపాన్ని చూసి భయపడిందేమో! మరి ఊగడమే మానేసింది. మరుక్షణంలో ఆ దీపం 'ఏం! నేను చెప్పినమాటలు నీకు వినిపించడం లేదూ! చూడు నిన్నేంచేస్తానో!' అని గొంతెత్తి గర్జించింది. దాని గర్జన ఆ గుహాలో అంతటా భోరుమని మారుమోగింది!

—ఇంకా ఉంది

పడవప్రయాణం

16-వ పేజీ తరువాయి

ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాడు. పెళ్ళి ఎవరింట్లోనో అవుతున్నట్టుగా.

అంతలో ఓ మెరుపుతీగె మెరిసింది. ఓ కోయిల కూసింది—మూర్తి ఓక్షణం ఆ వచ్చిన అమ్మాయిలవైపు చూశాడు. ఆ వచ్చిన అమ్మాయిలు ఇద్దరిలోనూ ఓఅమ్మాయివైపు ఓక్షణం ఎక్కువే చూశాడు మూర్తి.

ఏమీ మాట్లాడకుండానే కళ్ళతోనే స్వాగతం చెప్పాడు మూర్తి. అక్కడ ఆడవాళ్ళని రిసీవ్‌చేసుకోడానికి నిలుచున్న పెళ్ళికూతురి అక్క (వరుసకి) వాళ్ళని లోపలికి తీసుకుపోయింది ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతూ. వాళ్ళు మాట్లాడేతీరు చూస్తే ఎవరో చుట్టాలు అన్పించింది మూర్తికి...... ఎందుకో తన కీ అనుమానం—వాళ్ళు చుట్టాలైతేనేం—కాకపోతేనేం......చుట్టాలైతే తనకు తెలియనివాళ్ళే వర్కై ఉంటారు. ఏమో ఎందుకు కాకూడదూ......ఎక్కడైనా దూరప్రదేశాల్లో ఉంటున్నారేమో?.........

ఆ అమ్మాయిలు లోపల పెళ్ళికూతురుదగ్గరకు వెళ్ళారు. "వచ్చాం" అని చెప్పడానికేమో! అన్నట్టూగా...... ఓ అమ్మాయి పెళ్ళికూతురిని "అదేమిటే లక్ష్మీ—బయట గుమ్మందగ్గర మీ అక్క తప్పితే మరెవ్వరూలేరు. శేఖరంబావ ఏడీ—?" అనడిగింది.

పెళ్ళికూతురు చిన్న నవ్వు నవ్వింది. "ఏమోనే! ఎక్కడున్నాడోనూ. అయినా మూర్తిగారున్నారుగా అక్కడ" అనేసింది. "అయినా జ్యోతీ శేఖరం బావను చూడాలనా—లేకపోతే మనతరఫువా రెవరూ గుమ్మందగ్గర లేరనా—" అంది నవ్వుతూ...... జ్యోతి మాట్లాడలేదు. "ఇంతకూ గుమ్మందగ్గర నుంచున్న ఆయన ఎవరూ!? చెప్పావుకాదే— ఎప్పుడూ చూసినట్టుగా జ్ఞాపకంలేదు—" అంది ఆ రెండో అమ్మాయి.

"ఆయనే శారదా మూర్తిగారంటేను......అదిసరేకాని, ఇప్పుడా రావడం...... ఓ వారంరోజులు ముందరగానే రమ్మని వ్రాయడం దండుగే."

అంతలో పెళ్ళికూతురి స్నేహితులు ఎవరో వచ్చారని చెప్పడానికి మూర్తి అక్కడకు వచ్చాడు....

"మూర్తిగారూ......వీళ్ళు మా మేనమామగారి అమ్మాయిలు శారదా—జ్యోతీ. అని వాళ్ళిద్దర్నీ పరిచయంచేసి ఈయన మూర్తిగారు......ఎడ్వకేటు.... మనఇంట్లో శేఖరం ఎంతో ఈయనా అంతే" అంటూ పరిచయంచేసింది.

మూర్తి ...... అంటే "వారం రోజులక్రితం నుంచి 'ఎక్స్పెక్ట్' చేస్తున్నారు వీళ్ళనేనా" అన్నాడు వాళ్ళనుగురించి తనకు తెలిసినట్టుగా.

"ఆ! వాళ్ళే—నయం ఇప్పుడేనా వచ్చారు. ఏమయినా అంటే యూనివర్శిటీపరీక్షలూ— లేకపోతే మరోటీనూ."

"అదికాదు లక్ష్మీ—నాన్నగారికి సెలవు దొరకలేదు. మొన్నటివరకూ సెలవు గ్రాంటు అవుతుందనే అనుకున్నాము ...... మొన్నకూడా తెలియక

పోవడంతో మమ్మల్ని పంపించారు నాన్నగారు"...... అంటూ మాట్లాడుతున్నారు.

అంతలో "హల్లో ఎప్పుడు రాక?" అంటూ అక్కడకు వచ్చాడు శేఖరం.....

"రాణీగార్లకు తీరుబాటయ్యిందనుకుంటాను. అయినా ఓరెండురోజులపాటు ముందరవస్తే ఏం పోయింది!......"

"వచ్చి గంటసేపయితే ఇంతవరకూ దర్శనం లేకపోతే ఇంక రెండురోజులు ముందరవస్తే అయ్యేదే..."

"నీ వెక్కిరింతేకాని — వాడు పెళ్ళిపీటలదగ్గర ఎందుకు కన్పిస్తాడే.....ఎవరితో కబుర్లుచెబుతూ కూర్చున్నాడో......"

"ఒసేవ్—అక్కయ్యా — ఇంకేమైనా అంటే ఊరుకునేది లేదు. ఇంతకూ అత్తయ్యేదీ—జ్యోతీ..."

"వెనకాతల వస్తోంది....మరో రిక్షాలో."

అంతలో మూర్తి ఓ ట్రేలో డ్రింకులు తెప్పించాడు. శారదా—జ్యోతీ డ్రింకులు తీసుకున్నారు....

అంతలో పెళ్ళికూతుర్ని పిలువడంతో లోపలికి వెళ్ళిపోయింది "మూర్తిగారూ, మీరూ, శేఖరం వాళ్ళతో మాట్లాడుతూ వుండండి" అంటూ.

మూర్తికి ఏం మాట్లాడాలో తోచలేదు. చివరకు, "గుమ్మందగ్గర ఎవరూ లేరనుకుంటాను...." అన్నాడు. "పోనీ మనం అందరం అక్కడే నిలుచుందాం—" అన్నాడు శేఖరం. అంతక్రితం ఈ ఉత్సాహం అంతా ఏమయ్యిందో అన్పించింది మూర్తికి.

ఆ నలుగురూ గుమ్మందగ్గర నిలుచుని వచ్చిన వాళ్ళకి స్వాగతం చెబుతున్నారు. పెళ్ళికూతురి స్నేహితులు ఎవరైనా (తనకి తెలిసినవాళ్ళు) వస్తే వాళ్ళకు పరిచయంచేస్తున్నారు శేఖరం.

వచ్చినవాళ్ళలో సగంమంది మూర్తిని 'హల్లో' అని పలుకరించడం కొంచెం ఆశ్చర్యంగా కనుపించింది శారదకు. మూర్తివైపు అంతక్రితం చూడనంత పరీక్షగా చూసింది శారద. మూర్తి ఎవరితోనో మాట్లాడుతూ—అట్టే పెద్దవాడిలా కనుపించలేదు. పొడుగ నలుగని అతని సూటూ—ఆ విగ్రహం చాలామందిని ఆకర్షించాడు. ఎవరో ఒకాయన అడుగుతున్నాడు మరొకర్ని—"ఆగుమ్మంలో నిలుచున్నది మూర్తికదూ!" అని.

" ఓ కాబోయే పెళ్ళికొడుకు......" జవాబు.

"ఓహో ! ఓ ఆడపిల్లతండ్రి అన్నమాట" అనుకుంది శారద.

పెళ్ళి పూర్తయ్యేటప్పటికి అర్థరాత్రి దాటిపోయింది. పెళ్ళికి వచ్చినవాళ్ళకు తాంబూలాలు ఇచ్చేసమయానికి మళ్ళీ ఆ నలుగురే కనుపించారు పందిట్లో.

* * *

మర్నాడు రాత్రి ఊళ్ళో పెద్దలందరికీ విందు ఏర్పాటుచేశారు డాక్టరుగారు. విందు పూర్తయ్యేవరకూ మూర్తి హడావుడిగా తిరుగుతూనే వున్నాడు.

డాక్టరిగారితో—"మీ . శేఖరం—మూర్తిగారూ చాలా బాగా చేస్తున్నారండీ ఏర్పాట్లు" అన్నారు—డిన్నరు చాలా బావుందని అభినందిస్తూ ఎవరో ఒకాయన.

"శేఖరాని దేముందిలెండి. వాడిమొహం. పాపం మూర్తే అంతా చూస్తున్నాడు." ఈ మాటలు విన్న శారదకి, మూర్తికి ఆ ఇంట్లోవున్న విలువ అర్థమయ్యింది.

"రాకరాక వచ్చారు. ఎన్ని సంవత్సరాలైందో మిమ్మల్ని కలుసుకుని. నేను తిరిగివచ్చేదాకా వెళ్ళడానికి వీల్లేదు" అంది పెళ్ళికూతురు పెళ్ళివారితో వెడుతూ.

"నయం. నీ కూడా రమ్మన్నావుకాదు" అంటూ నవ్వేసింది శారద.

"మూర్తిగారూ......వీళ్ళకి ఈ ఊరంటే ఓ పల్లెటూరులా ఉంటుంది. పట్టణవాతావరణానికి అలవాటుపడ్డవాళ్ళు.......ఇక్కడ కొంచెం కొత్తగా ఉంటుందేమో!......నేను వచ్చేలోపుగా వీళ్ళు వెళ్ళిపోకుండా చూసేబాధ్యత మీది......" అని.

"శారదా! ఈయన్నుగురించి మీకు నేనేమీ చెప్పక్కర్లేదు. ఇప్పటికే చాలా తెలిసిఉంటుంది. మన ఇంట్లో శేఖరం ఎంతో ఈయనా అంతే" అనేసింది.

"అదేమిటే అక్కయ్యా. నాకు తెలీదు గెస్టును ఎలా ట్రీట్‌చెయ్యాలో....అంతగా చెప్పాలా...?" శేఖరం మాటకు "నీకే తెలియాలి. రాగానే కప్పుకాఫీ అయినా ఇవ్వలేదు" అనేసింది జ్యోతి నవ్వుతూ......

ఆరోజు పొద్దున్న మూర్తీ, శేఖరం—జ్యోతీ, శారదా మాట్లాడుతూ కూర్చున్నారు.

"ఇవేళ సాయంత్రం సినిమాకు వెడదాం" అన్నాడు శేఖరం.

'ఇదా మాకోసం నువ్వు ఏర్పాటుచేసిన ప్రోగ్రాం' అన్నట్టుగా చూసింది జ్యోతి.

"పడవషికారు మీ కిష్టమేనా" అన్నాడు మూర్తి. "వండ్రఫుల్......" అంది శారద.

"చాలా బావుంటుంది...." అంటూ బలపరచింది జ్యోతి.

తన అయిడియా వీటో అయిపోతున్నందుకు శేఖరానికి కొంచెం బాధకలిగినమాట వాస్తవం. ఎలాగైనా తనమాట నిలబెట్టుకోవాలన్న పట్టుదలతో

"ఈ ఊళ్ళో మీ ఊళ్ళోలా బోటు క్లబ్బులేంలేవు. వెడితే కంట్రీబోటుమీద వెళ్ళాలి. అయినా పెద్దవాళ్ళు ఒప్పుకోవద్దూ—నదిలో పడవవిహారానికి వాళ్ళ పర్మిషన్ తీసుకోవడం చాలా కష్టం....... సినిమా క్రొత్త థియేటర్‌లోకి వచ్చింది. థియేటర్‌కూడా చాలా బావుంటుంది. సినిమాకి అయితే నాన్నగారు సులభంగా ఒప్పుకుంటారు."

"ఇంతోటి థియేటర్లు మాఊళ్ళో లేవు కనుకనా! మా ఊళ్ళో చిన్న లేక్‌లోనే బోటు షికారు చాలా బావుండేది. ఇక్కడ ఇంత పెద్ద నదిలో ఎంత బావుంటుందో" అడ్డుతగిలింది జ్యోతి.

"ఏయ్ జ్యోతీ—నామాట వింటావా? వినవా?" అనేశాడు శేఖరం.

శారదకు ఏం చెప్పడానికీ తోచక "మీ రేమంటారూ?" అన్నట్టుగా చూసింది మూర్తివైపు.

"మీరందరూ ఏమంటే నేనూ అదే! అయినా ఆ పిక్చరు నిన్ననే రిలీజయ్యింది......"

"టిక్కట్లు దొరకవు అని అనుమానమా..... టిక్కెట్లు తెచ్చేబాధ్యత నాది" ధీమాగా అన్నాడు శేఖరం.

పడవ ప్రయాణం

ఏమయినా వాళ్ళంతా ఒకటే......తమ ఎదుర్లు తిరిగితే తనకి ఓటమి తప్పదనిపించింది మూర్తికి.

"మీకుకూడా సినిమాకు వెళ్ళాలనేవుంటే సీట్లు రిజర్వ్‌చేయిస్తాను."

"మీరు ఊరుకోండి మూర్తిగారు. మనం బోటుషికారే వెడతాం—మొదటివారం సినిమాకు వెళ్ళడం బావుండదు......" అంది అంతవరకూ నిశ్శబ్దంగా వున్న శారద. ఏమయినా సినిమాప్రోగ్రాం కేన్సిల్ అన్నట్టుగా.

అంతలో డాక్టరుగారు అక్కడకు రావడంచూసి, "చూడు నాన్నా బోటుషైరు వెడతారుట..... ఇవేళ సాయంత్రం కంట్రీబోట్సులో......" వాళ్ళ బోటుషికారు ప్రోగ్రాం ఎలాగైనా మార్పించాలనే పట్టుదలతో డాక్టరుగారికి ఫిర్యాదుచేశాడు శేఖరం.

"అవును మావయ్యా—సినిమాలు ఎక్కడైనా వుంటాయి. బోటుషికారు వెడదాం మావయ్యా" అంది జ్యోతి.

"నువ్వేమంటావే శారదా......మూర్తి! నీ అయిడియా ఏమిటి."

ఈ ప్రతిపాదన ఆయనదే మామయ్యా..... అందరంకలసి బోటు షికారువెడితే బావుంటుంది కదూ—!" అంది శారద.

"దానికేమే. చాలా బావుంటుంది. మేమూ ఎప్పుడో చిన్నప్పుడు వెళ్ళాం ఇసుకతెప్పలమీదకు పిక్నిక్......ఆ! అన్నట్టు ఇవి వెన్నెలరాత్రులు కూడానూ—బోటుషికారేమిటి. పిక్నిక్ వెడదాం—ఇసుకతెప్పలమీదకు" అనేసి ఏర్పాట్లు చూడమని పురమాయించారు మూర్తికి.

"హా!" మేమే నెగ్గాం అన్నట్టు చూసింది జ్యోతి. శేఖరం ఓటమి అంగీకరించక తప్పలేదు.

* * *

పెళ్ళికి వచ్చిన చుట్టాలు కొంతమంది—లక్ష్మికి కాలేజీలో స్నేహితురాళ్ళు కొంతమంది పిక్నిక్‌కు బయలుదేరారు. డాక్టరుగారూ మరికొందరు పెద్దవాళ్ళతో సహితం.

శేఖరానికి అసలు బోటుషికారంటే చాలా ఇష్టం—అయితే ఆ ప్రపోజల్ తన నోటంపట రాకపోవడంతో మూర్తిమాట నెగ్గటం ఇష్టంలేక పట్టుబట్టాడు. అయితే అందరూ అదేమాట అనడంతో శేఖరం మాట్లాడకుండా బయలుదేరాడు.

పుచ్చపువ్వులాటి వెన్నెల—ఆకాశంమీద ఎక్కడా మచ్చుకైనా మబ్బుతునకలేదు. పెద్దవాళ్ళందరూ ఓపడవలో కూర్చున్నారు. కుర్రకారంతా మరో పడవలో జేరారు.

మందంగా నడుస్తోంది పడవ. శారద ఎవరో కొంతమంది అమ్మాయిలతో మాట్లాడి పడవ అంచుకుజేరి నీటిలో చేతులుపెట్టి ఆడుతూ, కూని దీర్ఘాలు తీస్తోంది.

జ్యోతి నిశ్శబ్దంగా కూర్చుంది ఆకాశంవైపూ—బ్రిడ్జిమీద పోతున్న రైలువైపూ చూస్తూ.

"చాలా బావుందికదూ—మీ ఊళ్లో అయితే బోట్‌రైడ్ ఇంత బావుంటుందా!?—"

శేఖరం మాటకు, "అవునవును—సినిమా అయితే ఇంకా బావుండేది" కొంటెగా జవాబిచ్చింది జ్యోతి.

ఈమాటలేం మూర్తికి వినిపించటంలేదు. అతను చూస్తున్నదల్లా పడవఅంచున కూర్చున్న శారదనూ—వింటున్నదల్లా ఆమె తీస్తున్న కూనిదీర్ఘాన్ని.....

ఉత్తరంవైపు ఉన్నందుకు ఆమెలో వచ్చిన మార్పు ఆమె కట్టిన చీరెపైన కప్పుకున్న కాశ్మీర్ శాలువాలలో ప్రతిబింబిస్తోంది. ఆమెను అంత సేపు కన్నార్పకుండా చూసిన తరువాత అర్థమయ్యింది ఆరోజు పెళ్ళిపందిట్లో తన స్నేహితులు ఎంతో మంది—ఆ అమ్మాయి ఎవరూ! — ఆ అమ్మాయి ఎవరూ! అని అడగడానికి కారణం....

పడవలో ఎవరూ మాట్లాడటంలేదు. ఇది కని పెట్టిన మూర్తి........"ఏం శేఖరం! ఓపాట పాడ కూడదూ?" అన్నాడు. తిన్నగా శారదను పాటపాడ మంటే ఏమనుకుంటుందో అని.

శేఖరం ఏకళనున్నాడో, "ఇక్కడ పాడటం వచ్చినవాళ్లందరూ ఒక్కోపాట పాడేటట్టయితే." సరే అంటే సరే అన్నారు అందరూ.

"అందమైన నీ మోము చందమామ లాగుంది" అంటూ, పాడేసి—"జ్యోతి—ఇప్పుడు నీ వంతు!" అంటూ వార్నింగ్ ఇచ్చాడు జ్యోతికి.

ఏమీ బ్రతిమాలించుకోకుండానే మొదలుపెట్టింది జ్యోతి.

"కోతీ బావకు పెళ్ళంటా—కోవెలతోటా విడి దంటా......" శేఖరం మూతిముడుచుకున్నాడు.

శారద హిందీ పాట పాడింది. ఎవరికి తోచినపాట వాళ్ళు పాడారు.

చివరకు మూర్తివంతు వచ్చింది. ఏం పాడాలో అర్థం కాలేదు. "నాకేం పాటలు రావండి—నేపాడుతే మీరంతా నవ్వుతారు" అనేసి తప్పించుకుందామని చూశాడు.

"పిక్నిక్సులో అందరూ పాడతారండీ...... అసలు పాటలు రానివాళ్ళుకూడా పాడతారు తక్కిన వాళ్ళు అడుగుతే!" అంటూ ఉత్తర హిందూదేశంలో విద్యార్థులనుగురించి, వాళ్ళు ఎలావుంటారో —వాళ్ళలోకూడా అమ్మాయిలవెంట తిరిగేవాళ్లెలా వుంటారో—వాళ్ళను అమ్మాయిలు ఎలా ఏడి పిస్తారో అన్నీ చెప్పేసింది. ఏం మాట్లాడుతోందో—చుట్టూ ఎవరున్నారోకూడా మర్చిపోయి ......, పైగా ఇక్కడ 'పైవాళ్లెవరున్నారు నవ్వడానికి?' అనేసింది.

చివరికి మూర్తికి పాట పాడక తప్పిందికాదు.

"నా హృదయంలో నిదురించే చెలీ—"

కలలలోనే కవ్వించే సఖీ....." అనుకోకుండా పాడేశాడు.

"చాలా బావుంధండి—అన్నారు శారదా, జ్యోతి, తక్కినవాళ్లూనూ.

శేఖరం మనస్సు చివుక్కుమంది.

తను అంతక్రితం ఆ వాతావరణానికి తగ్గట్టుగా, బ్రహ్మాండంగా 'అందమైన నీ మోము చందమామ లాగుంది' అని పాడుతే ఒక్కరైనా అనలేదు 'బావుంది' అని (మాట వరసకైనా.)

మూర్తి ఆ గంటలోను తెలుసుకున్న దేమిటంటే శారదా, జ్యోతీ—తక్కినవాళ్ళూ తను ఎంత చెప్తే అంత. శేఖరం చిన్నబుచ్చుకోవడం కూడా గమనిస్తూనే వున్నాడు. అయితే మూర్తికి అనుమానం కలిగింది—జ్యోతిసరే! శేఖరానికి తగ్గది. అతనేమంటే దానికి ఎదురు. అందుకని తనపక్షం చేరుతోంది. అయితే శారద తనవైపే ఉండటానికి కారణం—తను పైవాడనీ, ఏమైనా అనుకుంటాడనీనా—ఆఁ! అలా అయితే 'ఇక్కడ పైవాళ్లెవరున్నారు మీ పాట చూసి నవ్వడానికి' అని ఎందుకు అంటుంది? బహుశా శేఖరాన్ని ఏడిపించడానికి తనని సపోర్టుచేస్తోం దేమో!—ఒకవేళ తనను సపోర్టు చెయ్యాలనే చేస్తోందేమో!?— ఎందుకో ఆ ఆలోచన చెప్పలే నంత ఆనందాన్ని ఇచ్చింది అతనికి.

పడవలు ఓగంటసేపు నదిలో తిరిగి, ఇసుక తిప్పలు చేరుకున్నాయి.

ఇసుకతిప్పలమీద డాక్టరు సహితం కొద్దిగంటల పాటు తను ఏ ఖైయ్యోపడిలోవాడిని అన్నమాట మర్చిపోయి—చెడుగుడూ చాకలిబాన ఆటలు ఆడే శారు.

పిక్నిక్‌కి వచ్చిన ప్రతీవాళ్ళూ — చాలా బావుం దంటే చాలా బావుందనడంతో మూర్తికి కాంప్లి మెంట్స్ కుప్పలుకుప్పలుగా అందాయి.

వచ్చిన పెద్దవాళ్ళందరికీ తమ చిన్నతనం జ్ఞాపకంచేసింది ఆ పిక్నిక్. మూర్తిలాంటి కుర్ర కారుకి—శ్రావ్యమైన గొంతులూ—అందమైన ఆకా రాలు—ఆ పిక్నిక్‌ను మరచిపోకుండా చేశాయి.

మెల్లిగా తీసుకువచ్చిన సామాను పడవల్లోకి చేరే స్తున్నారు. అది కుర్రకారుకి వంతువేసి పెద్దవాళ్ళం దరూ పడవలోకి చేరుకున్నారు.

ఇంచుమించుగా సామాన్లన్నీ పడవలోకి చేరే శారు. చివరకు ఓ బిందె మిగిలిపోయింది. శేఖరం సామాను చేరెయ్యడంలో కొంచెం కూడా సాయం చెయ్యకపోవడం గమనించాడు మూర్తి.

"శేఖరం—ఆ బిందె నీ వంతు. నువ్వు పట్టుకు వచ్చెయ్యి."

నేను బిందె పట్టుకువస్తానా అన్నట్టుగా, "శారదా—ఆ బిందె నువ్వు పట్టుకొచ్చెయ్యి" అని పురమాయించాడు.

"శేఖర్ ఆ బిందె నీ వంతు — అది నువ్వు పట్టుకు రావాలి" మళ్ళీ అన్నాడు మూర్తి.

"నేనయితేనేం? శారద అయితేనేం!? బిందె పడవలోకి తీసుకురావడమేగా......"

"ఆ బిందె శారద పట్టుకురాకుండా చేస్తాను" అనుకోకుండా అనేశాడు మూర్తి.

పడవప్రయాణం

"అదీ చూద్దాం" అనేసి, "శారదా బిందె తొందరగా పట్టుకురా" మళ్ళీ కేకవేశాడు శేఖరం.

ఇదంతా అక్కడేవున్న జ్యోతి వింది.

మూర్తికి తనమాటమీద వాళ్ళకి ఏమాత్రం విలువవుందో తెలుసుకోడానికి మంచి అవకాశం దొరికింది. అప్పటికే శారద ఆ బిందె చేతుల్లోకి తీసుకుంది.

"ఆ బిందె అక్కడే వదిలెయ్యండి—తీసుకు రావద్దు" కేకవేశాడు మూర్తి. మూర్తివైపు చూసింది.

ఆబిందె అక్కడే వదిలేస్తుందేమో! అన్న అనుమానం పట్టుకుంది శేఖరానికి.

"శారదా......నీకే చెప్పేది......తొందరగా పట్టుకురా" ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్టుగా అన్నాడు శేఖరం.

"అది అక్కడే వదిలెయ్యండి......" ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్టుగాలేదు బతిమాలుతున్నట్టుగా అసలే లేదు.

"అక్కయ్యా వీళ్ళిద్దరూ పందెం వేసుకున్నారే" కేకేసింది జ్యోతి. తక్కున వదిలేసింది ఆబిందె శారద.

శేఖరంమొహంమీద కొట్టినట్టయింది.. తట్టుకోలేకపోయాడు.

"పోనీ నే తీసుకురానా బావా....అయినా అక్కయ్య నీమా టెందుకు వింటుంది......" అన్న జ్యోతి మాటలు పుండుమీద కారంజల్లినట్టు అయ్యింది శేఖరానికి.

శేఖరంమొహం కందగడ్డలా అయిపోయింది. మూర్తికి 'ఇంతవరకూ ఎందుకు రానిచ్చానా' అనిపించింది. మెల్లిగా తనే వెళ్ళి, ఆబిందె చేతులోకి తీసుకున్నాడు. అంతలో శారద మళ్ళీ తిరిగివచ్చి, ఆ బిందెను మూర్తి చేతులోనుంచి తీసేసుకుంది. "మీకెందుకండి? ఆడవాళ్ళం మేం ఉన్నాంగా" అంటూ.

మూర్తి ఇలా జరిగినందుకు సంతోషించినా శేఖరం చిన్నబుచ్చుకున్నాడని బాధపడ్డాడు.

శేఖరం తిరుగుప్రయాణమంతా నిశ్శబ్దంగానే కూర్చున్నాడు. జ్యోతి జరిగినవిషయం డాక్టరుగారితో చెప్పింది.

డాక్టరుగారు—గట్టిగా నవ్వేసి—"అది మూర్తి మాట వినక నీమా టెందుకు వింటుందిరా......" అనేశారు.

ఏమయినా ఆ ఒక్క చిన్న దెబ్బలాటా లేకపోతే ఇంకా బావుండేది ఆ పిక్నిక్ అనిపించింది మూర్తికి—

"ఐ ఆమ్ సారీ శేఖరం......నువ్వు ఏదో సరదాగా తీసుకుంటావనుకున్నాను."

"అబ్బే! నేనేం సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు" అనేశాడు శేఖరం లేనినవ్వు తెచ్చిపెట్టుకుంటూ.

* * *

రెండు మూడురోజులు గడచిపోయాయి. రోజూ ఏదో ప్రోగ్రాంతో సరదాగా గడిపేశారు.

ఆరోజు లక్ష్మి తిరిగివచ్చింది...లక్ష్మికి, శారదా—జ్యోతీ పిక్నిక్‌నుగురించి ఎంతో గొప్పగా చెప్పేసి, 'అరే—నే లేకపోయానే' అనుకునేలా చేసేశారు. వాళ్ళు ఆ ఊరును అంత పొగడటం వినడం లక్ష్మికి అదే మొదటిసారి.

లక్ష్మి—మూర్తితో మాట్లాడుతూ—'శారదా జ్యోతి మిమ్మల్ని గురించి చాలా చెప్పారండి—మిమ్మల్నీ ఈ ఊరుని మరచిపోలేరు వాళ్ళు" అంది.

* * *

ఓ వారంరోజులు ఆపగలిగారు వాళ్ళని....వెళ్ళిపోతూ, శారద మూర్తితో అంది......

"కోర్టు ఏలా ఉంటుందో చూద్దామనుకున్నానండీ— మా ఊళ్ళో ఎవరితో వెళ్ళాలో తెలీదు—ఇక్కడైతే మీతో వచ్చేదాన్ని" అంది.

"అరే! మాటమాత్రం చెప్పివుంటే తీసుకువెళ్లే వాడినిగా'.'

"పోన్లేవే—ఈసారి వచ్చినప్పుడు చూద్దువుగాని........అయినా మళ్ళీ ఎప్పుడు రావడం!?...." ప్రశ్నించింది లక్ష్మి.

"ఇటువంటి పిక్నిక్‌లూ—కంపెనీ ఉంటే ప్రతి సెలవులకీ ఇక్కడికే వస్తాం—"

శారదా జ్యోతిల జవాబు లక్ష్మికి కొంచెం ఆశ్చర్యమే కలిగించింది. నవ్వేసి ఊరుకుంది.

* * *

శారద, జ్యోతీలు వెళ్ళిన కొద్దిరోజులకే—డాక్టరుగారు మూర్తితో మాట్లాడుతూ........వాళ్ళ మాట మాట్లాడారు.

"మంచి కంపెనీఅండీ......చాలా సరదాగా ఉంటారు" మూర్తిమాటలు విన్న డాక్టరుగారి మొహంమీద చిరునవ్వు కనుపించింది మూర్తికి.

"వాళ్ళ నాన్నగారిదగ్గిరనుంచి ఉత్తరం వచ్చిందోయ్! మీ నాన్నతో మాట్లాడాలి—ఉన్నాడా"

"ఏంలేదోయ్—ఆడపిల్లలున్న తండ్రి...... ఓ అబ్బాయితండ్రిని ఎందుకు కలసుకుంటాడు....' అంతే.

ఆరోజు సాయంకాలం—లక్ష్మితో మాట్లాడుతున్నాడు మూర్తి. "అయితే నెక్స్టుపిక్నిక్ మా పెండ్లిలోనేగా....!?...అయినా కంగ్రాచులేషన్స్.... శారద ఈ విషయం ఇవేళే వ్రాసింది......శేఖరాన్ని కూడా కంగ్రాచులేట్ చెయ్యండి!?... మీ సమ్మతి వ్రాసెయ్యమంటారా......శారదకి......?"

తక్కినమాటలు విన్పించలేదు మూర్తికి. ఆ పడవలో శారద పాటపాడటం—శేఖరాన్ని తను ఓడించడం.....కళ్ళముందు మెదిలాయి ఒకసారి. పడవలో మొదలైన ప్రణయం — వివాహంతో ముగిసింది. ★

రామ్నేప్రొడక్షన్స్ రుస్తుం సొహ్రాబ్‌లో కొత్తనటి ముంతాజ్ సురయ్యా.

సినిమా వార్తలు

పరిశ్రమకు మంత్రి అభయం

"చలనచిత్ర పరిశ్రమంటే ప్రభుత్వానికి సానుభూతివుంది. ప్రస్తుతం పరిశ్రమ ఎదుర్కొంటున్న చిక్కులను తొలగించటానికి ప్రభుత్వ తగిన సహాయం చేస్తుందని కేంద్ర, సమాచార ప్రసార శాఖల మంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి తమ గౌరవార్థం ఏర్పాటైన సభలో బొంబాయి చలనచిత్ర పారిశ్రామికులకు అభయ మిచ్చారు.

"ప్రభుత్వం చాటుగా ఏదో చేస్తోందనే భయం, ఆందోళన నిర్మాతలకు అనవసరం పరిశ్రమను సరియైన, స్థిరమైన మార్గంలో నడపాలనే ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది. సెన్సారు బోర్డులో చిత్రపరిశ్రమకు తగిన ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వటం జరుగుతుంది" అని కూడా శ్రీ గోపాలరెడ్డి హామీ ఇచ్చారు.

వినోద ప్రదర్శన పన్నుపై సర్ ఛార్జీ

"వినోద ప్రదర్శనాల పన్నుపై సర్ఛార్జీ విధిస్తూ, మద్రాసు శాసనసభ చేసిన చట్టం పరిశ్రమకు చావుదెబ్బలాంటిదనీ, పాశ్చాత్య దేశాలలో విరాళాలు వగైరా రూపాల్లో ప్రభుత్వాలు చలన చిత్ర పరిశ్రమకు సహాయం చేస్తుంటే మన ప్రభుత్వం ఈ నిరంకుశ చర్యకు దిగిందని దక్షిణ భారత చలనచిత్ర వాణిజ్యమండలి శ్రీ ఎ. ఎల్. శ్రీనివాసన్ అధ్యక్షతను సమావేశమై ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించారు.

ఈ సర్ఛార్జీ వసూలు మానవలసిందిగా వివిధ స్థానిక సంస్థలను అభ్యర్థిస్తూ తీర్మానించారు.

శ్రీయుతులు బి. నాగిరెడ్డి, సి. పుల్లయ్య, ఎ. రామయ్య, యస్. డి. సుందరం, జి. ఉమాపతి ప్రసంగించారు.

అక్కినేనికి కనకాభిషేకం

సుప్రసిద్ధ చలనచిత్ర నటుడు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు దంపతులకు, రాయలు నాటక కళా పరిషత్తువారు ప్రొద్దుటూరులో కనకాభిషేకం చేశారు.

రాయల నాటక కళాపరిషత్తు చతుర్థ వార్షికోత్సవ సందర్భంలో ఈ కనకాభిషేకంతోపాటు మహాకవి శ్రీ గడియారం శేషశాస్త్రిగారికికూడా సన్మానం జరిపారు. శ్రీ శేషశాస్త్రి, ఆశు కవిత్వంతో అక్కినేనిని ఆశీర్వదించారు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు తమకు జరిగిన సన్మానానికి కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

వివిధ నాటికల పోటీలలో గెలుపొందినవారికి శ్రీమతి అన్నపూర్ణా నాగేశ్వరరావు బహుమతులు పంచారు.

మీసం ఖరీదు 10 వేలు

మనిషికే విలువలేని ఈ రోజుల్లో మీసానికి విలువడుంటుందని ఎవరనుకొంటారు. కాని, మీసానికి విలువ రు. 10,000 అట!

ఎన్. సి. ఫిలింస్‌వారు నిర్మిస్తున్న "సికందర్—ఎ—అజావ్" చిత్రంలో హిందీనటుడు అజిత్ అలగ్జాండరు పాత్ర ధరిస్తున్నాడు. అందుకుగాను మీసాలు తీసివేయాల్సివస్తుంది. కాని, రు. 10 వేలు ఎక్కువగా ఇవ్వందే మీసం తీయించేదిలేదని అజితు పట్టుదల. పైగా ఆ చిత్రంలో తను అనాకారిగా కన్పిస్తే అసలు ఆ చిత్రంలోంచే మానుకుంటానని ఇంకో షరతు పెట్టాడట!

తెలుగు చిత్రవార్తలు

మహామంత్రి తిమ్మరసు

తెలుగు చిత్రజగత్తులో త్వరలో వెలయనున్న మరొక భారీ (కాస్ట్యూమ్) చిత్రం ఇది. నాటి విద్యానగర సర్వకళా కమనీయస్వరూపాన్ని 'కళ్ళకు కట్టినట్లు రూపొందించాలని నిర్మాతలు చేస్తున్న ప్రయత్నం 12 రీళ్ళుదాకా వచ్చింది.

ఏ పాత్రకైనా జీవంపోయగల నటుడు గుమ్మడి (అప్పాజీ), ప్రముఖ నటీనటులు స్వరలక్ష్మి, దేవిక, విజయలక్ష్మి, రాజశ్రీ, రేలంగి, మిక్కిలినేని, ధూళిపాళ, ముక్కామల, లింగమూర్తి, శోభన్ బాబు పాల్గొంటున్న ఈ చిత్రంలో రాజవేషోచిత విగ్రహుడు రామారావు "కళాత్మక హృదయం" రసాత్మకమైన నటనలో ప్రతిఫలించిందని రషెస్ చూచినవారంటున్నారు.

చిత్రానికి కవి: పింగళి. కళ: గోఖలే. సంగీతం: పెండ్యాల, ఛాయ: అన్నయ్య (డి. యల్. నారాయణ), దర్శకత్వం: కమలాకర కామేశ్వరరావు, నిర్మాతలు: పుండరీకాక్షయ్య, రామబ్రహ్మం.

మాయామోహిని

కృష్ణసాయీవారి 'మాయామోహిని' సెన్సారు కత్తెరనుంచి బయటబడి ప్రేక్షక సందర్శనానికి ఎదురుచూస్తోంది. ఉదయకుమార్, హరిణి, లీలావతి, జయశ్రీ, రాజశ్రీ, నరసింహరాజు ప్రభృతులు పాల్గొన్న ఈ "తెలుగు" చిత్రానికి మాటలు—పాటలు: అనిసెట్టి, సంగీతం: రాజన్—నాగేంద్ర, దర్శకుడు: హున్సూర్ కృష్ణమూర్తి, నిర్మాత: ఎర్రా అప్పారావు.

"సింహాచలక్షేత్ర మాహాత్మ్యం"

శ్రీసరస్వతీ వారి "భారీ" చిత్రం నిర్మాణం తిరిగి ప్రారంభమైంది. ఆరుద్ర వ్రాసిన పాటలు రెండిటిని రికార్డు చేశారు. బి. వి. ప్రసాద్ దర్శకత్వం వహిస్తున్న ఈచిత్రంలో కృష్ణకుమారి, కాంతారావు, రాజనాల, రేలంగి, సూర్యకాంతం, చలం, శాంతి, నల్లరామూర్తి పాల్గొంటున్నారు. రచన: రాజశ్రీ. నిర్మాతలు: కోమల, అశ్విని.

వాల్మీకిగా రామారావు

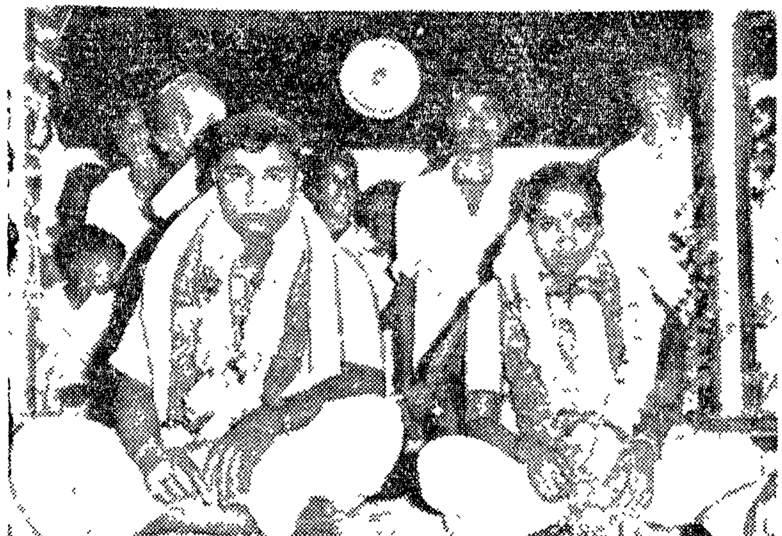
మానవుడుగా మాధవుడుగా దానవుడుగా, హరిహర భక్తుడుగా, రక్తుడుగా, రాజసమూర్తిగా ఎన్నో (వి) చిత్రాల్లో అవతారాలెత్తిన ప్రముఖనటుడు యన్. టి. రామారావు. త్వరలో కొత్తరూపు ధరించబోతున్నాడు.

జూపిటర్‌వారు నిర్మించబోతున్న వాల్మీకి చిత్రంలో వాల్మీకి భూమికను రామారావు నిర్వహిస్తున్నాడు. నాయకగా బి. సరోజాదేవి పాల్గొన్నబోయే ఈ చిత్రంకు దర్శకుడు సి. యస్. రావు.

నూతన చిత్రం

సత్తెకాలపు సత్తెయ్య

పలువురు కొత్త నటీనటులతో నాగు ప్రొడక్షన్స్ అనే నూతన సంస్థ సాంఘికచిత్రం నిర్మించబోతోంది. త్వరలో సెట్సుకువెళ్లనున్న ఈ చిత్రంలో బ్రహ్మం, నాగేశ్వరరావు, సారథి, టి. వేణుగోపాలరావు, ఇంకొందరు నూతనులు పాల్గొంటారు. దర్శకుడు:నందనరావు, నిర్మాత: పి. బి. ఆర్.నాయుడు సంగీతం వెంకటేష్, ఛాయ: జానకిరాం, కళ: కుమార్, పాటలు: ములుకుట్ల. ★

విజయవాడ ఆంధ్రపత్రిక ఏజంటు శ్రీ నిమ్మగడ్డ వెంకటకృష్ణారావుగారి ద్వితీయ కుమారుడు చి॥ ధనరత్న ప్రసాద్ బి.ఏ. (నిర్మాణశాఖాధికారి అన్నపూర్ణ పిక్చర్స్, మద్రాసు) చి॥ సౌ॥ నాగశిరోమణి. వీరి వివాహం ఏప్రిల్ 27 న జరిగినది.

ప్రేమసమాజం

9 వ పేజీ తరువాయి

మార్గం ఉండేది—ఆ టేబిలుమీద! ఒక చిన్నఇంజనూ, ఒక పది చిన్న పాసింజరుపెట్టెలూ ఉండేవి. ఆ ఇంజను, మామూలుగా పెద్ద రైలింజనులాగే చిన్న బోయిలరూ, స్టీము ఇంజనూ కలిగి, ఒక చిన్న బర్నరు వెలిగించగానే నీరు మరిగి ఆవిరి ఉత్పత్తి అయి స్పీడుగా పరిగెత్తేది. ఆ ఇంజనుకి తగిలించిన పెట్టెలతోసహా, అది పరిగెడుతూంటే, ఆ కొండల లోంచీ, గుహలలోంచీ వెళ్తూంటే, సిగ్నల్సు వాలడం పైకి లేవడం, గార్డు విజిల్ వెయ్యటంలాంటివి చూస్తూంటే బలే తమాషాగా ఉండేది. ఒక పావు గంటసేపు తిరిగి, రైలు ఆగిపోయేది. తరువాత ఆ పెట్టెల్ని శుభ్రంగా ఆయిల్‌రాసి, ఎంతో జాగ్రత్తగావుంచేవాడు మామయ్య. ఇంకా, బేటరీలమీద నడిచే బొమ్మలఫోన్లూ, అనేక రకాలయిన టాయ్ మోటరుకార్లూ ఉండేవి. మామయ్యను తల్చుకోగానే ముఖ్యంగా ఆ రైలు జ్ఞాపకమొచ్చేది. ఎప్పుడూ నీటుగా, ఇస్త్రీ మడత నలగని బట్టలు వేసుకుని ఉండేవాడు. మంచి బట్టలు లేకపోతే వీధుల్లోకి రావడం మానేసేవాడుగాని, మామూలుగా సర్దుకు తిరిగేవాడుకాదు.

మామయ్యమాట లెప్పుడూ శృంగార భావనతో నిండివుండేవి. ఎప్పుడూ తనకు సుపరిచితులైన భోగంస్త్రీల గురించే మాట్లాడేవాడు. పదహారేళ్లప్పు డొకసారి విజయనగరం వెళ్లేను, అమ్మతో. అమ్మా, మామయ్యా మామూలుగా పలకరించుకోవడం అయ్యాక, అమ్మ లోపలికెళ్లిపోయింది. మామయ్య నా ప్రక్కన సోఫాలో కూర్చున్నాడు. బహుశా పెద్ద వాళ్లందరిలాగే, ఏం చదువుతున్నావు? ఫస్టుగ్రూపు తీసుకున్నావా? మార్కులు బాగా వస్తాయా? మొదలైన ప్రశ్నలడుగుతా డనుకున్నాను.

"నువ్వు పంకజాక్షి నెరుగుదువా?" అని అడిగాడు.

నాకు తెలియదన్నాను, కొద్దిగా తెల్లబోతూ.

"పోనీ ప్రియంవదని?"

"ఊహూ!"

"కళావతిని"

"ఊహూ!"

"చంద్రముఖిని, విలాసవతిని, రమాదేవిని, ఎవ్వరినీ ఎరుగవా?" అన్నాడు మామయ్య, చాలా అసంతృప్తిని కనబరుస్తూ. నాకు గాభరా వేసింది. వీళ్లంతా ఎవరు? వీళ్లెవరూ నాకు తెలియదని చెప్పాక, మామయ్యే అన్నాడు, "అయితే మీ వూళ్లో, ఉన్న ఒక్క భోగందాన్నీ నీకు తెలియదా?"

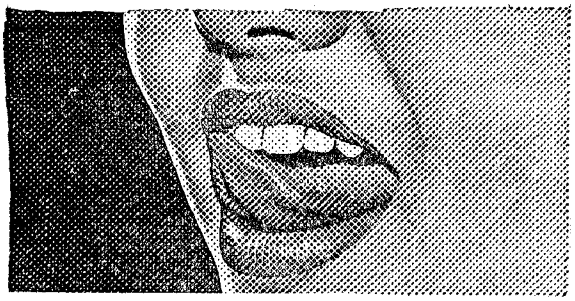
షాక్ తిన్నట్లయింది. భోగంవాళ్లగురించా మామయ్య అడుగుతోంది? ఇంకా అప్పుడు, భోగంవాళ్లన్నా, పోలీసులన్నా భయపడే వయస్సు దాటలేదు! అందువల్ల, మామయ్య అలా అడగడం కొంచెం భయం కల్గించింది. కాని, మామయ్య మాటలే అలాగుంటాయని తరువాత తెలుసుకున్నాను. ఏ యే ఊళ్ళలో ఏ యే భోగంవాళ్లున్నారో, వాళ్ల పేర్లూ, అడ్రసులూ అన్నీ చెప్పేశాడు. నాకు వంటిమీదకి పదహారేళ్లొచ్చినా, మా ఊళ్లో, ఒక్కతె గురించీ తెలి

మెక్లీన్స్

పళ్లను అతితెల్లగాజేయును అని ఋజువు చూచుకోండి

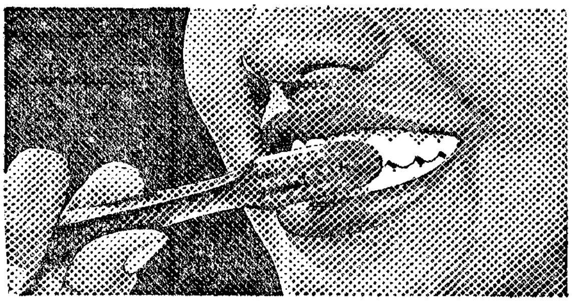
1 దానిని తడమండి:

, జిగటగా అంటుచున్న పొర తగులు చున్నదా? సహజ తెలుపును అది దాచివేయుచున్నది. ఇప్పుడు బ్రష్‌తో తోమండి. మెక్లీన్స్ ఆపొరను ఎట్లు పూర్తిగా తొలిగించి వేయుచున్నదో చూడండి.

2 దానిని రుచి చూడండి:

మీరు సరిగ్గా చవిచూచునట్టి జలదరించే పరిశుభ్రత గల రుచి, మెక్లీన్స్‌లో వున్న మూడు చురుకైన పదార్థములు పని చెయుచున్న వనుటకు నిదర్శనం ... మీ పళ్లను భద్ర పరచు చున్నవి, కాపాడుచున్నవి, తెల్లగాజేయుచున్నవి.

3 దానిని చూడండి:

మీ చిరునవ్వుల తెలుపును చూచుటలో మీ కళ్లే మిరిమిట్లు గొలుపును! మెక్లీన్స్ టూత్‌పేస్టు మీ పళ్లను ఇంతకు ముందుకంటె ఎక్కువ అతి తెల్లగా జేయును. దీనిని మీరే ఋజువు చూచుకోండి!

తెల్లదైనా లేక క్లోరోఫిల్‌తో గూడినదైనా నేడే మెక్లీన్స్‌ను వాడనారంభించండి, ఇప్పుడు ధారాళంగా లభించుచున్నది

TP/1/P/4/61-TEL

ప్రేమసమాజం

యకపోవడం చాలా విచారకరమన్నాడు.

"మీ అమ్మ నిన్ను వట్టి పిరికివాడి క్రింద పెంచిందిరా. పోన్లే, ఇవాళ సాయంకాలం అలా 'టెంపుల్ స్ట్రీటువేపు వెళ్దాం'" అన్నాడు.

నేను రానని చెప్పాను. మరేమీ ఫరవాలేదనీ, అమ్మకి తెలియనివ్వననీ అన్నాడు. వట్టినే వాళ్లతో సరదాగా మాట్లాడవచ్చునని కాస్సేపు మనదగ్గర కూర్చొని పాడ్తారనీ అన్నాడు. నిజంగా తీసుకెళ్తాడేమోనని చాలా భయపడ్డాను. సాయంకాలం మామయ్యని తప్పించుకు తిరిగాను. ఆ ఊరు వదిలి ఎంతత్వరగా వచ్చేద్దామా అనిపించింది. మామయ్య ఆస్తి చాలావరకూ భోగంవాళ్ల క్రిందే ఖర్చయింది. వాళ్లచర్యలూ, వాళ్లమాటలూ, వాళ్లకోసం తను కొన్న చీరలూ, బహుమతులూ ఇవే ఆయన సంభాషణలో దొర్లేవి. అదంతా వేళాకోళమో, నిజమో తెలియక భయం వేసేది నాకు. అదేదో చాలా చెడ్డపని అనే విశ్వాసంతో పెరిగాను నేను.

"టైమెంతయింది?" అని ఎదురుగావున్న బెర్తుమీద పడుకొన్నాయన అడిగాడు. "మూడు గంట లయింది" అన్నాను. నేనెక్కడ దిగుతానో కనుక్కున్నాడు. ఏలూరులో దిగుతానని చెప్పాను.

ఈ ప్రయాణంలో మొట్టమొదట మామయ్యని చూడాలని నిశ్చయించుకొన్నాను. తరువాత వాల్తేరులో కొంతమంది స్నేహితుల్ని కలుసుకొని, మా స్నేహితుడి పెళ్ళినాటికి కలకత్తా చేరుకోవాలి. చటర్జీ తన పెళ్ళికి నన్ను తప్పక రమ్మని బలవంతపెట్టకపోతే అసలు బయల్దేరేవాణ్ణికాను.

అమ్మ చనిపోయిన దగ్గర్నుంచీ, ఒక్కణ్ణే జూబిలీహిల్సులో ఒక బంగళాలో, నాయర్‌ని పెట్టుకుని, యాంత్రికమైన జీవితం గడుపుతున్నాను. "ముప్ఫైఏళ్లు వచ్చాయి. ఇంకా ఎప్పుడు పెళ్లి చేసుకుంటావ్?" అని స్నేహితు లడిగితే, నాకు నవ్వొచ్చేది. పెళ్లి చేసుకోకపోతే జీవితంలో ఏదో ఆనందాన్ని కోల్పోతున్నానని వాళ్ల అభిప్రాయం. జీవితమంటే ఏమిటి? రాత్రిపూట కారులో ఇంటికి వస్తూంటే, దూరంగా కన్పించే లైట్లూ, ఇళ్లూ, హోటళ్లూ, సినిమాలూ, వీటిలో కాలం గడపటానికి సంపాదించే డబ్బూ, దానికోసం తాపత్రయం—ఇవేగా? పెళ్లి చేసుకుంటే మరికొన్ని సమస్యలు! పిల్లలతో అవస్థలు. వాళ్ల బాధ్యతలు. ఈ పరిస్థితులన్నీ కలిపేకద్దూ వీళ్లు జీవితం అంటున్నారు! ఇందులో నాకేమీ ఆనందం కన్పించలేదు.

వేరేరకమైన జీవితం ఉంటుందని నాకు అనిపించలేదు. డబ్బు సంపాదించందే సుఖంగా బ్రతకలేం. అదుంటే, సుఖం, ఆనందం, వాటంతట అవే వస్తాయని నా విశ్వాసం.

కానీ, ఎప్పుడూ ఏదో వెలితి మనసుకు తోస్తూండేది. అదేమిటో నాకు బోధపడేదికాదు!

ఏలూరుస్టేషనులో దిగాను. అక్కడ కనుక్కుంటే తెలిసింది, రెండుమైళ్లదూరంలో ఒక అనాథాశ్రమముందనీ, దానిపేరు "ప్రేమసమాజం" అనీ. అందులోనే మామయ్య పని చేస్తున్నాడని

తెలుగు పత్రికలన్నిటిలోనూ ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
సర్క్యులేషన్ అత్యధికమైనది!

ప్రేమ సమాజం

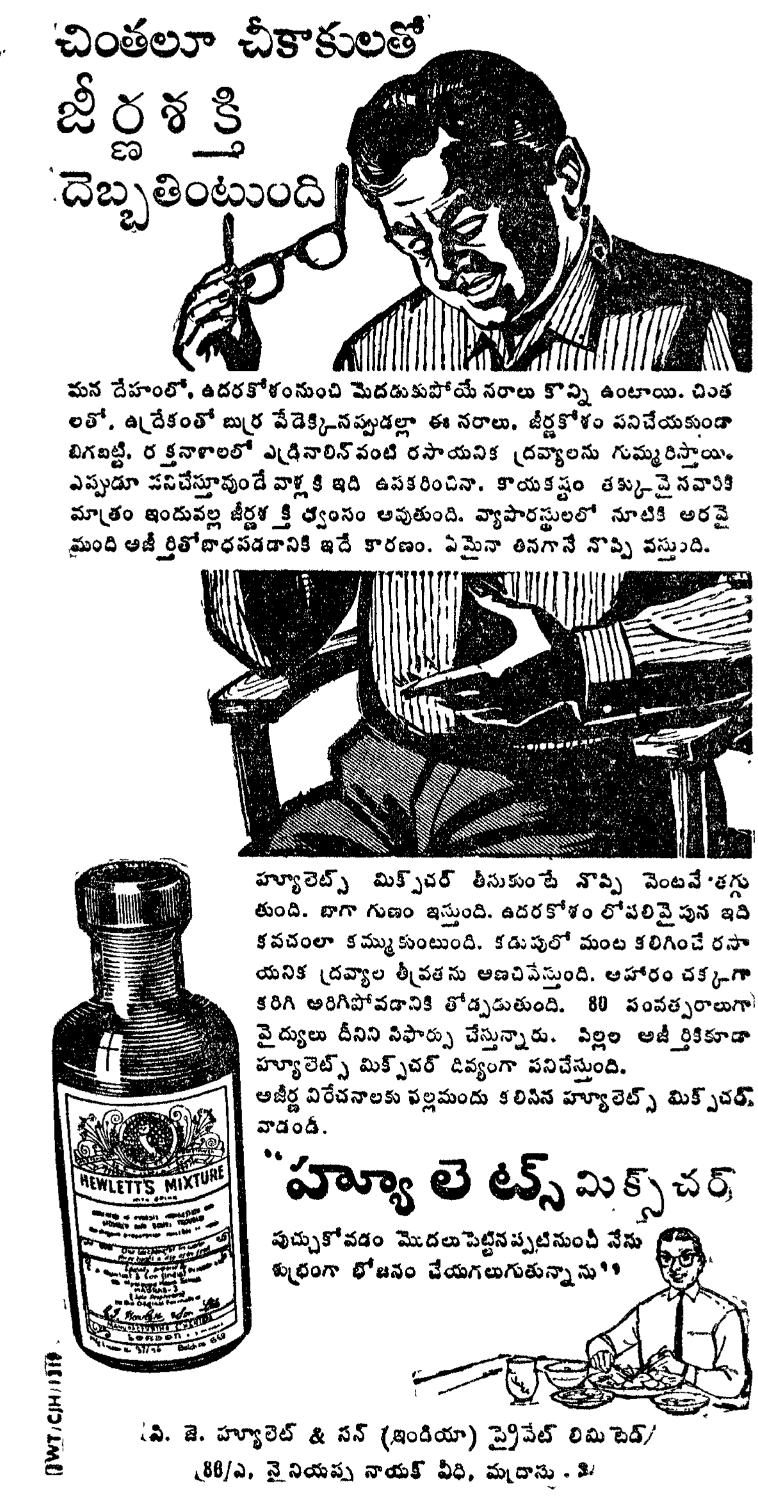
౹లిసింది. అత్తయ్య చాలాకాలం క్రితమే చని ోయింది. మామయ్యకి రుక్మిణి ఒక్కతేకూతురు. ాస్తంతా పోగొట్టుకొని, నిలవనీడలేక, కూతురుతో ాహ ఈ ఆశ్రమం చేరుకున్నాడని తెలిసింది. ుక్మిణికింకా పెళ్ళయిఉండదు. నా మనస్సులో, ాళ్ళిద్దర్నీ హైదరాబాద్ తీసుకెళ్ళి, ఏదో నాకు ాతైనంతసహాయం చేద్దామనిపించింది. జట్కా ాట్లాడుకొని బయల్దేరాను.

ఊరికి చివరగా, ఒక పెద్ద తోటా, భవనం న్పిస్తున్నాయి. గేటుదాటి, విశాలమైన ఆవరణ ాటి, భవనంవద్ద ఆగింది జట్కా. ఎదురుగా ారుగుమీద కుర్చీ వేసుకుని మామయ్య కూచు న్నాడు. మామయ్యకు అరవైఏళ్ళుంటాయి. కాయ ారీరంకాబట్టి దృఢంగా వున్నాడు. జుట్టు నెరిసింది. ానీనూ, లుంగీతో వున్నాడు. ముఖం కొద్దిగా వడి ంది. నల్లగా, సన్నగా, పొట్టిగా వుండేమనిషి. ంత ఆస్థీ, దర్జా జీవితం పోగొట్టుకొని, పాతికో, ుప్పైయ్యో వచ్చే గుమస్తా పని చేస్తున్న ామయ్య చాలా విచారంగా, దీనంగా వుంటా ామకున్నాను. మామయ్య ఎర్రలుంగీ కట్టుకున్నాడు. ాగానేఉందనిపించింది.ఆ రక్తారుణిమను వాళ్ళెందుకు ోరుకున్నారో నాకు బోధపడలేదు.

నన్ను చూడగానే మామయ్య చాలా ఆనందిం ాడు. మామయ్య మొహంలో తృప్తీ, ఆనందం తొణికిసలాడుతున్నాయి. నేను ఆశించిన విచారం ాని, దైన్యంగాని లేవు. ఆస్తంతా పోయినందుకూ, ష్టాలపాలయినందుకూ తనని ఓదార్చవలసివస్తుం దేమోనని భయపడ్డ నాకు, మామయ్య తన గతం యొక్క ప్రసక్తే తేకపోవడం కొంత బరువుతీరి ట్లయింది. ఇన్నాళ్ళూ నే నెక్కడుంటున్నదీ, ఏమీ చేస్తున్నదీ అడిగాడు. నా హైదరాబాదు జీవితం ురించి చెప్పాను.

మే మిద్దరం మాట్లాడుతూంటే ఇద్దరు ుర్రాళ్ళువచ్చి, మా కెదురుగా నిలబడ్డారు. వాళ్ళ యస్సులు సుమారు పదమూడు పధ్నాలుగేళ్ళుం ాయి. దూరంగావున్న గుడిసెలలో, ఏవరికో ంట్లో బాగులేదని చెప్పారు. మామయ్య వాళ్ళతో కలిసి వెళ్ళాడు. నాతో, వెంటనే వస్తానని చెప్పాడు.

నేను ఒంటరిగా కూర్చొని, ఆ భవనాన్నీ, ఆ వాతావరణాన్నీ పరిశీలించ సాగాను. సాయంకాలం, ఎండ మెల్లిగా తగ్గుతోంది. ఆ భవనంలో నాలుగు విశాలమైన గదులున్నాయి. అందులో రెండు గదు లలో, అయిదారేళ్ళ వయసునుండీ పదహారేళ్ళ వయస్సు వరకూవున్న పిల్లలున్నారు. బట్టలుతుక్కోవడం, కుట్టుకోవడం, చదువుకోవడం మొదలైన రక రకాల పనులు చేసుకుంటున్నారు. భవనానికి వెనకభాగంలో కొళాయీ, బాతురూములూ ఉన్నాయి. ఒక పెద్ద ాదినిండా, కూరగాయలూ, పప్పులూ, బియ్యం మొదలైన సామానులున్నాయి. అది స్టోరురూమయి ఉంటుంది. మరొకగది వంటగది అనుకుంటాను. చుట్టూ ప్రకృతి చాలా ప్రశాంతంగావుంది. కొద్ది దూరంలో ఒక పేద్ద అరటితోటవుంది. దూరంగా కొన్ని గుడిసెలు కన్పిస్తున్నాయి. తక్కినదంతా బయలే.

ప్రేమసమాజం

ఈ సంస్థకి చెందినదే మరొక పెద్ద మామిడి తోటా, కొన్ని పూలమొక్కలూ, కూరగాయల మొక్కలూ గల తోటా, వెనకవైపున ఉన్నాయని కుర్రాళ్లు చెప్పారు. ఆ తోటలూ, ఆ భవనం, ఆ సంస్థకు ఉదారంగా అర్పించిన మహనీయుల్ని చాలా అభినందించాను, మనస్సులో. కాని, మామయ్య ఇక్కడ కాలం ఎలా గడపగలుగుతున్నాడో నాకు బోధపడలేదు. రైలుబండీ, బొమ్మలూ దర్జాగా బట్టలు వేసుకొని, కష్టమన్నమాట ఎరుగకుండా గడిపిన అతని శృంగార జీవితం, ఇవి నాకు గుర్తుకొచ్చాయి. అవన్నీపోయి, ఈ అనాథాశ్రమంలో ఈ పసికందుల మంచి చెడ్డల్ని చూస్తూ, వాళ్లకు చాకిరి చెయ్యడం, ఈ జీవితం—మామయ్య కెంత బాధ కలిగిస్తోందో!

నేను అలా ఆలోచిస్తూంటే, మామయ్యా, ఇద్దరు కుర్రాళ్లూ వచ్చారు. మామయ్య వాళ్లతో, "ఒరేయ్! శివానందా, నువ్వు డాక్టరువద్దకువెళ్ళి మందులు పట్టుకురా! అభేదానందా, నువ్వు ఊళ్లోకెళ్లి పళ్లూ, హార్లిక్సూ పట్రా. తొందరగా రండి!" అని వాళ్లని పంపేశాడు. పిల్లలందరి పేర్లలోనూ 'ఆనందం' ఉంది.

నావైపు తిరిగి, "ఆ గుడిసెలలోవుండే ఒక మనిషికి కొద్దిగా, సీరియస్‌గావుంది" అన్నాడు. నేను "అలాగా!" అన్నాను. అని, మౌనంగా ఊరుకున్నాను. బైట వెలుగు బాగా తగ్గింది.

తరువాత మామయ్య, ప్రేమ సమాజం గురించి మాట్లాడటం మొదలెట్టాడు. మొత్తం ఏభయి మంది అనాథబాలురూ, ఇరవై మంది నిస్సహాయులూ, రోగులూ అయిన వృద్ధులు ఉన్నారట. ఈ అనాథ బాలురు, ఆ వృద్ధులకు సేవ చేస్తూంటారు. దూరంగావున్న గుడిసెలలో ఆ వృద్ధులుంటారట. ఈ భవనంచుట్టూ ముప్ఫై ఎకరాలస్థలం, ఉదారులైన ఒక జమీందారుగా రిచ్చారట. ఆ స్థలంలో రకరకాల తోటలు వేశారు. మామయ్యా, నేనూ తోటలు చూడటానికి బయల్దేరాం. ముందు అరటితోట చూశాం. అయిదువేల చెట్లదాకా ఉంటాయి. దానిమీద వచ్చే ఆదాయమంతా సమాజానిది. ఆ తోట తను వచ్చిన తరువాతే వేయించానని చెప్పాడు మామయ్య. తను వచ్చేసరికి ఈ తోటలేమీ లేవనీ, ఎవరూ శ్రద్ధ తీసుకోక, ఈ స్థలమంతా బీడులా ఉండేదనీ చెప్పాడు. తను, నూతులు తవ్వించి, మొక్కలు నాటించి, జాగ్రత్తగా పెంచాడట. మామయ్యలో ఇంత కృషి ఉంటుందని నే నెన్నడూ ఊహించలేదు!

అరటితోటదాటాక, పూల మొక్కలతోట వద్దకు వెళ్లగానే, అక్కడ ఒక పాతికేళ్ల యువతి పార చేత్తో పట్టుకుని, నలుగురు కుర్రాళ్ళతో కలిసి నీరు పారేందుకు మట్టికాలువ తవ్వుతున్న దృశ్యం కన్పించింది. మమ్మల్నిచూసి, పక్కకు తప్పుకొని నిల్చుంది. సన్నగా, చామనచాయగావున్న ఆ యువతే రుక్మిణి అని గుర్తుకొచ్చింది. మొహం మీద జుట్టు చిందరవందరగా పడివుంది. తెల్లని చీరా, రవికా వేసుకుంది. రుక్మిణి కళ్లు పెద్దవి. వంటిమీదేమీ ఆభరణాలులేవు.

8-6-62 సంచికనుంచి
మరొక కొత్త శీర్షిక ప్రారంభం!

ప్రేమ సమాజం

"బావొచ్చాడమ్మా! ఇంక టైము కూడా అయిపోయింది. వెళ్ళి, వంట ప్రయత్నం చెయ్యి!" అన్నాడు మామయ్య. రుక్మిణి తల ఊపుతూ, నావైపు ఒకసారి చూసింది. ఆ చూపులో ఒక కాంతీ, పలకరింపూ వుండి, నాకు చాలా ధైర్యం ఇచ్చింది.

"జ్ఞాపకమున్నానా రుక్మిణీ?" అన్నాను.

"లేకేంబావా! మేము నీకు జ్ఞాపకమున్నందుకు సంతోషం" అంది. నా హృదయంలో ఏదో కదలిక గలిగింది. అతి సింపిల్‌గానూ, అమాయకంగానూ కన్పిస్తున్న రుక్మిణిరూపం నన్ను చాలా ఆకర్షించింది. ఆమె భవనంవైపు వెళ్ళిపోయింది. మేము తోటలన్నీ తిరిగాం......మామయ్య సమాజం విషయాలు చెప్తున్నాడు. నా మనసులో రుక్మిణి రూపమే మెదలసాగింది.

మామయ్యా, రుక్మిణి ఇద్దరూ ఆ సమాజం కోసం చాలా కృషి చేస్తున్నారు. అది కేవలం విధి నిర్వహణలా, కాక ఒక ఉత్కృష్టమైన కార్యంలా భావిస్తున్నారు. రాత్రి భోజనాలయ్యాక మామయ్యా, నేనూ వరండాలో మంచాలు వేసుకుని కూర్చున్నాం. కుర్రాళ్లు వాళ్ల గదిలో చదువుకుంటున్నారు. రుక్మిణి వంటగది సర్దిస్తోంది.

"అయితే వీళ్లందరికీ ఉచిత విద్యా, భోజన వసతులు కల్పించి, వాళ్లచేత పనులు కూడా చేయిస్తారా?" అని అడిగాను.

"అవునురా, ఊళ్లో దిక్కూ, మొక్కూ లేని శవాలని మొయ్యడం, బీదలకు అన్నదానంచేస్తే వడ్డించడం మొదలైన పనులు కూడా చేయిస్తారు. అర్ధరాత్రనకా, అపరాత్రనకా ఎప్పు డవసరమైతే అప్పుడు లేచి వెళ్లి, ఏ రోగంతో మరణించిన శవాన్నైనా మోస్తారు. వాళ్లకు సంఘసేవలో పూర్తిగా తర్ఫీ దివ్వడమే నా ఉద్దేశం. అన్ని పనులూ చేస్తారు. వాళ్ల పనులు వాళ్లు చేసుకుంటారు. సమాజం పనులన్నీ చేస్తారు."

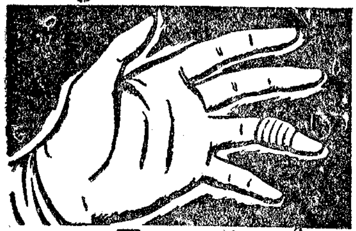
తల్లీ, తండ్రీలేని ఆ అనాథ బాలుల స్థితి తల్చుకుంటే నా హృదయంలో ఏదో బాధ కలిగింది. లోకంలో అటువంటి నిస్సహాయులున్నందుకు వారి కోసం నువ్వేం చేస్తున్నావు? వారు హృదయ విదారకమైన స్థితిలో జీవిస్తూంటే నువ్వు దర్జాగా సుఖజీవితంగడిపే హక్కు నీ కెవరిచ్చారు? అని ఎవరో నన్ను అడిగినట్లయింది. మామయ్య నిజంగా చాలా మంచిపని చేస్తున్నాడు. తన జీవితంలో చాలా కాలం ఎవరికీ ఉపయోగం లేకుండా జీవించినా, ఇప్పుడు మాత్రం పరుల సేవ చేస్తున్నాడు.

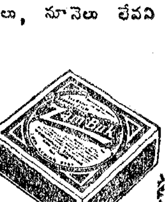
రుక్మిణివచ్చి దూరంగా కుర్చీమీద కూర్చుంది. మామయ్య తనకు నిద్ర వస్తోందని పడుకున్నాడు. నాకు నిద్రరాలేదు. బయట వెన్నెల బాగా వ్యాపించి వుంది.

"రుక్మిణీ!"

"ఏం బావా!"

"ఇక్కడ మీకు సుఖంగావుందా? లేకపోతే మిమ్మల్ని హైదరాబాద్ రమ్మని పిలుద్దామను కుంటున్నాను."

ప్రేమసమాజం

"ఇక్కడ మాకేమీ లోటులేదు బావా! నువ్వక్కడ సుఖంగావుంటే అంతేచాలు" అంది. ఆ మాటల్లో నామీద ఎంతో అభిమానం కన్పించింది. పైగా, నాలో, 'నిజంగా నా కక్కడ బాగులేదు. మీరుకూడా తప్పక రావాలి' అని అనేద్దామనే కోరికకల్గి, అణగారిపోయింది. మామయ్య సంగతెలావున్నా, రుక్మిణికి ఇది సరియైన స్థానంకాదు.

"ఇక్కడ నీకు ఈ అనాథ బాలురమధ్య ఏం తోస్తుంది? అక్కడ హైదరాబాదులో ఎంతో సరదాగా ఉంటుంది. కొన్నాళ్లు రాకూడదూ? నిన్నైనా పంపమని మామయ్య నడుగుతాను" అన్నాను. రుక్మిణి హైద్రాబాదువస్తే, నాలో ఏదో మార్పు తేగలదని నాకు తోచింది. ఆమెలో నేను ఈ కొద్ది గంటలలోనూ ఎంతో సేవా పరాయణతా, నిర్మల హృదయం, స్వచ్ఛమైన మనసూ చూశాను. అలాటి వ్యక్తులంటే నాకు చాలా ఇష్టం.

రుక్మిణి నవ్వింది. "అలాగే బావా! నీ పెళ్ళయ్యాక, అక్కయ్యని చూడడానికి వస్తాలే" అంది. నా మనస్సు అదోకలాగయింది. నాకు ఆ విషయం తోచలేదు. ఇద్దరం అవివాహితులం!

"మరి అప్పటికి నీ పెళ్లయిపోయి, అత్తారింటికి వెళ్ళిపోతేనో?" అన్నాను. ఇద్దరం నవ్వాం. మామయ్య గాఢంగా నిద్రపోతున్నాడు. పిల్లలంతా పడుకున్నారు. రుక్మిణితో హైద్రాబాదు విశేషాలేవో చెప్తూ, చాలాసేపు మేలుకున్నాను. ఇద్దరికీ మాటల సందడిలో కాలం తెలియలేదు.

"మీరింకా పడుకోలేదర్రా? చాలాసేపయింది పడుకోండి" అన్న మామయ్య మాటలువిని అటువేపు చూశాం. అప్పుడే ఒక కునుకుతీసి, మా మాటలకి మేల్కొన్నాడు మామయ్య.

"నువ్వు నిద్రపో బావా!" అని చెప్పి రుక్మిణి గదిలోకి వెళ్లిపోయింది. మామయ్య మళ్లీ నిద్రపోతున్నాడు. నేను ఒంటరిగా పక్కమీద పడుకొని, ఆలోచించసాగాను — రుక్మిణిగురించి! రుక్మిణి మాట్లాడే ప్రతి మాటలోనూ అభిమానం వ్యక్తమవుతోంది. ఆమె సాన్నిహిత్యం మనస్సుకు చల్లగా వుంది. రక్తసంబంధంవల్లనో, ఏమో సహజంగా ఆమెకు నామీద ఆసక్తివున్నట్లుంది. అందుకనే కాబోలు బహుశా పెద్దలు దగ్గర సంబంధాలను ప్రోత్సహిస్తారు! దగ్గరవాళ్లకి పుట్టుకతోనే అభిమానం ఏర్పడుతుంది. రుక్మిణి నాకు కలకాలం దగ్గరగావుంటే ఎంత బాగుంటుంది!

రెండురోజులు ప్రేమ సమాజంలో గడిపేసరికి నాకు కూడా ఆ సంస్థను వదిలివెళ్లడం కష్టమనిపించింది. ఆ పిల్లలందరకీ క్రమశిక్షణా, సేవాతత్పరతా బోధించి, వాళ్లనొక ఉత్తమ వ్యక్తులుగా తయారు చేస్తున్న మామయ్యను నేనెంతో అభినందించాను.

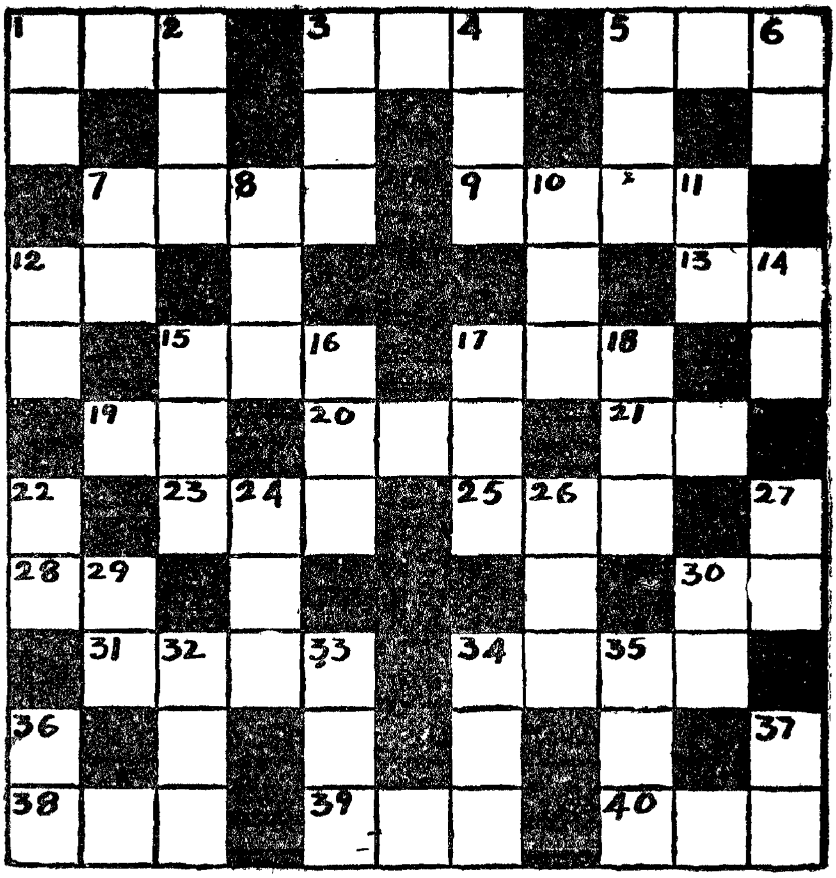
"మునుపు, నీలో ఇంత సేవాసక్తతవుందని నేననుకోలేదు మామయ్యా" అన్నాను రెండో రోజు సాయంకాలం. ఆ రాత్రే నా ప్రయాణం. మామయ్య గంభీరంగా ప్రారంభించాడు. "నా జీవితంలో చాలాభాగం వ్యర్థంగా గడిచిన విషయం నీకు తెలుసు. కాని, ఒకనాడు హఠాత్తుగా నాలో మార్పు వచ్చింది. అది, నేను హాస్పిటలులోవుండగా జరిగింది. నే నొకసారి మా మేడమెట్లమీదనుంచి పడిపోయాను. చాలా దెబ్బలు తగిలి రెండు నెలలు హాస్పిటలులో గడిపాను. ఆ సమయంలో ప్రతి రోజూ, ప్రతిగంటా ఆ నర్సులు చిరునవ్వుతో రోగులకు చేసే సపర్య చూశాను. శరీరమంతా తూట్లు పడిపోయి, ఘోర వ్యాధులతో బాధపడే పేషెంట్ల వద్దకువచ్చి, అతి జాగ్రత్తగా డ్రెస్సింగుచేసి, 'మీకేం ఫరవాలేదు. నయమౌతుంది' అని చల్లని కబుర్లుచెప్పి, సేవచేసే ఆ దేవదూతల సేవా పరాయణత చూడగానే, నాలో మానవత్వం మేల్కొంది. నా ప్రక్కబెడ్డుమీదే ఒక పేషెంటు నర్సుని తెగ వేధించుకు తినేవాడు. అతని శరీరమంతా వ్యాధులే. కాని, ఆ ఆంగ్లో ఇండియన్ నర్సు అతనిని ఏమాత్రం అసహ్యించుకోక, జాగ్రత్తగా మందురాసి, డ్రెస్ చేసి, 'డోన్ట్ ఫియర్, సన్నీ, యు విల్ బి ఆల్‌రైట్' (భయపడకు నాయనా! నువ్వు బాగవుతావు) అని చెప్పేది. ఆమెకు నమస్కరించబుద్ధి వేసేది. అప్పటినుంచి నే నొక నిశ్చయానికి వచ్చాను. వీలైనంత సేవ చెయ్యాలి! జీవితంలో సేవనిమించినదేదీలేదు. ఆ సేవలోవున్న తృప్తినీ, ఆనందాన్నీ అనుభవిస్తేనేగాని బోధపడదు" అన్నాడు.

నిజమే. మానవసేవలోవున్న ఆనందం గ్రహించే మామయ్య, తన గత జీవితం వదిలి, ఒక మహోన్నతపథంలో ప్రవేశించాడు. ఆరాత్రి మామయ్య దగ్గరా, రుక్మిణిదగ్గరా సెలవు తీసుకొని, అతి కష్టం మీద బయల్దేరాను స్టేషనుకి. దారి పొడుగునా రుక్మిణి, నాకు కన్నీటితో ఇచ్చిన వీడ్కోలే తల్చుకుంటూ, మామయ్యని గట్టిగా రుక్మిణిని నాకిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యమని అడగలేని నాచేతకానితనాన్ని తిట్టుకుంటూ, స్టేషనుకి వెళ్లేసరికి రైలు అంతకుముందే వెళ్ళిపోయింది.

ఒక పది నిముషాలాలోచించాను. జట్కావాడిని పిలిపిల్చి, సామాను మళ్లీ బండిలో పెట్టించి, మళ్ళీ ప్రేమసమాజానికే పోనిమ్మన్నాను. రాత్రి పదకొండు గంటలకు ప్రేమసమాజం జేరుకున్నాను. మామయ్య వరండాలో నిద్రపోతున్నాడు. అంతా పడుకున్నారు. గదిలో లైటు వెలుగుతోంది.

రుక్మిణి ఒక్కతే బల్లమీద తలపెట్టుకొని ఏడుస్తోంది. "రుక్మిణీ!" అన్నాను. "బావా!" అంటూ లేచినుల్చుంది ఆశ్చర్యంతో. కన్నీటి చారికలు కనిపిస్తున్నాయి. "అవును రుక్మిణీ! నిన్ను వదలివెళ్ళలేను. నేనూ ఒక అనాథనే. నాకు నీ ప్రేమనిచ్చి, నీ ప్రక్కన కొద్దిగా చోటియ్యి" అన్నాను, రుక్మిణిని నా చేతుల్లోకి తీసుకుంటూ. ★

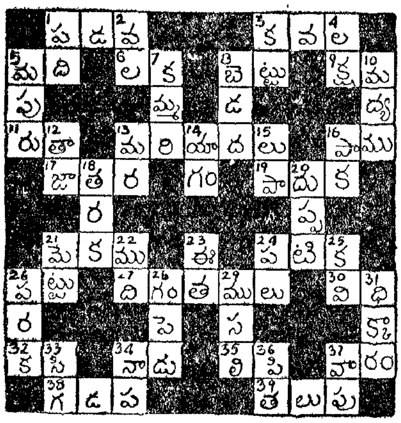
గళ్లనుడికట్టు - 101

అడ్డం

1. కుక్షి.
3. తేప.
5. తగవు, ఊతగానిదా ? వెతికి చూడండి.
7. వాగము.
9. తమ తపస్వినిలో చీకటి ఎక్కడ ?
12. ఒక చిన్న గింజ.
13. పైవాడు తిరగబడ్డాడు !
15. మూమ సకలము అస్పష్టము !
17. తిన్నె.
19. పశు శిశువు !
20. చిన్న దోమ.
21. సిగ్గు.
23. ఆలోచన, కవాటము కొమ్ము తీస్తే రాక ఏంచేస్తుంది ?
25. కొండ, చెట్టు.
28. వర్షము.
30. మేకు కొమ్ము తియించండి, రెండింకా మిగుల్తాయి !
31. మరి అలుకలో ఎక్కువ భాగం విధము.
34. మళ్లీ సిగ్గు !
38. వలయాకారము కలది.
39. కుస్తీ పట్టేవాడా ?
40. మధ్య !

100-వ గళ్లనుడికట్టుకు జవాబు

నిలువు

1. కోయగలదు జాగ్రత్త !
2. ఒక సుగంధ ద్రవ్యము.
3. పై భాగము.
4. స్త్రీ ఎవని తలలో ?
5. తపస్సు చేయువాడు.
6. మార్గము.
7. నౌక.
8. స్వేచ్ఛ లేనివాడు.
10. బావకంటే చిన్నవాడా ?
11. మొన్న తర్వాతే !
12. పేకముక్కలలో చిన్నదీ, పెద్దదీ!
14. ముద్రణ ?
15. మడువు.
16. పర్వము !
17. ఒక నీతి శతకం రచయిత.
18. వ్రాతకి పనికివస్తుంది.
22. కోర్టులో వేసేది !
24. బాలహరిలో పెద్ద అల.
26. సాము.
27. వేడి.
29. 13 అడ్డం ఇక్కడ తలక్రిందులవటమే కాక ఒత్తు పోగొట్టుకున్నాడు !
30. మీవంటివారమే !
32. దీనిమీద వేస్తారు.
33. నకలు వనజముకాదు.
34. సామర్థ్య చిహ్నమని నిఘంటువు: భారతరత్న ఏమిటి ?
35. నల్లని నది !
36. కిటికీలో కనిపించవచ్చు.
37. ఇది చిటుక్కుమంటుందా ?

★

నౌకాయానం వంటికి సరిపడని ఒక పెద్దమనిషి, ఓడ ఉద్యోగి నొకణ్ణి పిలచి, "అల్లదుగో! ఆ పైన కనిపిస్తున్నది భూమే కదూ?" వేలుతో దూరంగా చూపిస్తూ అడిగాడు.

"కాదండీ! ఆ కనిపిస్తున్నది దిగంత రేఖ!"

"ఏదో ఒకటి! ఏమీ లేనిదానికంటే నయమేగా" ప్రయాణికుడు సంతృప్తి పడ్డాడు.

పి. వి. రాజు (గుంటూరు)

న్యూఢిల్లీ లేఖ

7-వ పేజీ తరువాయి

వందనం—ప్రభుత్వాధినేతకు చేసినట్లుగా—చేస్తారు.

అమీదట డా॥ ప్రసాద్ తాము ఉండదలచిన సదాఖత్ ఆశ్రమానికి వెడతారు.

బాబాజీకోసమని ఆ ఆశ్రమంలో ఒక ఇల్లు నిర్మించి సిద్ధంగా ఉంచారు. అక్కడ వారికి కావలసిన వైద్య సదుపాయాలు లభిస్తాయి. సొంత సిబ్బంది ఉంటారు. పదవీ విరమణం చేసిన రాష్ట్రపతికి నెలకు రు. 1000 పెన్షన్ ఇవ్వవచ్చు. ఆ మొత్తాన్ని ఇప్పుడు రు. 2,000 లకు పెంచారు.

ఢిల్లీ విడిచివెళ్లేముందు బాబాజీ గౌరవార్థం రామలీల మైదానంలో వీడ్కోలుసభ ఏర్పాటవుతుంది.

ఇది అంతా బాగానేఉంది. కాని. ఒక్క ప్రశ్న మాత్రం వేధిస్తోంది. ఈ ఆడంబరం గాంధిజీ సిద్ధాంతానికి, సామ్యవాద వ్యవస్థ నిర్మాణకృషికీ అనుగుణంగా ఉన్నదా, లేక బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యతత్వానికి చిహ్నంగా కనిపిస్తున్నదా? అన్నదే ఈ ప్రశ్న. వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు న్యూఢిల్లీ విడిచి వెళ్లినప్పుడు ఇలాంటి ఏర్పాట్లే జరిగాయని గుర్తు. నిరాడంబరజీవిగా ప్రసిద్ధికెక్కిన డా॥ ప్రసాద్ ఈ హడావిడిని ఆపించి ఉండవలసింది.

* * *

మద్యనిషేధానికి సంబంధించినంతవరకు శ్రీయుతులు మొరార్జీదేశాయ్, శ్రీమన్నారాయణ, దాతార్ సంకుచితమైన వైఖరిని అలవరుచుకున్నారనక తప్పదు. పార్లమెంటులో వచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెబుతూ, మద్యనిషేధ కార్యక్రమం ఫలప్రదమైందని శ్రీ దాతార్ వాదించారు. యమునా నది ప్రవాహమార్గం మారినందుకు కృతజ్ఞతా సూచకంగా శ్రీ దాతార్ మూడేళ్ల క్రితం ఆనదిలో పాలుపోశారు. కాని, ఆ తరువాత నది మరొకవైపుగా మార్గం మలచుకున్నది. అయితే తాము పాలుపోసినప్పుడు నదీ ప్రవాహం ఎటు వెడుతున్నదో ఇప్పుడూ అటు వెడుతున్నదని ఆయన వాదించే అవకాశం లేకపోలేదు. గత సంవత్సరం (1961) ఢిల్లీలో మద్యపానం ఎక్కువైందని వారం మొదట్లో వారే ఒక సందర్భంలో సెలవిచ్చారు. గాంధిజీవలె ఆయన అనుచరులు పరిస్థితులతో నిమిత్తం లేకుండా ఓటమిని అంగీకరించరు.

మద్యనిషేధంవల్ల నేరాల సంఖ్య పెరుగుతున్నదనీ, ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేసే పానీయాలవాడకం ఎక్కువ అయిందనీ పలువురు సభ్యులు తెలియజేశారు. అయితేనేమి, తమ వెనుక నాలుగువందల ఓట్లు ఉన్నాయి కాబట్టి, అవన్నీ నిరాధారమైన విమర్శలని శ్రీ దాతార్ కొట్టిపారెయ్యగలిగారు.

అసలు విషయానికి వద్దాం. మహాత్మాగాంధీ మద్యనిషేధంకోసం ప్రచారం చేశారుకనుక్క, దాన్ని దేశంమీద రుద్దటం జరిగింది. అంటే మద్యనిషేధం గాంధీజీ సిద్ధాంతంలో అంతర్భాగమన్నమాట. కాని, మహాత్మాగాంధీ సహాయమంత్రుల, ఉపమంత్రుల నియమకాన్ని కూడా వ్యతిరేకించారు. మనది బీదదేశం కాబట్టి ఆడంబరం తగదన్నారు, మరి శ్రీ దాతార్ మహాత్మాజీ అభిప్రాయాలను మన్నించి. తమ పదవికి రాజీనామా ఇస్తారా? ★

యువ ప్రపంచం

పెద్దపరిశ్రమలలో ఉద్యోగావకాశాలు

బహుశా ఈనాటి యువప్రపంచానికి నిరుద్యోగం కంటే మరొక ముఖ్యమైన సమస్య లేదేమో.

ముఖ్యంగా మనరాష్ట్రంలో యువకులు చదువుకొని ఉండికూడా నిరుద్యోగంతో అలమటించడమో లేక వారి ప్రాంతాలలో లభ్యమైన చిన్న ఉద్యోగం చేస్తూ చాలీ చాలని జీతం తెచ్చుకుంటూ నిస్సారమైన జీవితంతో కుస్తీ పట్టడమో చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితికి రెండు కారణాలు ఉన్నాయి. మొదటిది మనరాష్ట్రంలో ఇతర రాష్ట్రాలలోవలె భారీ పరిశ్రమలు లేకపోవడం, రెండవది మనయువకులు సాహసించి భారీపరిశ్రమలు ఉన్నచోట్లకి వెళ్ళకపోవడమూను. భారీపరిశ్రమలు వెలసినచోట్ల ఉద్యోగావకాశాలు అపారంగాఉన్నాయి. ఈ విషయంలో మలయాళీలు అందరికన్న ముందంజవేశారు. ఈ నాడు వారులేనిచోటూ, చెయ్యని ఉద్యోగమూలేదు.

వెనకటికి ఎవరో ఆంధ్రప్రముఖుడు చెప్పినట్లు "బాగుపడదల్చుకొంటే నీ రాష్ట్రం విడిచిపెట్టు" అన్నమాట అక్షరాలా నిజం అని ఈ రోజుల్లో రుజువు అవుతోంది. విద్యావంతులయిన ఆంధ్రులు ఈ పారిశ్రామిక ప్రాంతాలకి వస్తున్నారు. కాని, వారి సంఖ్య నామమాత్రమే. కొత్తప్రాంతం అనీ, భాష తెలియదనీ, ఆహారాది అలవాట్లు మనకి సరిపడవనీ అనుకోక సాహసవంతులయిన యువకులు వచ్చినట్లయితే వారికి కొద్దిపాటి ప్రయత్నంతో ఉద్యోగాలు మంచి వేతనముమీద లభ్యంకాగలవు. అల్లా చేసినట్లయితే మనరాష్ట్రంలో ప్రస్తుతంఉన్న నిరుద్యోగ సమస్య కొంతవరకూ పరిష్కారం కావడమేకాక ఇట్లు వెళ్ళినవారికి విజ్ఞానం, మంచి ఆదాయాలతోపాటు విశాలదృక్పథంకూడా అలవడుతుంది.

—జక సోదరుడు,
(దుర్గాపూర్.)

* *

విద్యార్థి వేతనాలు : "రెడ్ టేప్" చిక్కులు

ప్రస్తుతం విజ్ఞానశాస్త్ర విద్యార్థులకు-ప్రత్యేకంగా భౌతిక, రసాయన శాస్త్రాల విద్యార్థులకు--విదేశాల నుంచి, ప్రభుత్వం నుంచి మంచి విద్యార్థివేతనాలు లభిస్తున్నాయి. కాని 'రెడ్ టేప్ వల్ల' సకాలంలో అందక చాలా ఇబ్బంది కలుగుతూ ఉంటుంది. 'పెద్దల' సహాయంతో ఇటువంటి ఇబ్బందులను కొంతవరకూ తప్పించుకుంటున్నా ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఏదైనా వీలుకలిగించాలి!

కె. వి. శర్మ (మద్రాసు)

* * *

విద్యార్థుల ఆకతాయితనం

మొన్నటి హెచ్.ఎస్.సి. సంవత్సరపరీక్షలు "భువనగిరి"లో జరిగినప్పుడు అక్కడి విద్యార్థులు చేసిన గందరగోళము, విద్యార్థిలోకానికే చాలా అవమానకరము. సినిమా కన్సెషన్ ఇవ్వలేదన్న సాకుతో టాకీసు మేనేజరును, చితకదన్నడం, టాకీసును విరగ్గొట్టడం, లైట్లను పగలగొట్టడం, తెరను చింపివేయడం మొదలగు ఎన్నో అరాచకాలు చేసి పైగా పోలీసువారినికూడా దబాయించడం జరిగినది. దాదాపు కొన్నివందల నష్టమైనా జరిగియుండవచ్చు. ఇంతజేస్తేమాత్రం వీరికి దక్కిన ఘనత ఏముంది? నేటి విద్యార్థులు గుండాతనంలో ఆరితేరినవారని అనిపించుకుంటున్నారు చివరకు ప్రజలుగూడ విద్యార్థుల ప్రవర్తనలు చూచినకొద్దీ చాలా విసుక్కుంటున్నారు. దీనికితోడు మొన్నటి జనరల్ ఎన్నికలలో కొందరు విద్యార్థులు (కాలేజీ, హైస్కూళ్ళతో సహా) రాజకీయ పార్టీలలో చేరి వారు పురికొల్పినట్లు ఆడుతూ, ఎదుటివారిమీద చేసిన అన్యాయాలు ఎన్నోవున్నవి. (సమయము వచ్చినప్పుడు పేర్లు వ్రాయుటకుగూడ తయారుగా ఉన్నాను.) అసలు వీరికి రాజకీయాలతో, పార్టీలతో ఏమిపని? తమవిధి ఏమి? తమక్రమశిక్షణ ఏమిటి?...సినిమా కన్సెషన్ ఇవ్వనంతమాత్రాన యజమానిని కొట్టడం నష్టం కలిగించడమెందుకు? దీనినిబట్టి చూస్తే నేటి విద్యార్థులకు చదువుపై మోజుతగ్గి సినిమాలపై మోజుపడ్డట్లు తెలుస్తున్నది. ఇది విద్యార్థిలోకానికే తీరని కళంకం. విద్యార్థి యొక్క క్రమశిక్షణ ఏమిటో తెల్సుకొని ప్రవర్తించిననాడే విద్యార్థి ముందుకు పోగలడు. కాని ఏవో లేనిపోని ఆవేశాలకు అర్థం తెలియని అక్రమ ప్రవర్తనలకు లోనైన నాడు ఇక తన భావిజీవితంలోగూడా అదే ప్రవర్తనకులొంగి తనజీవితము నేగాక ఎదుటివారి జీవితమునుగూడ నాశనంచేసే స్థితికి తయారగును. (నేను అందరు విద్యార్థుల విషయంలో చెప్పటములేదు కాని చాలావరకు విద్యార్థులు ఇటువంటి పనులుచేసి, తీరని అపచారం చేస్తున్నారు)

అంతటి రాములు,
(వటిమర్తి)

పూనా 'గాంధర్వ మహావిద్యాలయం' వారి సంగీత 'ప్రవీణ' పట్టం పుచ్చుకున్న మొదటి ఆంధ్ర యువకుడు శ్రీ ఎం. మహేందర్. వీరు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలోని పశువైద్య కళాశాలలో అధ్యాపకులుగా పని చేస్తున్నారు.

౼నములో గూడ నీ కంచుకి పౌండ్రకు డనినంతగా మర్యాద నెరపలేదు. దానికి కారణమేమైన కావచ్చును. పౌండ్రకు డనిన అతనికి గిట్టలేదు. పౌండ్రకు డత నిని చిన్నప్పటినుండియు అసహ్యించుకొనుటయు గలదు. కాని, ఏమి చేయును. ఆ కంచుకి కుటుం బమువారు తరతరముగా కాశీరాజు అవరోధ గృహము లలో కంచుకులు. మరియు ఈ కంచుకియు, వృద్ధరాజును సమవయస్కులు. కూర్చిన మిత్రులు. అతనిని పౌండ్రకు డేమి చేయుటకును లేదు. అట్టి ఆ కంచుకి, వృద్ధుడు, దట్టమైన కనుబొమ్మలలో అపహాస్యముతోడి కన్నులలో నిండిన నవ్వులు ఎగ తన్నగా రెల్లు పూవులు పూసినవాడు రాగా, పౌండ్ర కుడు మరియు నేమియు ననలేకపోయెను. అతడు పౌండ్రకు నెడ నవజ్ఞ చేయును! చేయడు. రాజుగా నాతని గౌరవించక పోవునా! పోడు. పౌండ్రకునియం దతనికిగల అయిష్టము, అట్లు ప్రదర్శితమగుట యున్నదిలేదు. అది అతని నడకలో, పౌండ్రకుని

హరివంశం

11–వ పేజీ తరువాయి

చూచినప్పుడు చేయు సర్వ శరీర విచిత్ర హేలా చాలనములో, కన్నులతోగాక, కనుబొమ్మలతో నవ్వ టలో ముఖమును ఆ విచిత్ర హేళన పూర్వక మంద హాసములో బిగించుటలో చూపును. ఇట్టి ప్రక్రియ యందుగాని, అవినయముండదు. వినయ మధి కముగా నుండుటయందు మాత్రమే అతనిలో పౌండ్రకునియందలి యవినయము ప్రతిభాసము చెందును. ఇప్పుడును అట్టులే చెప్పెను. వానిని చూచి, పౌండ్రకుడు మాటాడలేదుగాని, భుజ ములను విచిత్రముగా కదలించి, ఆ కదిలిక సర్వ శరీరమును కదలునట్లుగా చేసి, అతడు అతనియందు తనకుగల పరాఙ్ముఖత్వమును ప్రదర్శించెను.

కంచుకివచ్చి సుదక్షిణను సమీపించి, "తల్లీ!" అని సంబోధించి, నిలబడెను.

సుదక్షిణ అతనినిచూచి, ఆ చూచిన కన్నులతో భర్తనుచూచి, విచిత్ర మందహాసము చేసెను. ఇప్పు డామెలో వెనుకటి కాఠిన్యములేదు. ఆ మంద హాసము మధురముగా నుండెను. అచ్చమైన ఆత్మ వికసించిన కాంతివలెనుండెను. హృదయములోని మంచితనమును, సచ్ఛీలమును ధర్మమును సానమీద నొరపిడి పెట్టగా, ఆ గుణములు చల్లిన తెల్లని కాంతిపుంజములు మంథరములై, యామె పెదవు లపైనుండి విరిసి, ఆ మందిరమునంతటిని ఆక్ర మించుకొనుచున్నట్లుండెను.

"కంచుకీ! నేను ఆచార్య సాందీపని ఆశ్రమము నకు పోవుచున్నాను. నీవును రావలయును" అన్నది.

"తల్లీ! రథమును సిద్ధము చేయింతునా?"

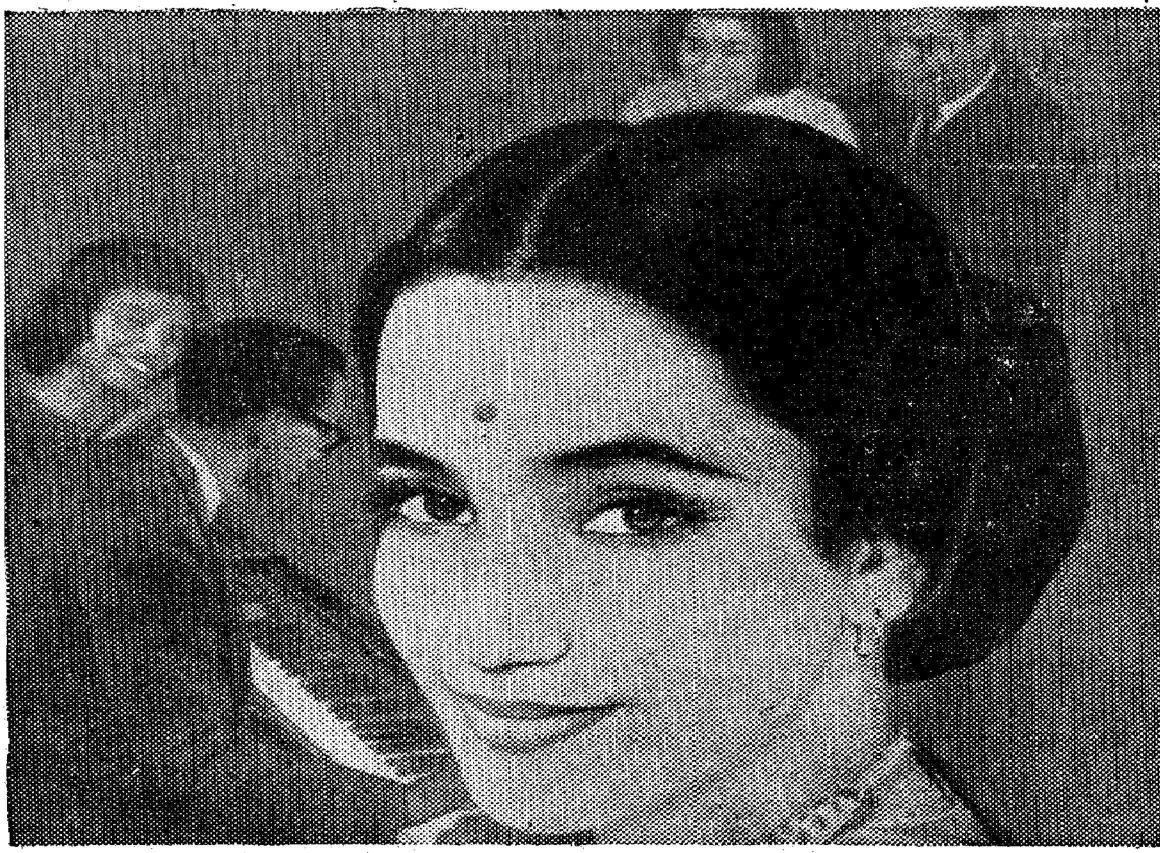
"నేను, ఆచార్యాణితో గూడ దారుక సారథిక మైన రథముమీద పోదును. నీవు వేర రథముపై రమ్ము."

"తల్లీ! అట్లనే!" ★

Edited, Printed and Published by S. Radhakrishna at the Andhra Patrika Press 6 & 7 Thambuchetty Street Madras-1. Chief Editor : S. Sambhu Prasad.

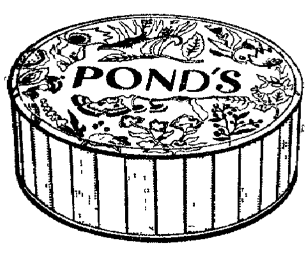
Regd No. 4479 ANDHRA SACHITRA VARA PATRIKA

ఆమె సౌందర్యవతి... ఆమె పాండ్స్ ఉపయోగిస్తుంది

రోజంతా సహజ సౌందర్యముతో మనోహరముగా ఉండుటకు పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్, పాండ్స్ ఫేస్ పౌడరు, రెండిటినీ ఉపయోగించండి

మెత్తని పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ మరియు నాజూకైన పాండ్స్ ఫేస్ పౌడరు వాడితే మీ ముఖ వర్చస్సు తేజోవంతముగా మరియు యవ్వనపు శోభతో కలకలలాడుతూ ఉండుటను చూడగలరు!

సౌందర్యమును పెంపొందించే యీ సులభమైన పద్ధతిని ప్రతి రోజూ అనుసరించండి:

మొదట: మీ ముఖముమీద పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమను తేలికగా రాసుకోండి. మంచువంటి యీ క్రీమ్ రాసుకొన్న వెంటనే కనపడకుండా పోతుంది. జిడ్డుగా ఉండదు మరియు పౌడరును అంటుకొని ఉండేలా చేస్తుంది! ఈ క్రీమ్ చర్మముమీద చిన్నచిన్న కళంకములను కనపడనీయకుండా చేసి మీ ముఖమును మృదువుగా ఉండేలా చేస్తుంది... పౌడరును గంటలతరబడి బాగుగా అంటుకొని ఉండేలా ఉంచుతుంది.

తరువాత: మీ ముఖముమీద పాండ్స్ ఫేస్ పౌడరును పైపైన రాసుకోండి. మీరు ఎంతో మనోహరముగా మరియు సొగసుగా కనబడతారు. మీ చర్మపు రంగుతో కలిసేలా ఎన్నో నాజూకైన, తేలికైన రంగులలో లభించే యీ పౌడరు గంటలతరబడి బాగుగా అంటుకొని ఉంటుంది.

చీస్‌బ్రో-పాండ్స్ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు. ఎస్. ఎ.లో స్థాపించబడినది)